

แนวทางการออกแบบปรับปรุงพื้นที่ของโรงแรมเพื่อตอบสนองต่อความ
ต้องการและพฤติกรรมการใช้งานของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

โดย

นายเชตวริน สินธุวารกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

แนวทางการออกแบบปรับปรุงพื้นที่ของโรงแรมเพื่อตอบสนองต่อความ
ต้องการและพฤติกรรมการใช้งานของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

โดย

นายเชตวริน สิ้นธุวารกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

HOTEL DESIGN AND RENOVATION GUIDELINES TO RESPOND THE
ELDERY TOURISTS' BEHAVIOR AND REQUIREMENTS

BY

MR. CHATEWARIN SINTUWARAKUL

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARCHITECTURE

ARCHITECTURE

FACULTY OF ARCHITECTURE AND PLANNING

THAMMASAT UNIVERSITY

ACADEMIC YEAR 2015

COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง

วิทยานิพนธ์

ของ

นายเชตวริน สินธุวารกุล

เรื่อง

แนวทางการออกแบบปรับปรุงพื้นที่ของโรงแรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการและพฤติกรรมการใช้งาน
ของนักท่องเที่ยวสูงอายุ
ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

เมื่อ วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2559

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ดร. ศิวาพร กลิ่นมาลัย)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวดี ทองสุกปลั่ง ธรรมชาติสุขสิน)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ชื่นจิตต์ แจ้งเจนกิจ)

คณบดี

(รองศาสตราจารย์ เฉลิมวัฒน์ ตันตสวัสต์)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการออกแบบปรับปรุงพื้นที่ของโรงแรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการและพฤติกรรมการใช้งานของนักท่องเที่ยวสูงอายุ
ชื่อผู้เขียน	นาย เขตวริน สินธุวารกุล
ชื่อปริญญา	สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	สถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวดี ทองสุกปลั่ง ทรราชสุขสิน
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

ผู้สูงอายุยังมีความต้องการในการท่องเที่ยว เนื่องจากไม่มีภาระในการทำงานเหมือนวัยหนุ่มสาว และสามารถใช้จ่ายเงินที่เก็บไว้ในการหาความสุขให้กับตัวเอง นักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการในการเข้าพักในโรงแรมในระดับ 3 ดาว แต่โรงแรมกลับไม่ได้มีการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในด้านของสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ งานวิจัยชิ้นนี้จึงมีเป้าหมายเพื่อศึกษาลักษณะทางกายภาพของโรงแรม และตรวจสอบลักษณะของโรงแรมที่สอดคล้องกับกฎหมาย โดยเฉพาะกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ. 2548 รวมถึงศึกษาความต้องการลักษณะทางกายภาพของนักท่องเที่ยวสูงอายุ เพื่อหาแนวทางในการออกแบบปรับปรุงพื้นที่ของโรงแรมและหาต้นทุนในการปรับปรุง

ผู้วิจัยได้สำรวจและประเมินลักษณะทางกายภาพของโรงแรมสามดาว ในพื้นที่พัทยาเหนือ - พัทยากลาง ทั้งในพื้นที่ส่วนห้องพักและพื้นที่ส่วนกลาง โดยพิจารณาความสอดคล้องกับกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ. 2548 ผลการวิจัยพบว่าโรงแรมโรงแรมที่มีการก่อสร้างและเปิดให้บริการก่อนปี 2548 ต้องปรับปรุงสภาพทางกายภาพสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุตามรายการต่อไปนี้คือ ป้ายและสัญลักษณ์ ทางลาดและลิฟต์ บันได ที่จอดรถ ประตู และห้องน้ำ แต่โรงแรมที่เปิดโครงการหลังปี 2548 มีการเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานที่ดีกว่า และในปี 2558 มีการเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุค่อนข้างครบถ้วน ขาดเพียงราวกันตกภายในลิฟต์

การสอบถามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ พบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุใช้ปัจจัยของบรรยากาศและความสวยงามของโรงแรม ทำเลที่ตั้งใกล้สถานที่ท่องเที่ยว และทำเลที่ตั้งสงบและเป็นส่วนตัว ส่วนมากในการตัดสินใจเข้าพักโรงแรม นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวสูงอายุได้ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงพื้นที่ส่วนกลางของโรงแรม เรียงลำดับความสำคัญจาก ลิฟต์ ที่จอดรถ ห้องอาหาร พื้นที่หน้าทางเข้าโครงการ ห้องน้ำส่วนกลาง ทางเดินหน้าห้องพัก และประตูทางเข้าโรงแรม ส่วนการลำดับความสำคัญในการปรับปรุงพื้นที่ภายในห้องพัก ได้แก่ ประตูเข้าห้องพัก เติง วัสดุปูพื้นภายในห้อง ตำแหน่งสวิตช์ไฟภายในห้อง และอ่างล้างมือ

ต้นทุนในการออกแบบและปรับปรุงโรงแรม ตามมาตรฐานของกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ. 2548 นั้น โครงการกรณีศึกษา B มีค่าใช้จ่ายเท่ากับ 1,583,249 บาท โครงการกรณีศึกษา G Q และ U มีค่าใช้จ่ายเท่ากับ 1,261,095 บาท 767,557 บาท และ 689,730 บาท ตามลำดับ ต้นทุนดังกล่าวมีความแตกต่างกันตามอายุของโครงการ ที่สำคัญคือ โครงการกรณีศึกษา B และ G เป็นโรงแรมที่ค่อนข้างเก่า สร้างเสร็จและเปิดให้บริการก่อนที่กฎหมายจะบังคับใช้ นอกจากนี้ หากผู้ประกอบการต้องการปรับปรุงหรือออกแบบรายการองค์ประกอบทางกายภาพอื่น ๆ ให้ตอบรับกับความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ จะต้องใช้ต้นทุนเพิ่มเติมอีก โดยต้นทุนการปรับปรุงโครงการกรณีศึกษา B คือ 1,646,817 บาท ส่วนต้นทุนสำหรับโครงการกรณีศึกษา G Q และ U คือ 976,143 บาท 816,240 บาท และ 22,440 บาท ตามลำดับ ซึ่งเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่โรงแรม

คำสำคัญ: โรงแรม, นักท่องเที่ยวสูงอายุ, ออกแบบและปรับปรุง, ต้นทุน

Thesis Title	HOTEL DESIGN AND RENOVATION GUIDELINES TO RESPOND THE ELDERY TOURISTS' BEHAVIOR AND REQUIREMENTS
Author	Mr. Chatewarin Sintuwarakul
Degree	Master of Architecture
Major Field/Faculty/University	Architecture Architecture and Planning Thammasat University
Thesis Advisor	Assistant Professor Suwadee Thongsukplang Hansasooksin, Ph.D.
Academic Years	2015

ABSTRACT

Despite of the age, the elderly still needs to travel since they have less responsibility and have money to spend. The elderly tourists prefer accommodating in the 3-stars hotels. Regrettably, the hotels do not provide them with appropriate facilities. Thus, the researcher is interested in the way in which the hotels could be re-designed and/or renovated to support such a group of tourists. The research aims to examine physical characteristics of the hotels. This is to assess their capabilities in responding to the needs and behavior of elderly travelers that are associated with the Ministerial Regulation on Building Facilities for Elderly and Disability (B.E. 2548). The researcher also aims to study the elderly tourists' behavior and requirements so that design and renovation guidelines and cost estimation could be identified.

The study started by the field survey. The 3-stars hotels located in North Pattaya to Central Pattaya have been examined, especially physical items in common and private zone that are identified in the aforesaid Ministerial Regulation. The study found that the hotels opened before B.E. 2548 (the period before the regulation was enacted) need to improve these following items; signs and symbols,

ramps and lifts, stairs, parking, door and bathroom. However, the hotels opened after B.E. 2548 (the period after the regulation was enacted) have provided better basic facilities. Noticeably, the only item that the hotel opened in B.E. 2558 should be improved is safety rails in the lift.

The questionnaire, a tool to study elderly tourists' behavior and requirements, found that beautiful decoration and hotel scenery, peaceful and convenient locations are significant decision criteria to accommodate in the hotels. They also pointed some physical items that should be improved. In common area, elevator, parking, dining room or restaurant, entrance area, public restrooms, corridor and front gate might be amended. In private area, door, bed, floor tiles, switch positions and bathroom sink are items to be upgraded.

Costs for hotel re-design and renovation according to physical standards identified in the Ministerial Regulation on Building Facilities for Elderly and Disability (B.E. 2548) are varied according to the age of the hotels. Hotel case B, the oldest sampling, needs 1,583,249 Bahts for re-design and renovation. Hotel case G, Q and U require 1,261,095 Bahts, 767,557 Bahts and 689,730 for the improvements. It is worth noting that the costs of the hotels launched before the enforcement of the law are considerably high. On the other hand, hotel developers could aim at better upgrading which is responding to elderly tourists' behavior and requirement. The cost of 1,646,817 Bahts, 976,143 Bahts, 816,240 Bahts and 22,440 Bahts are needed to create better value and image for Hotel case B, G, Q and U, respectively.

Keywords: Hotel, Elderly Tourist, Design and Renovation, Cost

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้ด้วยการสนับสนุนจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบคุณนักท่องเที่ยวยุคต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือในการทำแบบสอบถาม ที่สละเวลาอันมีค่าของท่านมาให้เป็นข้อมูลในการวิจัย และโรงแรม sunshine hip hotel ที่กรุณาอนุญาตให้เข้าไปทำแบบสอบถาม

ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวดี ทองสุกปลั่ง ทรราชสุขสิน อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์อาจารย์ ดร.ศิวาพร กลิมมาลัย ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ชื่นจิตต์ แจ็งเจนกิจ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมถึงอาจารย์ ดร.อาชญัญญ์ บุญญานันต์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชุมเขต แสงเจริญ ที่คอยให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตลอดจนการตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุนสนับสนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2559 ภายใต้ “ทุนวิจัยทั่วไป” ตามสัญญาเลขที่ ทน 12/2559

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ น้องสาว และญาติทุกคน ที่คอยให้กำลังใจ และช่วยเหลือ รวมทั้งขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่คอยช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ จนทำให้ผู้วิจัยทำงานชิ้นนี้ได้ ประสบความสำเร็จ

นายเชตวริน สิ้นธุวารกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(12)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย	6
1.3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	6
1.4 ขอบเขตการวิจัย	6
1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา	6
1.4.2 พื้นที่ศึกษา	7
1.4.3 ประชากรในการวิจัย	9
1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย	9
1.5.1 ขั้นตอนการศึกษา	9
1.5.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	11
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	12
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	14
2.1.1 ความหมายของผู้สูงอายุ	14

	(7)
2.1.2 ความต้องการของผู้สูงอายุ	17
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและโรงแรม	19
2.2.1 การท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ	19
2.2.2 รูปแบบการท่องเที่ยว	21
2.2.3 การจำแนกโรงแรมตามระดับดาว	22
2.3 หลักการออกแบบสำหรับผู้สูงอายุ	25
2.3.1 หลักของการออกแบบเพื่อทุกคน	25
2.3.2 กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือ ทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548	26
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	34
3.1 ประเภทของงานวิจัย	34
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
3.2.1 แบบสอบถาม	34
3.2.2 ผังโครงการ	35
3.2.3 แบบสำรวจและประเมินกายภาพของโครงการ	35
3.3 การเลือกพื้นที่ศึกษา	38
3.4 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง	40
3.4.1 กลุ่มตัวอย่างประเภทโรงแรม	40
3.4.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากร	44
3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	44
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล	45
4.1 การสำรวจผังโครงการโรงแรมในพื้นที่ศึกษา	46
4.1.1 ผังโรงแรมที่เปิดโครงการก่อนปี พ.ศ. 2529	46

	(8)
4.1.2 ผังโรงแรมที่เปิดโครงการก่อนปี พ.ศ. 2548	50
4.1.3 ผังโรงแรมที่เปิดโครงการหลังจากปี พ.ศ. 2548	54
4.1.4 ผังโรงแรมที่เปิดโครงการปี พ.ศ. 2558	58
4.2 การสำรวจลักษณะทางกายภาพของโรงแรมในพื้นที่ศึกษา	62
4.2.1 ลักษณะทางกายภาพโครงการ B	62
4.2.2 ลักษณะทางกายภาพโครงการ G	68
4.2.3 ลักษณะทางกายภาพโครงการ Q	74
4.2.4 ลักษณะทางกายภาพโครงการ U	81
4.3 การสำรวจกายภาพของโครงการทั้งหมด	87
บทที่ 5 วิเคราะห์พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ	90
5.1 พฤติกรรมและความต้องการของผู้สูงอายุ	90
5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป	90
5.1.2 ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกที่พักและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุ	93
5.1.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการออกแบบปรับปรุงลักษณะทางกายภาพ	98
5.2 การออกแบบและปรับปรุงองค์ประกอบทางกายภาพ	106
5.2.1 การออกแบบและปรับปรุงตามมาตรฐาน	106
5.2.2 การออกแบบปรับปรุงตามความต้องการ	109
5.3 การประเมินต้นทุนการออกแบบและปรับปรุงองค์ประกอบทางกายภาพ	114
5.3.1 ประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน	116
5.3.2 ประเมินต้นทุนตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ	132
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	145
6.1 ประเมินลักษณะทางกายภาพของที่พักอาศัยประเภทโรงแรมสำหรับ นักท่องเที่ยวสูงอายุ	145

6.2	ศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุภายในที่พักอาศัย ประเภทโรงแรม	146
6.2.1	การตัดสินใจเลือกที่พักโรงแรม	147
6.2.2	ส่วนการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการปรับปรุงลักษณะทางกายภาพ	147
6.3	แนวทางการออกแบบปรับปรุงที่พักอาศัยประเภทโรงแรมเพื่อให้ นักท่องเที่ยวสูงอายุ	148
6.4	วิเคราะห์ต้นทุนในการออกแบบและปรับปรุงที่พักอาศัยประเภทโรงแรมเพื่อ นักท่องเที่ยวสูงอายุ	149
6.5	ข้อเสนอแนะ	149
6.5.1	ข้อจำกัดและอุปสรรค	149
6.5.2	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	150
	รายการอ้างอิง	151
	ภาคผนวก	154
	ประวัติผู้เขียน	173

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 แสดงโรงแรมที่ได้รับรางวัลในการรับรองการใช้งานของผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยหน่วยปฏิบัติการวิจัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนพิการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	4
2.1 จำนวนนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ในปี 2555-2557 จำนวน 12 ประเทศ จากทั้งหมด	20
2.2 แสดงหมวดในการประเมินตามระดับดาว	23
3.1 แสดงวิธีการประเมินโรงแรมภายใต้กฎกระทรวง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548	36
3.2 แสดงปีที่เปิดโครงการของโรงแรม 3 ดาวในพื้นที่ศึกษา	40
4.1 การสำรวจกายภาพของโครงการ B	66
4.2 การสำรวจกายภาพของโครงการ G	72
4.3 การสำรวจกายภาพของโครงการ Q	79
4.4 การสำรวจกายภาพของโครงการ U	85
4.5 แสดงการสำรวจกายภาพของโครงการทั้งหมด	87
5.1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ทำแบบสอบถาม	90
5.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผลการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุในการเลือกที่พักโรงแรม	94
5.5 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุ	95
5.6 แสดงจำนวนและร้อยละของการเลือกกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในโรงแรม	96
5.7 ผลทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านประเทศและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในโรงแรม	97
5.8 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการปรับปรุงพื้นที่ภายนอกและส่วนกลาง	99

5.9 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการปรับปรุงพื้นที่ และองค์ประกอบ	100
5.10 แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะทางกายภาพตามความต้องการ	100
5.11 รายการที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ตรงตามมาตรฐานของกฎกระทรวง	114
5.12 รายการที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ	115
5.13 การประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน โครงการ B	118
5.14 การประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน โครงการ G	122
5.15 การประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน โครงการ Q	126
5.15 การประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน โครงการ U	130
5.16 ประเมินต้นทุนตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โครงการ B	134
5.17 ประเมินต้นทุนตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โครงการ G	137
5.18 ประเมินต้นทุนตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โครงการ Q	140
5.19 ประเมินต้นทุนตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โครงการ U	143

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของประชากร จำแนกตามช่วงอายุ	2
1.2 จำนวนโรงแรมที่มีการรับรองผู้พิการและผู้สูงอายุ แยกตามจังหวัด	3
1.3 ขอบเขตของพื้นที่ศึกษา	8
2.1 ปีเกิดที่บ่งบอกถึง Generation	16
2.2 จำนวนของนักท่องเที่ยวอายุ 55-64 และอายุ 65 ปีขึ้นไป ตั้งแต่ปี 2012-2014	19
2.3 แสดงทางลาดทางตรง	27
2.4 แสดงทางลาด 90 องศา	27
2.5 แสดงทางลาด 180 องศา	28
2.6 แสดงขนาดของลิฟท์	29
2.7 แสดงขนาดของความกว้างประตูสุทธิ	30
2.8 แสดงขนาดของห้องน้ำ	30
3.1 แสดงตำแหน่งของโรงแรมที่มีการรับรองผู้สูงอายุในพื้นที่พัทธา	39
3.2 ขอบเขตของพื้นที่ศึกษา	39
3.3 แสดงตำแหน่งของโรงแรมในพื้นที่ศึกษา	41
3.4 กลุ่มตัวอย่าง	41
3.5 ลำดับการเลือกพื้นที่ศึกษาและประชากรที่เป็นโรงแรม	43
4.1 โรงแรมที่เลือกศึกษาในพื้นที่ศึกษา	45
4.2 แสดงผังชั้นที่ 1 โครงการ B	46
4.3 แสดงผังชั้นที่ 2 โครงการ B	47
4.4 แสดงผังชั้นที่ 3 โครงการ B	47
4.5 แสดงผังชั้นที่ 4-9 (ชั้นพักอาศัย) โครงการ B	48

4.6 แสดงห้องพักขนาด 32 ตารางเมตร โครงการ B	48
4.7 แสดงการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร โครงการ B	49
4.8 แสดงผังชั้นที่ 1 โครงการ G	50
4.9 แสดงผังชั้นที่ 2-5 (ชั้นพักอาศัย) โครงการ G	51
4.10 แสดงห้องพักขนาด 28 ตารางเมตร โครงการ G	52
4.11 แสดงการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร โครงการ G	53
4.12 แสดงผังชั้นที่ 1 โครงการ Q	54
4.13 แสดงผังชั้นที่ 2 โครงการ Q	54
4.14 แสดงผังชั้นที่ 3-8 (ชั้นพักอาศัย) โครงการ Q	55
4.15 แสดงผังชั้นดาดฟ้า โครงการ Q	55
4.16 แสดงห้องพักขนาด 32 ตารางเมตร โครงการ Q	56
4.17 แสดงการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร โครงการ Q	57
4.18 แสดงผังชั้นใต้ดิน โครงการ U	58
4.19 แสดงผังชั้นที่ 1 โครงการ U	58
4.20 แสดงผังชั้นที่ 2-8 (ชั้นพักอาศัย) โครงการ U	59
4.21 แสดงผังชั้นดาดฟ้า โครงการ U	59
4.22 แสดงห้องพัก ขนาด 22 ตารางเมตร โครงการ U	60
4.23 แสดงการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร โครงการ U	61
4.24 แสดงป้ายสัญลักษณ์ห้องน้ำ โครงการ B	62
4.25 แสดงทางลาดหน้าโครงการ โครงการ B	62
4.26 แสดงบันได โครงการ B	63
4.27 แสดงที่จอดรถ โครงการ B	64
4.28 แสดงทางเดินหน้าห้องพัก โครงการ B	64
4.29 แสดงทางเดินหน้าห้องพัก โครงการ B	64

4.30	แสดงห้องน้ำภายในห้องพัก โครงการ B	65
4.31	แสดงป้ายและสัญลักษณ์ โครงการ G	68
4.32	แสดงทางลาด โครงการ G	69
4.33	แสดงทางลิฟต์ โครงการ G	69
4.34	แสดงบันได โครงการ G	70
4.35	ที่จอดรถ โครงการ G	70
4.36	แสดงทางเดินหน้าห้องพัก โครงการ G	71
4.37	แสดงประตู โครงการ G	71
4.38	ป้ายและสัญลักษณ์ โครงการ Q	74
4.39	แสดงทางลาด โครงการ Q	75
4.40	แสดงประตู โครงการ Q	75
4.41	แสดงบันไดหลัก โครงการ Q	76
4.42	แสดงที่จอดรถ โครงการ Q	76
4.43	แสดงประตู โครงการ Q	77
4.44	แสดงประตู โครงการ Q	77
4.45	แสดงห้องน้ำ โครงการ Q	78
4.46	แสดงทางลาด โครงการ U	81
4.47	แสดงทางลาด โครงการ U	81
4.48	แสดงลิฟต์ โครงการ U	82
4.49	แสดงบันได โครงการ U	82
4.50	ที่จอดรถ โครงการ U	83
4.51	แสดงทางเดินหน้าห้องพัก โครงการ U	83
4.52	แสดงประตู โครงการ U	83
4.53	แสดงห้องน้ำ โครงการ U	84

5.1 แนวทางการปรับปรุงป้ายและสัญลักษณ์	106
5.2 แนวทางการปรับปรุงบันได	108
5.3 แนวทางการปรับปรุงที่ห้องน้ำ	109
5.4 แนวทางการปรับปรุงที่จอดรถ	110
5.5 แนวทางการออกแบบพื้นที่หน้าทางเข้าโครงการ	111
5.6 แสดงตำแหน่งของการปรับปรุงป้ายและสัญลักษณ์ โครงการ B	116
5.7 แสดงตำแหน่งของการปรับปรุงทางลาด โครงการ B	117
5.8 แสดงตำแหน่งของการปรับปรุงป้ายและสัญลักษณ์ โครงการ G	120
5.9 แสดงตำแหน่งของการปรับปรุงทางลาด โครงการ G	120
5.10 แสดงตำแหน่งของการปรับปรุงป้ายและสัญลักษณ์ โครงการ Q	124
5.11 แสดงตำแหน่งของการปรับปรุงทางลาด โครงการ Q	124
5.12 แสดงตำแหน่งของการปรับปรุงป้ายและสัญลักษณ์ โครงการ U	128
5.13 แสดงตำแหน่งของการปรับปรุงทางลาด โครงการ U	128

บทที่ 1

บทนำ

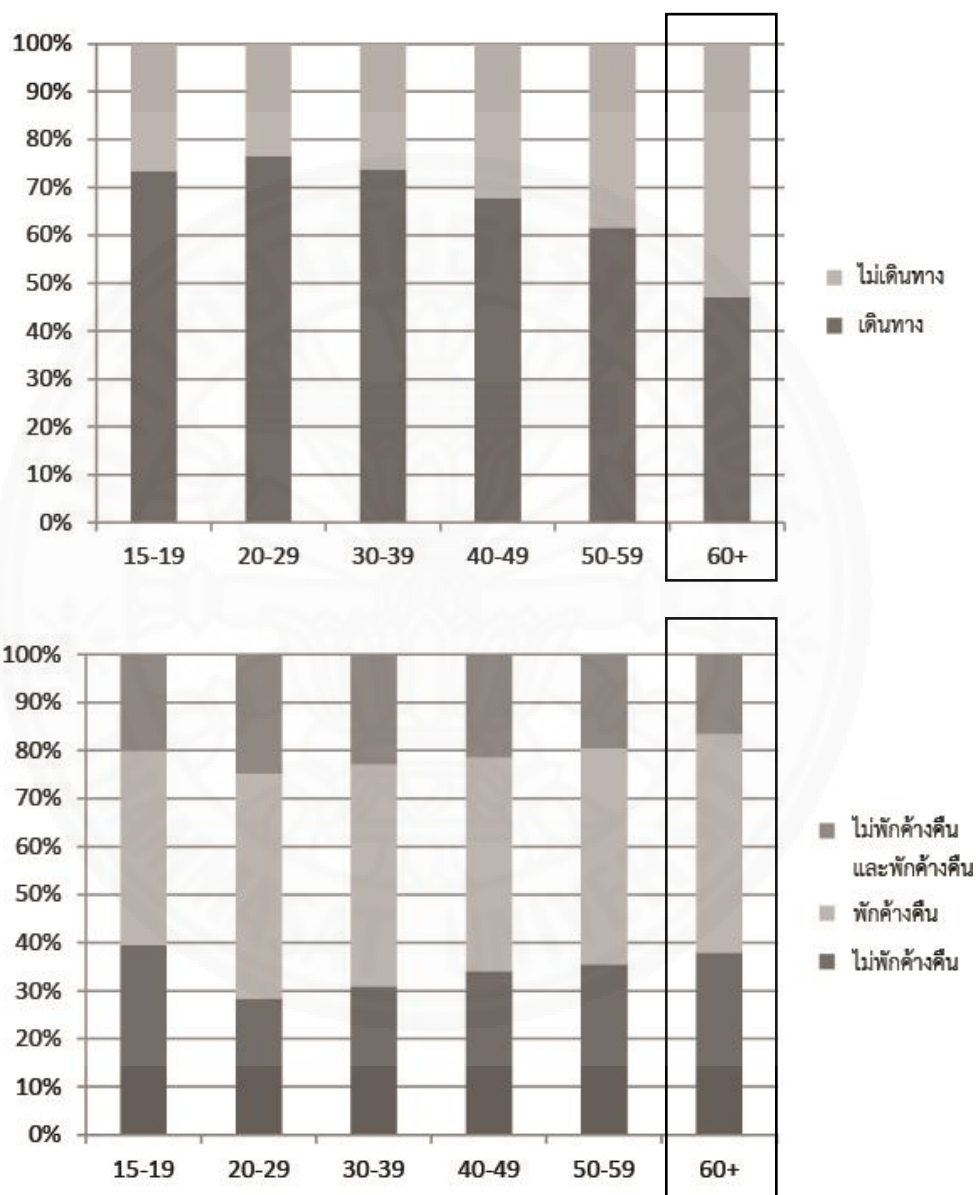
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

โลกกำลังเปลี่ยนแปลงไปเป็นสังคมของผู้สูงอายุ โดยผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้น Merrill Lynch (2014) ได้คาดการณ์ได้ว่าจำนวนของผู้สูงอายุในโลกปี 2556 มีจำนวน 841 ล้านคน และจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นส่งผลให้ผู้สูงอายุมีมากกว่าเด็ก ซึ่งในปี 2589 มีการคาดการณ์ว่าจะมีจำนวน 2 พันล้านคน ในขณะเดียวกัน ประเทศไทย ก็มีแนวโน้มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ กล่าวคือในปี 2556 มีประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวน 9.6 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 14 ของประชากรภายในประเทศ และในอีก 10-20 ปีข้างหน้าจะก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ โดยจากการคาดการณ์จะมีประชากรผู้สูงอายุ 17.6 ล้านคน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2556 ถึง 8.0 ล้าน คน (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2556) จากจำนวนของผู้สูงอายุที่มากขึ้น ทำให้มีการพัฒนาโครงการประเภท บ้านพักอาศัยหรืออาคารชุดเพื่อตอบสนองความต้องการผู้สูงอายุ เช่น สวองคินเวศ ของ สภาอากาศไทย ซึ่งเป็นที่พักอาศัยรวมที่มีการออกแบบเพื่อผู้สูงอายุ และมีบริการทางการแพทย์ เช่น การตรวจสุขภาพกายและใจ

อย่างไรก็ดี ผู้สูงอายุยังมีความต้องการในการเดินทางท่องเที่ยวอยู่ หลังจากหมดภาระในช่วงการทำงาน โดยงานวิจัยในสหราชอาณาจักร พบว่า ผู้สูงอายุมีการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศอยู่เป็นจำนวนมาก โดยผู้ที่มีอายุในช่วง 55-64 ปี และ 65 ปี ขึ้นไป มีการเดินทาง คิดเป็นร้อยละ 27 และ 36 ตามลำดับจากนักท่องเที่ยวทั้งหมด เนื่องจากผู้สูงอายุไม่มีภาระในการทำงานเหมือนวัยหนุ่มสาว ทำให้มีเวลาว่างในการเดินทางออกท่องเที่ยว และใช้เงินที่เก็บไว้ในการหาความสุขให้กับตัวเอง (Merrill Lynch, 2014) โดยผู้สูงอายุในประเทศที่พัฒนาแล้ว จะมีการใช้จ่ายเป็นมูลค่าร้อยละ 15 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของโลก และคาดการณ์ว่าจะขยายตัวมากขึ้นร้อยละ 6 ต่อปี โดยการใช้จ่ายส่วนใหญ่ของผู้สูงอายุคือค่ารักษาพยาบาล และการปรับปรุงที่อยู่อาศัยเพื่ออำนวยความสะดวก ทำให้นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีความน่าสนใจทั้งในแง่ของจำนวนและความสามารถในการจับจ่ายซื้อสินค้าและบริการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว (สุทธธภา อมรวิวัฒน์, 2015)

สำหรับประเทศไทย พบว่า แนวโน้มการท่องเที่ยวจะลดลงตามช่วงอายุจะเห็นได้จากภาพที่ 1.1 ทางด้านบน กล่าวคือ การเดินทางท่องเที่ยวจะเกิดขึ้นในกลุ่มประชากร ช่วงอายุ 20-29 ปี มากที่สุด ปริมาณร้อยละ 74.2 จากนั้นจะลดลงเรื่อย ๆ ในช่วงอายุถัดมาจนกระทั่งช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป

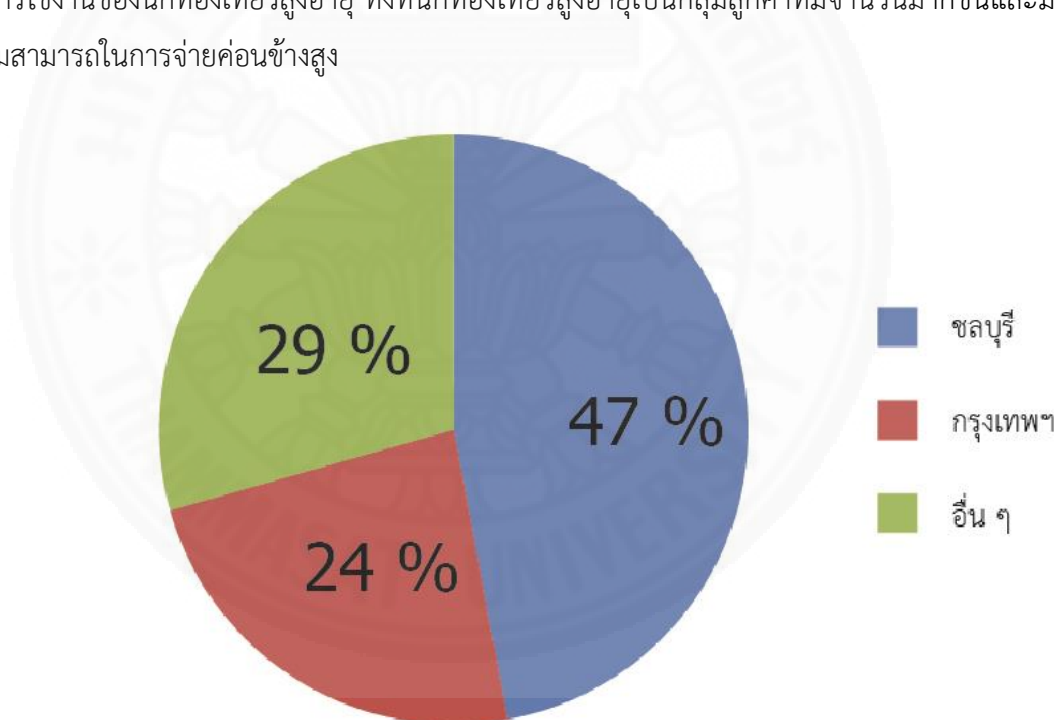
ไป จะเหลือเพียงร้อยละ 52.1 โดยประมาณ แต่อย่างไรก็ดี เมื่อมีการเดินทางแล้ว ทุกช่วงอายุจะมีการพักค้างคืน ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน จากภาพที่ 1.1 ทางด้านล่าง จะเห็นได้ว่าอัตราการพักค้างคืนของคนในช่วงอายุต่าง ๆ มีความแตกต่างกันน้อยมาก ดังนั้นที่พัก จึงควรมีการออกแบบที่ตอบสนองต่อนักท่องเที่ยวในกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุซึ่งมีจำนวนมากขึ้นและมีกำลังในการจ่ายด้วย

ภาพที่ 1.1 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของประชากร จำแนกตามช่วงอายุ. จาก การสำรวจพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวชาวไทย,สำนักงานสถิติแห่งชาติกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2557

อย่างไรก็ดี งานวิจัยของ วิไลพร ตรีพรชัยศักดิ์ (2555) เรื่อง แนวทางการปรับปรุงอาคารในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ ซึ่งได้ทำการศึกษาโรงแรม

มาตรฐานระดับ 3-5 ดาว โดยการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวสูงอายุ กลับพบว่า โรงแรมทั้งหมดไม่ได้มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้พิการและสูงอายุตามมาตรฐาน ทำให้เกิดปัญหาส่วนใหญ่ที่บริเวณทางเข้า ทางเชื่อม พื้นที่ต่างระดับ นอกจากนี้ หากพิจารณาการให้รางวัลการประกวดสถานที่ดีเด่นที่เอื้อต่อคนพิการ ประเภทที่พักอาศัยรวมระหว่างปี 2551-2557 โดยหน่วยปฏิบัติการวิจัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนพิการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมด้วยเนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ใช้เกณฑ์การตัดสินจากกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548 ซึ่งเป็นเกณฑ์ในการควบคุมอาคารสำหรับเปิดให้บริการแก่คนทั่วไป พบว่าโรงแรมที่พักที่ได้มาตรฐานสามารถรองรับผู้พิการและผู้สูงอายุได้มีอยู่เพียง 18 แห่ง เท่านั้น โดยมี 4 แห่ง อยู่ในกรุงเทพฯ 9 แห่งอยู่ใน จังหวัดชลบุรี และอีก 5 แห่ง กระจายตัวอยู่ตามจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งโรงแรมอื่น ๆ นอกจากนี้ก็ไม่ได้มีการรองรับต่อการใช้งานของนักท่องเที่ยวสูงอายุ ทั้งที่นักท่องเที่ยวสูงอายุเป็นกลุ่มลูกค้าที่มีจำนวนมากขึ้นและมีความสามารถในการจ่ายค่อนข้างสูง

ภาพที่ 1.2 จำนวนโรงแรมที่มีการรับรองผู้พิการและผู้สูงอายุ แยกตามจังหวัด. จาก หน่วยปฏิบัติการวิจัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนพิการ, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1.1

แสดงโรงแรมที่ได้รับรางวัลในการรับรองการใช้งานของผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยหน่วยปฏิบัติการวิจัย
สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนพิการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

ปี พ.ศ.	ชื่อโรงแรม	จังหวัด	ผลรางวัล
2551	โรงแรมฮาร์ตริอค พัทยา	ชลบุรี	ดีมาก
2551	ศูนย์คณะพระมหาไถ่ พัทยา	ชลบุรี	ดีมาก
2551	โรงแรมโนโวเทล	สมุทรปราการ	ดี
2551	โรงแรมรอยัล คลิฟ บีช รีสอร์ท	ชลบุรี	พอใช้
2551	โรงแรมไดอาน่า การ์เด้น รีสอร์ท	ชลบุรี	พอใช้
2551	โรงแรมเอส ดี อเวนิว	กรุงเทพฯ	พอใช้
2551	โรงแรมเบส เวสเทิร์น พัทยา	ชลบุรี	พอใช้
2551	โรงแรมแมริออทรีสอร์ทแอนด์สปา พัทยา	ชลบุรี	พอใช้
2551	โรงแรมเซ็นทารา กระจน รีสอร์ท	ภูเก็ต	พอใช้
2552	โรงแรม เอ-วัน พัทยา บีช รีสอร์ท	ชลบุรี	ดี
2552	โรงแรมบ้านเขาหลักรีสอร์ท	พังงา	ดี
2552	โรงแรมแมริออท รีสอร์ท แอนด์ สปา	พัทยา	พอใช้
2552	โรงแรมแม่น้ำ รามาดา พลาซ่า	กรุงเทพฯ	พอใช้
2552	โรงแรมราวิรินทร์ บีช รีสอร์ท แอนด์ สปา	ชลบุรี	ชมเชย
2552	โรงแรมกระบี่พีทา รีสอร์ท	กระบี่	ชมเชย
2552	ชุมพร คาบาน่า รีสอร์ท	ชุมพร	ชมเชย

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

แสดงโรงแรมที่ได้รับรางวัลในการรับรองการใช้งานของผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยหน่วยปฏิบัติการวิจัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนพิการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2553	โรงแรม เอ-วัน พัทยา บีช รีสอร์ท	ชลบุรี	ดี
2553	โรงแรมดิลักซ์ ริเวอร์ไซด์ สปา	เชียงใหม่	พอใช้
2553	โรงแรมแมริออท รีสอร์ท แอนด์ สปา พัทยา	ชลบุรี	พอใช้
2553	โรงแรมอมารี วอเตอร์เกต	กรุงเทพฯ	ชมเชย
2553	เซ็นทารา ธารณ รีสอร์ท ภูเก็ต	ภูเก็ต	ชมเชย
2553	โรงแรม สปริงฟิลด์ แอทชี รีสอร์ท แอนด์ สปา	เพชรบุรี	ชมเชย
2556	โรงแรมแม่น้ำ รามาดา พลาซ่า	กรุงเทพฯ	พอใช้
2556	โรงแรม เอ-วัน พัทยา บีช รีสอร์ท	ชลบุรี	ชมเชย
2557	บ้านเขาหลัก รีสอร์ท	พังงา	ดีมาก
2557	โรงแรมแมริออท รีสอร์ท แอนด์ สปา พัทยา	ชลบุรี	ชมเชย
2557	โรงแรม เอ-วัน เดอะ รอยัลครุส	ชลบุรี	ชมเชย
2557	โรงแรมฮิลตัน พัทยา	ชลบุรี	ชมเชย

หมายเหตุ. จาก หน่วยปฏิบัติการวิจัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนพิการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดังนั้นการศึกษาแนวทางการออกแบบและปรับปรุงที่พักอาศัยประเภทโรงแรมที่สามารถตอบรับกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ทั้งนี้ การออกแบบและปรับปรุง ที่นำเสนอในงานวิจัยชิ้นนี้จะคำนึงถึงการวิเคราะห์ต้นทุนประกอบด้วย

1.2 คำถามการวิจัย

ควรออกแบบหรือปรับปรุงที่พักอาศัยประเภทโรงแรมอย่างไรเพื่อให้ตอบรับกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

1.3 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1.3.1 ประเมินลักษณะทางกายภาพของที่พักอาศัยประเภทโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

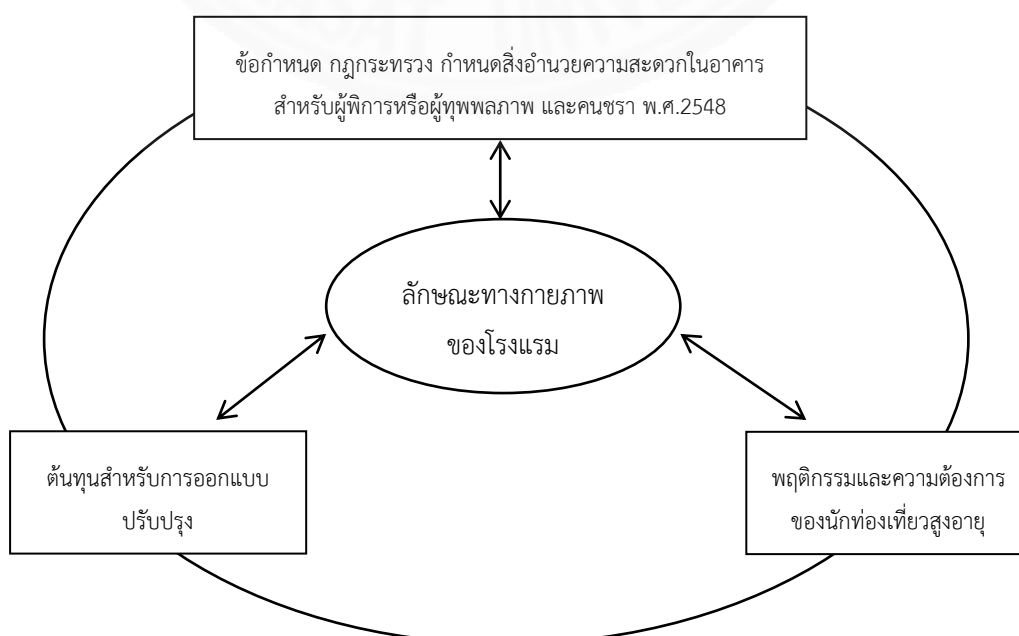
1.3.2 ศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุภายในที่พักอาศัยประเภทโรงแรม

1.3.3 เสนอแนวทางการออกแบบปรับปรุงที่พักอาศัยประเภทโรงแรมเพื่อให้นักท่องเที่ยวสูงอายุ

1.3.4 วิเคราะห์ต้นทุนในการออกแบบและปรับปรุงที่พักอาศัยประเภทโรงแรมเพื่อให้นักท่องเที่ยวสูงอายุ

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. กฎหมาย งานวิจัยนี้ นำสาระสำคัญของ กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก ในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548 ซึ่งกล่าวถึงองค์ประกอบทาง กายภาพ ในระดับมาตรฐาน ซึ่งจำเป็นต่อการตอบสนอง การใช้งานของผู้พิการหรือทุพพลภาพ และ คนชรา เป็นเกณฑ์พิจารณาความพร้อมทางกายภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

2. ลักษณะทางกายภาพ หมายถึงพื้นที่ส่วนกลางทั้งในและนอกอาคาร รวมถึงห้องพัก ของโรงแรมที่ส่งผลต่อการใช้งานของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

3. พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ หมายถึงความต้องการเชิงพื้นที่ และความต้องการเชิงบริการภายในโรงแรม

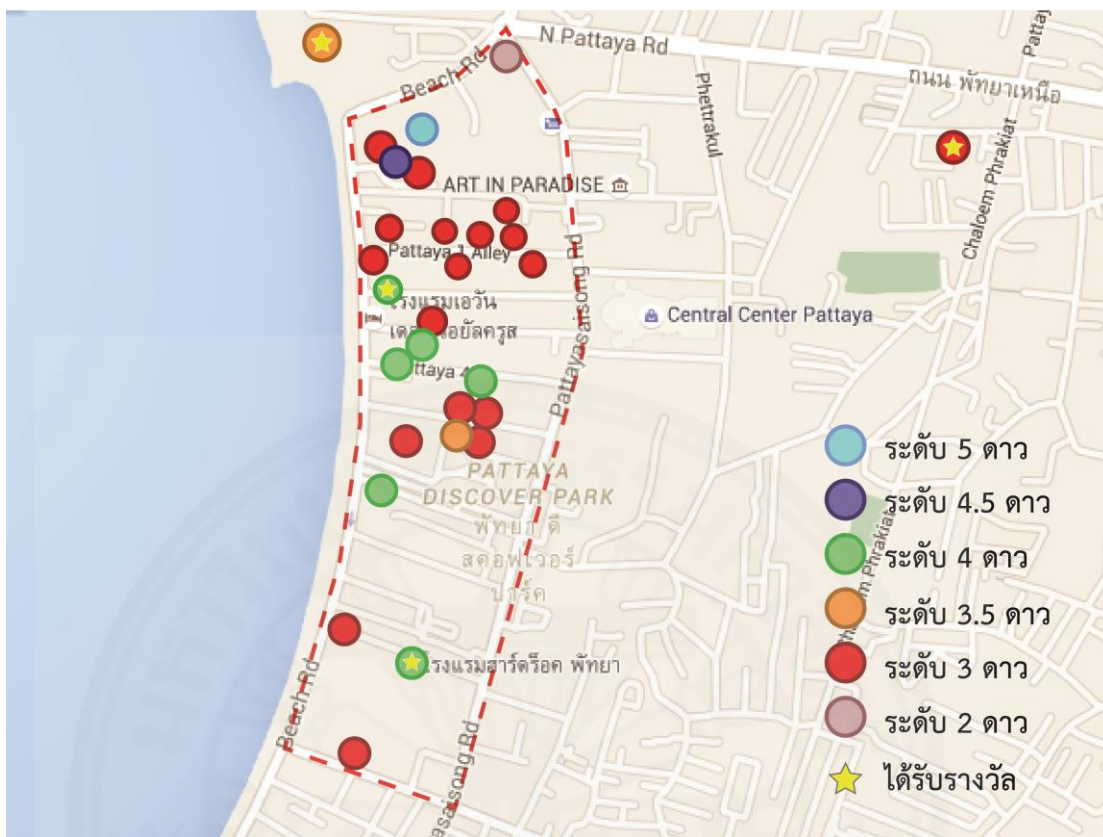
4. การเงิน พิจารณาต้นทุนที่ใช้ในการออกแบบและปรับปรุงโรงแรมเพื่อนักท่องเที่ยว สูงอายุ โดยผู้วิจัยนำเสนอใน 2 ระดับ คือ

- ระดับมาตรฐาน ตามกฎกระทรวง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548

- ระดับที่สูงขึ้น ตามพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ ซึ่งเป็น ทางเลือก สำหรับผู้ประกอบการโรงแรม ที่จะดำเนินการปรับปรุงเพื่อการเพิ่มมูลค่าและภาพลักษณ์ ให้แก่โรงแรม หรือไม่

1.4.2 พื้นที่ศึกษา

สืบเนื่องจากโรงแรมที่ได้รับรางวัลการประกวดสถานที่ดีเด่นที่เอื้อต่อคนพิการ โดยหน่วยปฏิบัติการวิจัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนพิการ คณะสถาปัตยกรรม ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในช่วงปี 2551-2557 อยู่ใน จังหวัดชลบุรี ถึง 9 แห่ง (จากตารางที่ 1.1) โดยที่โรงแรมทั้ง 9 แห่งกระจายตัวอยู่ในช่วง ถนนพญาเหนือ ถึงถนนพญากลางเป็นส่วนใหญ่ ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ พื้นที่ระหว่างถนนพญาเหนือ ถึงถนนพญากลาง เป็นพื้นที่ศึกษา โดย ด้านเหนือ ติดกับถนนพญาเหนือ ทางใต้ติดกับถนนพญากลาง ด้านตะวันออกติดกับถนนเลียบชายหาดสาย 2 ด้านตะวันตกติดกับถนนเลียบชายหาด สาย 1

ภาพที่ 1.3 ขอบเขตของพื้นที่ศึกษา. จาก Google Map 2016 (ดัดแปลง)

ภายในขอบเขตพื้นที่ศึกษา ผู้วิจัยพบว่า มีจำนวนโรงแรมทั้ง 30 โครงการสามารถแบ่งตามระดับการให้บริการได้ดังนี้

1. โรงแรม 5 ดาว จำนวน 1 โครงการ
2. โรงแรม 4.5 ดาว จำนวน 1 โครงการ
3. โรงแรม 4 ดาว จำนวน 6 โครงการ
4. โรงแรม 3.5 ดาว จำนวน 1 โครงการ
5. โรงแรม 3 ดาว จำนวน 20 โครงการ
6. โรงแรม 2 ดาว จำนวน 1 โครงการ

ดังนั้น เพื่อให้กลุ่มประชากรในการวิจัย มีความหลากหลาย ผู้วิจัยจึงเลือกโรงแรมระดับสามดาวเป็นประชากรในการศึกษา

1.4.3 ประชากรในการวิจัย

- โรงแรม ในที่นี้คือ โรงแรมระดับสามดาว บริเวณตั้งแต่ ถนนพญาเหนือ ถึงถนนพญากลาง และอยู่ในบริเวณริมชายหาด ถึงถนนพญาสายสอง โดยมีช่วงเวลาในการเปิดโครงการระหว่างปี พ.ศ. 2507-2558 และมีระดับราคาของการเข้าพักน้อยกว่า 1,500 บาท

- กลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ที่เข้ามาพักอาศัยในโรงแรมในบริเวณพื้นที่ศึกษา ในช่วงเวลาเดือน มกราคม-พฤษภาคม พ.ศ. 2559

1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.5.1 ขั้นตอนการศึกษา

1. ศึกษาทฤษฎีเปรียบเทียบและกำหนดเกณฑ์ประเมินกายภาพ เพื่อสร้างแบบประเมินกายภาพตามที่กฎหมายกำหนด

2. สำรวจองค์ประกอบทางกายภาพของโรงแรม เพื่อหาปัญหาที่เกิดขึ้น

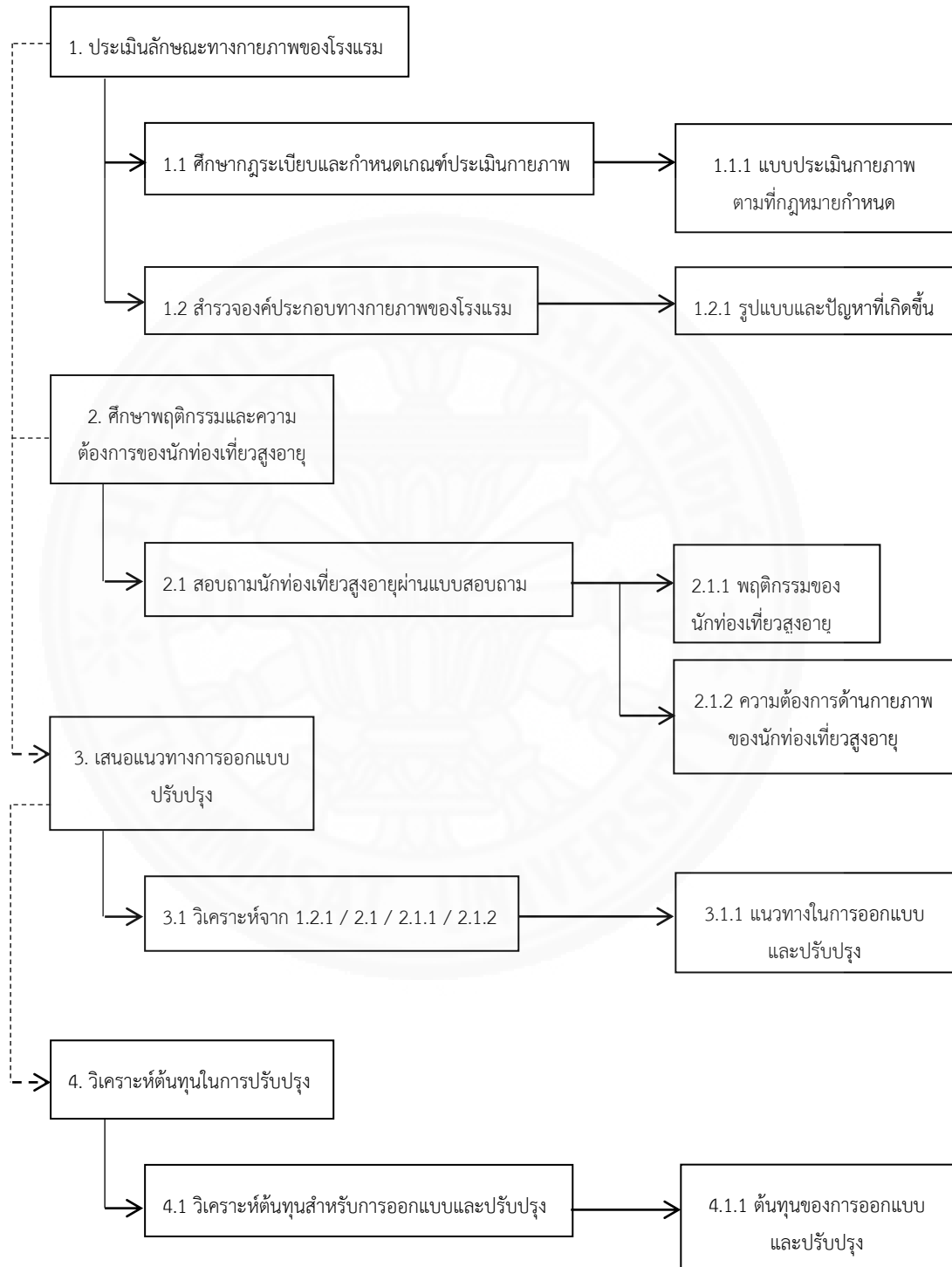
3. สอบถามนักท่องเที่ยวสูงอายุผ่านแบบสอบถาม เพื่อศึกษาหาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุ และความต้องการด้านกายภาพของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

4. วิเคราะห์ข้อมูล จากปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสำรวจ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุ และความต้องการด้านกายภาพของนักท่องเที่ยวสูงอายุ เพื่อหาแนวทางการออกแบบปรับปรุง

5. วิเคราะห์ต้นทุนในการปรับปรุงสำหรับการออกแบบและปรับปรุง

วัตถุประสงค์ :

ผลการศึกษา :

1.5.2 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

1.5.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data)

แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. การสำรวจพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสูงอายุ และความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โดยใช้แบบสอบถาม
2. การสำรวจกายภาพของพื้นที่โรงแรม โดยการเก็บข้อมูลการวางผังอาคารและพื้นที่ใช้สอย (plan) เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ในเชิงการใช้งานของพื้นที่และบริการที่เหมาะสม ใช้แบบประเมินโดยมีหัวข้อประเมินตามมาตรฐานของกฎหมาย

1.5.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data)

ข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้แล้ว เช่น สถิติต่าง ๆ ได้แก่

- ลักษณะการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุ
- ลักษณะทางกายภาพของโรงแรมที่เอื้อต่อนักท่องเที่ยวสูงอายุ

นอกจากนี้ ยังรวมถึงการรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและความต้องการนักท่องเที่ยวสูงอายุ ลักษณะทางกายภาพที่เหมาะสมสำหรับการใช้งานของนักท่องเที่ยวสูงอายุ ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงลักษณะทางกายภาพที่เกิดขึ้นรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อให้เห็นถึงลักษณะทางกายภาพของ โรงแรมระดับสามดาวและความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ เพื่อนำมาออกแบบปรับปรุงกายภาพ ภายในโครงการให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โดย กล่าวถึงประโยชน์ที่จะได้รับดังนี้

1.6.1 สถาปนิก วิศวกร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงการประเภทโรงแรม ทราบถึง ข้อกำหนดทางกฎหมายเกี่ยวกับ กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548 และความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการออกแบบและก่อสร้างโครงการในอนาคต

1.6.2 ผู้ประกอบการโรงแรมทราบถึงรูปแบบและแนวทางการออกแบบและปรับปรุง ที่ตอบรับกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุและความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

1.6.3 ผู้ประกอบการโรงแรมทราบถึงแนวทางการบริหารจัดการโครงการ เพื่อให้เกิด ความเหมาะสมด้านการลงทุน

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

นักท่องเที่ยวสูงอายุ หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มีอายุตั้งแต่ 55 ปีขึ้นไป โดยกลุ่มที่เข้าไปศึกษาจะเป็นผู้สูงอายุประเภท กลุ่มที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ดี กับ กลุ่มที่ช่วยเหลือตัวเองได้บ้าง เนื่องจากผู้สูงอายุยังสามารถใช้กายภาพของอาคารหรืออุปกรณ์ช่วยเหลือต่าง ๆ ได้

โรงแรม หมายถึง ที่พักอาศัยชั่วคราวที่มีการดำเนินธุรกิจด้านการบริการให้เช่าและ จำหน่ายอาหารรวมถึงเครื่องดื่ม โดยตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2478 มาตรา 3 กล่าวไว้ว่า สถานที่พักทุกชนิดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรับสินค้าจ้างสำหรับคนเดินทางชั่วคราว

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวทางการออกแบบและปรับปรุงโรงแรมเพื่อตอบสนองต่อพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ ได้มีการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งได้ 4 กลุ่ม คือ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

2.1.1 ความหมายของผู้สูงอายุ

2.1.2 ความต้องการของผู้สูงอายุ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและโรงแรม

2.2.1 การท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

2.2.2 รูปแบบการท่องเที่ยว

2.2.3 การจำแนกโรงแรมตามระดับดาว

2.3 หลักการออกแบบสำหรับผู้สูงอายุ

2.3.1 หลักของการออกแบบเพื่อทุกคน (universal design)

2.3.2 กฎกระทรวง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

2.1.1 ความหมายของผู้สูงอายุ

2.1.1.1 ความหมายและลักษณะของผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีสัญชาติไทยและมีอายุมากกว่า 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป (สำนักวิจัยและสถิติ บริษัทไทยรับประกันภัยต่อ, 2557) โดยผู้สูงอายุมีความแตกต่างกันในระดับของอายุซึ่งแบ่งเป็น

1. ผู้สูงอายุวัยต้น อยู่ในช่วงอายุ 60-69 ปี
2. ผู้สูงอายุวัยกลาง อยู่ในช่วงอายุ 70-79 ปี
3. ผู้สูงอายุวัยปลาย อยู่ในช่วงอายุ 80 ปีขึ้นไป

สำหรับ Hall D.A. (1976) อ้างใน ณฤดี จันทรรักษ์จรรุงศ์ (2557) ระบุเกณฑ์ในการจำแนกผู้สูงอายุ โดยมีการแบ่งผู้สูงอายุออกเป็น 4 เกณฑ์ คือ

1. การสูงอายุตามวัย (chronological ageing) เป็นการบอกถึงอายุตามวันเดือนปี ที่เกิด เป็นการบอกถึงอายุทั่วไปของผู้สูงอายุ
2. การสูงอายุตามสภาพร่างกาย (biological ageing) เป็นการบอกถึงสภาพร่างกายของผู้สูงอายุที่เสื่อมลงตามอายุที่เพิ่มมากขึ้น โดยการเสื่อมลงของสภาพร่างกายในแต่ละบุคคลอาจไม่เท่ากันในผู้สูงอายุที่มีอายุเท่ากัน
3. การสูงอายุตามสภาพจิตใจ (psychological ageing) เป็นการบอกถึงการเปลี่ยนแปลงของความสามารถในการรับรู้ รู้สึก ความทรงจำต่าง ๆ การเรียนรู้ รวมถึงบุคลิกภาพของผู้สูงอายุที่แสดงออกมาด้วย
4. การสูงอายุตามสภาพสังคม (sociological ageing) เป็นการบอกถึงบทบาทหน้าที่ภายในสังคมของตัวผู้สูงอายุ และความคาดหวังของผู้สูงอายุ

วิธีการแบ่งประเภทของผู้สูงอายุ สามารถช่วยเหลือในการทำความเข้าใจกับผู้ใช้งานจริงได้ เนื่องจากผู้สูงอายุก็มีความหลากหลายออกไป โดยในแง่มุมมองของสถาปัตยกรรมหรือแง่มุมอื่น ๆ ที่ไม่สามารถตอบรับกับความต้องการที่หลากหลายได้ จึงจำเป็นต้องแบ่งประเภทของผู้สูงอายุเพื่อให้ทำความเข้าใจกับผู้สูงอายุได้ถูกต้อง ทั้งในแง่ของพฤติกรรมและความต้องการ

นอกจากนี้ พลิชฐ์ นิติวรคุณพันธ์ (2551) ได้แบ่งประเภทของผู้สูงอายุตามศักยภาพของร่างกาย โดยสามารถบอกถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพร่างกายได้อย่างชัดเจน ได้ 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ดี
2. กลุ่มที่ช่วยเหลือตัวเองได้บ้าง
3. กลุ่มที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ เนื่องจากปัญหาสุขภาพและความพิการ

2.1.1.2 การประเมินความศักยภาพของร่างกายของผู้สูงอายุ

(activity of daily living index)

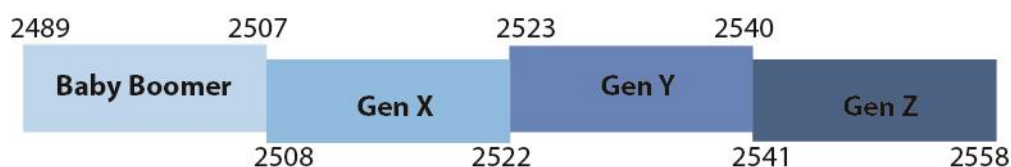
คือการประเมินเพื่อทราบถึงความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ ในการบอกลักษณะทางร่างกายที่สอดคล้องกับแนวความคิดของ พลิชช์ นิติวรคณาพันธ์ (2551) โดยประเมินในการวัดผลใช้แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันดัชนีจุฬา (The Chula Activities of Daily Living Index) (สุทธิชัย จิตะพันธ์กุล, 2541) ซึ่งประเมินในการวัด มีดังต่อไปนี้

1. การเดินเคลื่อนที่นอกบ้าน
2. ความสามารถในการเตรียมหรือทำอาหาร
3. การทำความสะอาดต่าง ๆ
4. การแลกเปลี่ยนเงิน
5. ขับรถหรือนั่งรถสาธารณะ

โดยการให้คะแนนของแบบประเมิน ผู้ทำแบบประเมินจะถูกให้คะแนนจาก 5 หัวข้อ โดยมีคะแนนเต็ม 9 คะแนน ซึ่งท้ายสุดแล้วสามารถจัดผู้สูงอายุได้ 3 กลุ่มคือ

1. ผู้ที่มีความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันต่ำหรือต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น (0-4 คะแนน)
2. ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือในบางเรื่องและช่วยเหลือตัวเองได้บ้าง (5-8 คะแนน)
3. ผู้ที่สามารถดำรงกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตัวเอง (9 คะแนน)

2.1.1.3 พฤติกรรมทางการตลาดของผู้สูงอายุ

ภาพที่ 2.1 ปีเกิดที่บ่งบอกถึง Generation. จาก กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ สหรัฐอเมริกา, 2557

ในการศึกษาด้านการตลาด ได้มีการแบ่งช่วงอายุของบุคคลออกเป็น 4 ช่วงคือ baby boomer, generation x, generation y และ generation z โดยผู้สูงอายุคือผู้ที่เกิดในปี พ.ศ. 2489-2507 ซึ่งอายุในปี 2558 จะอยู่ในช่วง 51-69 ปี ซึ่งจะครอบคลุมถึงบุคคลที่เตรียมตัวจะก้าวเข้าสู่วัยผู้สูงอายุด้วย โดยกลุ่ม Baby boomers เป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากถึง 44% ของประชากรสหรัฐฯ และมีรายได้เฉลี่ยเป็น 70% ของรายได้มวลรวมของประเทศ โดยพฤติกรรมของกลุ่ม Baby Boomers แบ่งออกเป็น 10 รูปแบบได้แก่ (กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ สหรัฐอเมริกา, 2557)

1. ต้องการที่จะทำในสิ่งที่ไม่เคยทำและไม่เคยเห็น
2. มีความสุขอยู่กับสิ่งที่ใกล้ตัวและสิ่งที่ตัวเองรัก
3. การดูแลผู้ที่มีพระคุณ
4. ดูแลและรักษาสุขภาพของตนเอง
5. สนใจในการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคม
6. แบ่งปันประสบการณ์ของตัวเอง
7. ต้องการสิ่งที่ดีที่สุดแก่ตนเอง
8. มีความเป็นตัวของตัวเองสูง
9. ในการตัดสินใจเรื่องที่สำคัญจะมีที่ปรึกษา
10. ไม่มีคำว่า “แก่เกินไป”

2.1.2 ความต้องการของผู้สูงอายุ

2.1.2.1 ความต้องการพื้นฐาน

ความต้องการพื้นฐานของผู้สูงอายุแบ่งออกเป็น 3 ส่วน (กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ, 2556)

1. ความต้องการทางด้านร่างกายของผู้สูงอายุ เนื่องจากสภาพร่างกายของผู้สูงอายุมีความเปลี่ยนแปลง เช่น การเสื่อมสภาพของกล้ามเนื้อ ความแข็งแรง ทำให้เกิดความต้องการที่จะมีร่างกายแข็งแรง และอยู่ในสถานที่ที่สะอาดและสิ่งแวดล้อมดี ต้องการอาหารที่ถูกลักษณะ
2. ความต้องการทางด้านจิตใจของผู้สูงอายุ นอกจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายแล้วส่งผลต่อจิตใจของผู้สูงอายุด้วย โดยส่งผลต่อความเครียดทำให้การแสดงออกทางอารมณ์ที่ผิดปกติไป
3. ความต้องการทางด้านสังคม – เศรษฐกิจของผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุยังต้องการได้รับความสนใจจากผู้อื่น ทั้งในสังคมทั่วไปและสังคมครอบครัว และต้องการที่จะพึ่งพาคนอื่นให้น้อยลง ไม่ได้ต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่น

2.1.2.2 ความต้องการด้านที่พักอาศัย

ความต้องการของผู้สูงอายุภายในที่พักอาศัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ (ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, 2547)

- 1) ความต้องการทางด้านบุคคล คือความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคล ซึ่งจะมีความต้องการในความเป็นส่วนตัวของบุคคล เช่นเดียวกัน ก็ยังต้องการสังคมจากคนรอบข้าง จึงแบ่งประเด็นสำคัญออกมาได้ดังนี้
  - ความปลอดภัยและความสะดวกสบาย
  - ความเป็นส่วนตัว
  - สังคมระหว่างบุคคลอื่น ๆ
  - การตอบสนองจากทุกส่วนภายในสังคม
- 2) ความต้องการทางด้านสังคม คือความต้องการเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยที่ผู้สูงอายุยังต้องการให้ ตนเองยังสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมอื่น ๆ ได้อย่างสมบูรณ์ โดยที่ไม่แบ่งแยกผู้สูงอายุออกจากสังคมที่อยู่

อัจฉรวรรณ งามญาณ และ ณัฐวัชร เผ่าภู (2555) ได้กล่าวว่าความต้องการของลักษณะที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ จากการสอบถามทัศนคติของผู้สูงอายุ ที่มีต่อที่พักอาศัยหลังเกษียณ โดยมีความต้องการออกเป็นองค์ประกอบของที่อยู่อาศัย ทั้งหมด 6 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินและส่งเสริมสุขภาพ

- อุปกรณ์ในการกายภาพบำบัด
- อุปกรณ์ในการทำกายบริหาร
- มีผู้ดูแลในการกายภาพบำบัด
- ประตูกว้างพอให้รถเข็นผ่านได้
- มีราวจับที่เหมาะสมระหว่างทางเดิน

2. สภาพแวดล้อมภายในและความต้องการอยู่ในที่พักอาศัยเดิม

- มีพื้นที่ในการปลูกต้นไม้
- อาหารอร่อย
- มีสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น
- มีอาหารให้วันละ 3 มื้อ
- ขนาดของห้องกว้างขวางขึ้น
- มีส่วนของห้องครัวส่วนกลางในการทำอาหาร
- ไปเที่ยวเป็นครั้งคราว

3. ความสะดวกในการเดินทางไปในสถานที่ที่จำเป็น

- อยู่ใกล้กับชุมชน
- การคมนาคมสะดวก
- โรงพยาบาล
- ศาสนสถาน

4. ลักษณะของบ้านพักหลังเกษียณที่ต่างจากบ้านเดิม

- ความต้องการบ้านชั้นเดียวเท่านั้น

- ภายในที่พักอาศัยไม่มีความต่างของระดับพื้น

5. ประโยชน์และสิทธิพิเศษที่จะได้รับเพิ่มเติม

- การโอนกรรมสิทธิให้ทายาท
- อัตราค่าเช่าไม่แพง
- สามารถให้ญาติพี่น้องเช่าพักได้ด้วย
- สามารถอยู่ได้ตลอดชีวิต

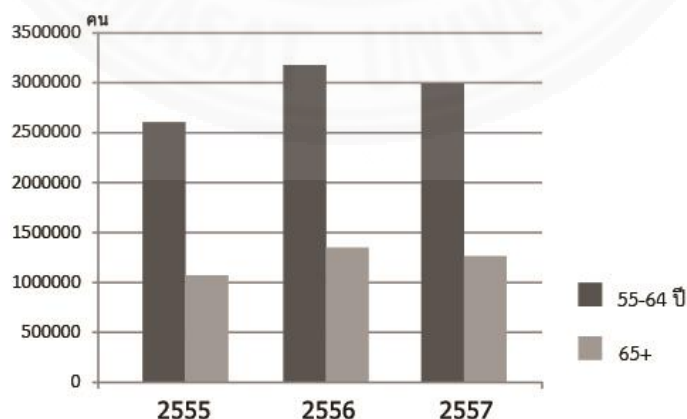
6. ความช่วยเหลือในการทำกิจกรรมประจำวัน

- มีพี่เลี้ยงช่วยเหลือ
- การบริการฝากซื้อของให้ผู้สูงอายุ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและโรงแรม

2.2.1 การท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

การท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นจากปี พ.ศ.2555 อย่างมาก โดยในปี พ.ศ.2556 มีจำนวนของนักท่องเที่ยวที่มีอายุ 55-64 ปี เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.95 และนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกว่า 65 ปี เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.74 สามารถกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทยมีจำนวนมากขึ้น แต่ในปี 2557 มีจำนวนลดลงเล็กน้อยอาจเนื่องมาจากปัญหาจากการเมืองของประเทศ ทำให้ความมั่นใจในความปลอดภัยของการท่องเที่ยวลดลง ซึ่งจำนวนนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุก็มีจำนวนลดลงด้วย ตามภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 จำนวนของนักท่องเที่ยวอายุ 55-64 และอายุ 65 ปีขึ้นไป ตั้งแต่ปี 2012-2014. จาก สถิติ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศไทยจำแนกตามลักษณะรวมหน่วย (profile), กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 25 ต.ค. 2558

การเดินทางของผู้สูงอายุที่เข้ามาในประเทศไทยสามารถจำแนกตามประเทศที่มา ส่วนใหญ่ได้ตามตารางที่ 2.3 ซึ่งพบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ที่เข้ามาในประเทศไทยจะเป็นผู้สูงอายุจากภูมิภาคเอเชีย โดยประเทศ มาเลเซีย จีน ญี่ปุ่น ลาว ตามลำดับ ส่วนประเทศทางตะวันตก ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา รัสเซีย อังกฤษ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงแนวโน้มการท่องเที่ยวก็จะพบว่า มีลักษณะคล้ายกับ นักท่องเที่ยวไทย คือในปี 2556 (2013) มีจำนวนที่เพิ่มขึ้นในทุก ๆ ประเทศ แต่ในปี 2557 (2014) กลับลดลงทั้งหมด

ตารางที่ 2.1

จำนวนนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ในปี 2555-2557 จำนวน 12 ประเทศ จากทั้งหมด

ประเทศ	2555 (2012)		2556 (2013)		2557 (2014)	
	55-64	65+	55-64	65+	55-64	65+
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	129,615	67,802	153,175	82,151	161,849	72,075
มาเลเซีย	354,470	288,835	541,203	361,806	539,204	327,398
สิงคโปร์	107,620	38,022	112,722	35,019	103,605	37,146
จีน	237,235	77,517	373,360	122,725	384,155	116,408
เกาหลีใต้	131,370	36,730	152,149	45,883	111,666	31,897
ญี่ปุ่น	255,044	93,427	286,528	116,024	228,933	95,034
อินเดีย	74,248	21,939	72,807	25,906	66,531	21,574
ฝรั่งเศส	64,415	20,316	67,140	27,521	68,521	28,231
เยอรมัน	79,325	33,490	89,188	42,698	85,327	40,053
อังกฤษ	103,820	39,912	113,992	50,737	119,895	56,851
รัสเซีย	78,728	12,031	108,904	17,812	114,080	18,873
อเมริกา	121,714	54,789	132,377	67,838	121,452	70,605
รวมทุกประเทศ	2,604,599	1,072,504	3,176,251	1,348,559	2,990,568	1,263,022

หมายเหตุ. จาก สถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศไทยจำแนกตามลักษณะรวม หน่วย (profile), กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 25 ต.ค. 2558 (ดัดแปลง)

ราณี อีสัยกุล, และ ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์ (2552) พบว่าการเลือกเข้าสถานที่พักของผู้สูงอายุมักจะเลือกพักในโรงแรมระดับ 3-4 ดาว เป็นส่วนมากโดยมีการเข้าพักในโรงแรมระดับ 4 ดาว เป็นจำนวนร้อยละ 47.67 การเข้าพักในโรงแรมระดับ 3 ดาว ร้อยละ 24.19 และโรงแรมระดับ 5

ดาว เป็นจำนวนร้อยละ 13.96 สำหรับกรุงเทพฯ การเลือกเข้าพักของผู้สูงอายุมักจะเลือกเข้าพักในโรงแรม 4 ดาวถึงร้อยละ 50.7

2.2.2 รูปแบบการท่องเที่ยว

องค์การการท่องเที่ยวโลกได้มีการกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวออกเป็น 3 รูปแบบ ซึ่งสามารถครอบคลุมการแบ่งรูปแบบการท่องเที่ยว คือ

1. การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ (natural based tourism)
2. การท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม (cultural based tourism)
3. การท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (special interest tourism)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้มีการแบ่งรูปแบบการท่องเที่ยวออกเป็น 12 รูปแบบโดยแบ่งตามลักษณะตามความสำคัญและสภาพแวดล้อม ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (eco-tourism)
2. การท่องเที่ยวทางศิลปะวิทยาการ (arts and sciences educational Attraction Standard)
3. การท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ (historical Attraction)
4. การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (natural Attraction)
5. การท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ (recreational Attraction)
6. การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (cultural Attraction)
7. การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อนธรรมชาติ
8. การท่องเที่ยวประเภทชายหาด (beach Attraction)
9. การท่องเที่ยวประเภทน้ำตก
10. การท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทถ้ำ
11. การท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ
12. การท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง

การท่องเที่ยวของผู้สูงอายุจะนิยมท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยให้ความสำคัญกับคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาคือความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว และการส่วนของการบริการในพื้นที่ใกล้เคียง ในนักท่องเที่ยวสูงอายุต่างชาติให้ความสำคัญต่อคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวเช่นเดียวกัน รองลงมาคือความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งที่บริการในพื้นที่ใกล้เคียง และสุดท้ายสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ท่องเที่ยว (กนกพร รอดเขียน, 2554)

2.2.3 การจำแนกโรงแรมตามระดับดาว

มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ประเภทโรงแรมได้มีการแบ่งระดับของโรงแรมออกเป็นระดับ 1-5 ดาว โดยมีเกณฑ์การประเมินแตกต่างกันตามระดับของดาว (กรมการท่องเที่ยว, 2557ก, น.4-30, 2557ข, น.6-30) ซึ่งมีความแตกต่างกันในเกณฑ์การวัดระดับดังนี้

1. โรงแรมระดับ 5 ดาว 12 หมวด 45 เกณฑ์ 499 ตัวชี้วัด
2. โรงแรมระดับ 4 ดาว 12 หมวด 45 เกณฑ์ 365 ตัวชี้วัด
3. โรงแรมระดับ 3 ดาว 9 หมวด 33 เกณฑ์ 232 ตัวชี้วัด
4. โรงแรมระดับ 2 ดาว 8 หมวด 29 เกณฑ์ 168 ตัวชี้วัด
5. โรงแรมระดับ 1 ดาว 8 หมวด 28 เกณฑ์ 154 ตัวชี้วัด

ผู้สูงอายุมีการตัดสินใจในการเข้าพักโรงแรมในระดับ 3-5 ดาวมากที่สุด (ราณี อีสัยกุล, และ ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์, 2552) จึงเลือกศึกษาความแตกต่างของโรงแรมตั้งแต่ระดับ 3-5 ดาว โดย โรงแรมในระดับ 3 และ ระดับ 4 ดาวจะมีความต่างที่ชัดเจนคือการประเมินตามหมวด โดยหมวดทั้งหมด 12 หมวด มีดังนี้

ตารางที่ 2.2

แสดงหมวดในการประเมินตามระดับดาว

หมวดในการประเมินระดับโรงแรม	ระดับของโรงแรม		
	3 ดาว	4 ดาว	5 ดาว
1. สถานที่ตั้ง สภาพแวดล้อม สิ่งก่อสร้างทั่วไปและที่จอดรถ	✓	✓	✓
2. โถงต้อนรับ ห้องน้ำ ลิฟท์และทางสัญจร	✓	✓	✓
3. ห้องพัก Standard	✓	✓	✓
4. ห้องพัก Suite		✓	✓
5. ห้องอาหาร ครั้ว บาร์	✓	✓	✓
6. ส่วนบริการสระว่ายน้ำ		✓	✓
7. ส่วนบริการด้านธุรกิจ		✓	✓
8. บุคลากรและการบริการ	✓	✓	✓
9. ระบบรักษาความปลอดภัย	✓	✓	✓
10. ทรัพยากรและชุมชน	✓	✓	✓
11. ส่วนของพนักงาน	✓	✓	✓
12. คุณลักษณะเสริมอื่น ๆ	✓	✓	✓

หมายเหตุ: มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภทโรงแรม, กรมการท่องเที่ยว, 2557

จากตาราง 2.5.3 เห็นได้ว่า โรงแรมในระดับ 4 และ 5 ดาวจะมีหมวดในการประเมินที่เหมือนกัน แต่ 3 ดาว จะมีหมวดในการประเมินที่น้อยกว่าในหมวดของ 1. ห้องพัก suite 2. สระว่ายน้ำ 3. ส่วนบริการด้านธุรกิจ ความแตกต่างเชิงกายภาพของเกณฑ์จะอยู่ในหมวด 1-7 ตั้งแต่หมวด 8-12 จะเป็นส่วนของการบริการและระบบบริหาร

โดยหมวดที่ 1 สถานที่ตั้ง สภาพแวดล้อม สิ่งก่อสร้างทั่วไป ในทุกระดับ จะมีตัวชี้วัดที่คล้ายกัน แตกต่างกันที่ ที่จอดรถ ในเรื่องของ ที่จอดรถรับ-ส่ง ในโรงแรมระดับ 4-5 ดาวจะต้องมีทางลาดที่สะดวก ภายใต้อาคารกลุ่ม ในโรงแรมระดับ 3 ดาว กำหนดเพียง ภายใต้อาคารกลุ่ม และแตกต่างที่จำนวนของอัตราที่จอดรถ โดยมีจำนวนร้อยละ 20, 30, 40 ตามลำดับจาก 3-5 ดาว ในระดับ 5 ดาวจะมีบริการรับ-ส่งด้วย

หมวดที่ 2 โถงต้อนรับ ห้องน้ำสาธารณะ และทางสัญจรภายในอาคาร จะมีความคล้ายคลึงกันในทุกระดับ แตกต่างกัน โดยระดับ 4-5 ดาว จะมีการตกแต่งที่เหมาะสมกับระดับ โถงต้อนรับจะมีระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย ห้องน้ำจะมีความแตกต่างตามระดับการตกแต่งและอุปกรณ์ภายใน เช่น เครื่องเป่ามือ ภายในลิฟท์ ระดับ 4-5 ดาว จะมีราวจับ และ มีการแยกลิฟท์ระหว่างผู้เข้าพัก พนักงานและขนส่งสัมภาระ

หมวดที่ 3 ห้องพัก standard แตกต่างกันโดยการตกแต่งตามระดับ ขนาดขั้นต่ำของห้องพัก 22, 29, 36 ตารางเมตรตามลำดับ ระดับดาว 3-5 ระดับของผ้า 4-5 ดาวจะมีระดับสูง 2.7 เมตร ระดับ 3 ดาว สูง 2.6 เมตร นอกจากนี้จะต่างกันในส่วนของอุปกรณ์ภายในห้องพัก เช่น ขนาดของเตียง ขนาดโทรทัศน์ ขนาดอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ภายในห้องน้ำก็เช่นกัน มีลักษณะแตกต่างกันด้วยระดับของอุปกรณ์ภายในห้องน้ำ เช่น ผ้าเช็ดตัว ไดรเป่าผม ราวตากผ้า

หมวดที่ 4 ห้องพัก suite ในระดับ 3 ดาว จะไม่มีเกณฑ์ในหมวดนี้ และระดับ 4-5 ดาวจะมีลักษณะคล้ายกันต่างกัน โดยระดับในการตกแต่ง ขนาดของอุปกรณ์และเฟอร์นิเจอร์ภายในห้องพัก

หมวดที่ 5-12 จะมีลักษณะที่คล้ายกันแตกต่างกันในระดับการตกแต่ง และอุปกรณ์ที่มีให้

จากการสังเกตการแบ่งเกณฑ์ระดับของโรงแรม พบว่า ความแตกต่างของเกณฑ์ขึ้นอยู่กับตกแต่งตามระดับของโรงแรม การสนับสนุนผู้ใช้งานอาคารตั้งแต่ระดับ 4 ดาวขึ้นไป จะมีการสนับสนุนการใช้งานของผู้สูงอายุและผู้พิการ จากทางลาด ราวจับ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ทำให้เห็นได้ว่าเกณฑ์ของโรงแรมในระดับ 3 ดาว ไม่ได้กล่าวถึงการรองรับผู้สูงอายุและคนพิการ ทางกายภาพของอาคาร

2.3 หลักการออกแบบเพื่อผู้สูงอายุ

2.3.1 หลักของการออกแบบเพื่อทุกคน

หลักในการออกแบบเพื่อผู้สูงอายุอาจไม่ได้มีเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้สูงอายุเพียงอย่างเดียว แต่การออกแบบเพื่อทุกคนเป็นหลักการออกเพื่อรองรับการใช้งานสำหรับทุกคนรวมถึงผู้สูงอายุด้วย โดยหลักของการออกแบบเพื่อทุกคนมี 7 หลัก (Ronald L. Mace, 1997, อ้างถึงใน วิไลพร ตรีพรชัยศักดิ์, 2555, น.43) ดังนี้

1. การใช้งานอย่างเท่าเทียม (equitable use) เป็นการออกแบบที่ทำให้ทุกคนสามารถเข้าไปใช้งานได้อย่างเท่าเทียม บุคคลทั่วไปหรือบุคคลที่มีความสามารถแตกต่างกันออกไป เช่น ผู้ที่ใช้งานเก้าอี้เข็นก็เข้าไปใช้งานได้เหมือนคนทั่วไป
2. มีความยืดหยุ่นในการใช้งาน (flexibility in use) การออกแบบให้สิ่งนี้ออกแบบมานั้นสามารถปรับเข้ากับบุคคลที่มีความแตกต่างกันได้ เช่น การปรับความสูงของเก้าอี้ที่นั่ง
3. มีความเรียบง่ายต่อการใช้งานและง่ายต่อการเข้าใจในการทำงาน (simple & intuitive use) สามารถสื่อสารด้วยสัญลักษณ์ต่าง ๆ ให้ผู้ใช้งานเข้าใจได้ง่าย เพื่อให้ผู้ใช้งานได้ใช้งานอย่างถูกเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ
4. ข้อมูลง่ายต่อการรับรู้ (perceptible information) สื่อสารรายละเอียดการใช้งานของสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นบริบทได้อย่างเข้าใจง่าย
5. มีความทนทานต่อการใช้งาน (tolerance for error) ออกแบบเพื่อลดอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากการเสียหาย หรือเตือนความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะเข้ามาใกล้
6. ช่วยทุ่นแรงและสะดวกต่อการใช้งาน (low physical effort) เนื่องจากความสามารถของแต่ละบุคคลมีไม่เท่ากัน ทำให้ต้องมีการออกแบบเพื่อลดการใช้ความสามารถบางอย่างให้ทุกคนใช้งานได้โดยง่าย
7. มีขนาดและพื้นที่เหมาะสมต่อการใช้งาน (size and space for approach and use) ระยะหรือขนาดต่าง ๆ ที่เหมาะสมต่อศักยภาพของบุคคลต่าง ๆ รวมถึงการใช้งานอุปกรณ์ติดตัวต่าง ๆ ที่มีขนาดต่างจากบุคคลทั่วไป

จะเห็นได้หลักการของการออกแบบเพื่อทุกคน (universal design) สอดคล้องกับหลักกฎหมายที่ว่าด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารโดยมีหลักเพื่อให้ทุกคนที่อาจจะมี

ความแตกต่างกันทางกายภาพหรือศักยภาพต่าง ๆ สามารถเข้ามาใช้งานในอาคารได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่แตกต่างจากบุคคลทั่วไป

2.3.2 กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548

กฎหมายที่เข้ามาควบคุมการใช้งานภายในอาคารเพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้กับผู้สูงอายุ คือกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548 ได้กล่าวว่าสิ่งอำนวยความสะดวกภายในอาคารสำหรับผู้สูงอายุแบ่งออกเป็น 8 หมวดได้แก่ บ้าย ทางลาดและลิฟท์ บันได ที่จอดรถ ทางเดิน ประตู ห้องน้ำ โรงแมทสพหอประชุมและโรงแรม

2.3.2.1 บ้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวก

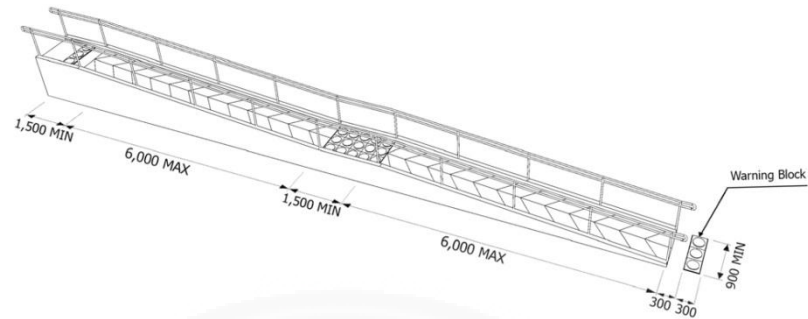
โดยป้ายแสดงสัญลักษณ์ภายในอาคารจะต้องมีการแสดงสัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

- (1) สัญลักษณ์รูปผู้พิการหรือผู้สูงอายุ
- (2) มีสัญลักษณ์นำไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวก
- (3) บอกประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวก
- (4) ใช้สีขาวพื้นน้ำเงิน หรือ น้ำเงินพื้นขาว
- (5) อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจน

2.3.2.2 ทางลาดและลิฟท์

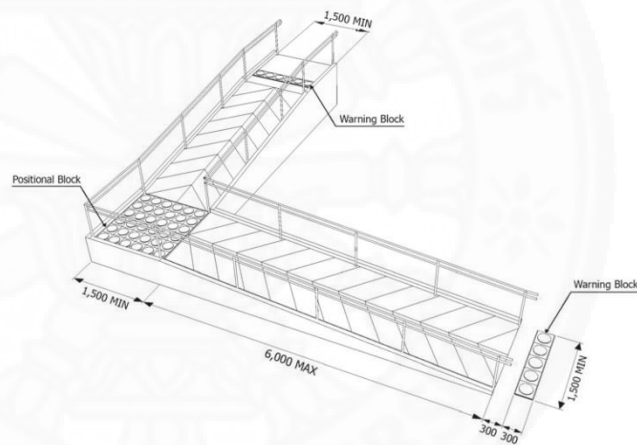
1. ทางลาด ข้อกำหนดทั่วไปของทางลาด ทางลาดภายนอกอาคารเหมาะสมมากกว่าภายในอาคารเนื่องจากทางลาดมีการใช้พื้นที่มาก ควรอยู่ในตำแหน่งบริเวณบันไดเพื่อเป็นทางเลือกในการใช้งาน ควรมีพื้นที่หน้าทางลาดเป็นที่ว่างยาวไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร เพื่อเป็นการหยุดรอหรือการเปลี่ยนทิศทางของรถเข็น และทางลาดควรมีการก่อสร้างที่แข็งแรง ทนทานสามารถรับน้ำหนักได้อย่างน้อย 300 กิโลกรัม ประเภทของทางลาดแบ่งออกเป็น

1. ทางตรง (straight)

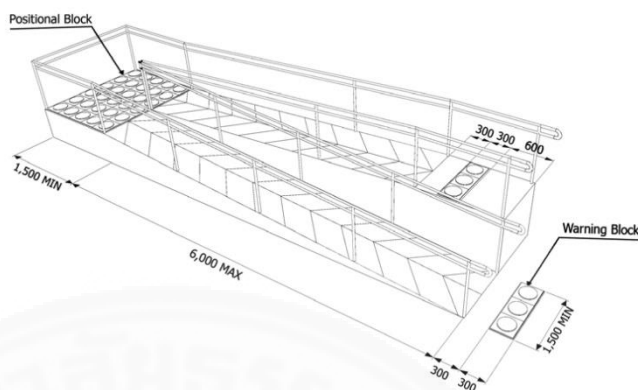
ภาพที่ 2.3 แสดงทางลาดทางตรง. จาก คู่มือปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมการออกแบบสภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับทุกคน, 2551

2. L-shape (90°)

ภาพที่ 2.4 แสดงทางลาด 90 องศา. จาก คู่มือปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมการออกแบบ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับทุกคน, 2551

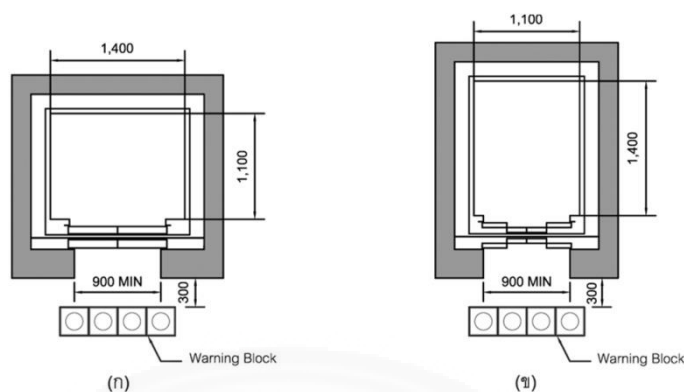
3. U-shape (180°)

ภาพที่ 2.5 แสดงทางลาด 180 องศา. จาก คู่มือปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมการออกแบบสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับทุกคน, 2551

ส่วนของความกว้างของทางลาดต้องมีความกว้างสุทธิไม่ต่ำกว่า 0.90 เมตร ในกรณีที่ความยาวของทางลาดยาวมากกว่า 6 เมตร ความกว้างสุทธิของทางลาดต้องไม่ต่ำกว่า 1.5 เมตร ความชันควรจะไม่เกิน 1:12 ถ้ามีความยาวมากกว่า 6 เมตรต้องมีชานพักมีความยาว 1.5 เมตร ความชันของทางลาดภายในอาคารตามกระทรวงกำหนดอยู่ที่ 1:1 แต่เพื่อความปลอดภัยจึงมีข้อเสนอแนะให้ใช้ความชัน 1:2 ชานพักของทางลาดต้องมีทุก ๆ 6 เมตร ของความยาวทางลาดความกว้างไม่ต่ำกว่า 1.5 เมตร ราวกันตกบริเวณทางลาดจะมีความสูงจากพื้น 0.80-0.90 เมตร โดยถ้าทางลาดกว้างมากกว่า 3 เมตรจะต้องมีราวกันตกตรงกลางด้วย โดยเส้นผ่าศูนย์กลางของราวกันตกมีขนาด 3-4 เซนติเมตร บนบริเวณทางลาดควรมีตัวกั้นล้อที่สูง 15 เซนติเมตร วัสดุพื้นบนทางลาดไม่ควรเป็นวัสดุลื่น จุดรอยต่อของวัสดุควรเรียบ สามารถแยกสีได้ระหว่างทางลาดกับทางราบ มีการแสดงป้ายหรือสัญลักษณ์เพื่อบ่งบอกว่าใช้สำหรับคนพิการ พื้นผิวต่างสัมผัสควรมีระดับต่างกันไม่เกิน 2.5-3.5 เซนติเมตร มีการระบายน้ำบริเวณทางลาดเพื่อป้องกันการลื่นที่จะเกิดขึ้น ไม่ควรมีสิ่งกีดขวางบริเวณทางลาด และในปัจจุบันมีการพัฒนาทำให้มีทางลาดอัตโนมัติซึ่งไม่ควรยาวเกิน 10 เมตร และไม่ควรง่ายเกิน 1 เมตรเพื่อความปลอดภัยควรมีที่จับสำหรับกันอุบัติเหตุด้วย

2. ลิฟท์ ขนาดของห้องต้องมีความกว้างไม่ต่ำกว่า 1.1 เมตรและยาวไม่น้อยกว่า 1.4 เมตร ความสูงอย่างน้อย 2.3 เมตร พื้นที่หน้าทางเข้าออกมีขนาดกว้างและยาว 1.5 เมตร ภายในห้องลิฟท์มีราวจับความสูง 80-90 เซนติเมตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 3-4 เซนติเมตร แผงควบคุมอยู่ในระดับ 80-120 เซนติเมตร

ภาพที่ 2.6 แสดงขนาดของลิฟท์. จาก คู่มือปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมการออกแบบสภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับทุกคน, 2551

2.3.2.3 บันได

ความกว้างของบันไดอย่างน้อย 0.90 เมตร ถ้าสำหรับเดินสวนกันได้มีความกว้าง 1.5 เมตร ความสูงของลูกตั้งควรงสูงไม่เกิน 15 เซนติเมตร และควรมีความกว้างของลูกนอนอย่างน้อย 28-35 เซนติเมตร เพื่อความสะดวกและความปลอดภัยของผู้สูงอายุในส่วนของทางตัวบันได

2.3.2.4 ที่จอดรถ

ขนาดของที่จอดรถมีพื้นที่ 2.40 x 6.00 เมตรต่อหนึ่งคันและมีพื้นที่ด้านข้างกว้างอย่างน้อย 1 เมตร โดยที่จอดรถไม่เกิน 50 คัน จะต้องมียุทธารถให้คนพิการ 1 คัน ถ้ามีไม่เกิน 100 คัน จะต้องมียุทธารถคนพิการทั้งหมด 2 คัน ที่จอดรถมากกว่า 100 คัน จะต้องมียุทธารถคนพิการอย่างน้อย 2 คัน รวมกับอีกทุก ๆ ที่จอดรถ 100 คันจะมีที่จอดรถอีก 1 คัน โดยที่จอดรถนี้จะรองรับคนพิการเป็นสำคัญแต่ก็สามารถรองรับผู้สูงอายุได้เป็นลำดับถัดมา

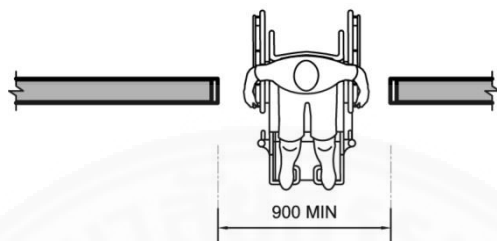
2.3.2.5 ทางเดิน และ ทางเชื่อม

ควรเป็นทางเดินพื้นผิวเรียบไม่มีสิ่งกีดขวางหรืออุปสรรค ความกว้างของทางเดินอย่างน้อย 90 เซนติเมตรและในทางที่จะต้องใช้ผู้ที่นั่งรถเข็นกลับตัวได้ควรมีขนาด 1.5 เมตร หากมีตะแกรงท่อระบายน้ำควรวางตั้งฉากกับทางเดิน

2.3.2.6 ประตู

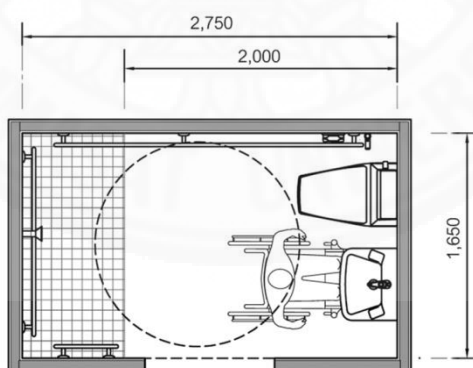
ช่องประตูควรมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร ควรมีขนาดให้พอที่รถเข็นจะผ่านได้ ลักษณะของประตูควรเปิด-ปิดได้โดยง่าย และอุปกรณ์ต่าง ๆ ควรจะสามารถใช้งานได้โดยง่ายหรือสามารถใช้ได้ด้วยมือข้างเดียว

ภาพที่ 2.7 แสดงขนาดของความกว้างประตูสุทธิ. จาก คู่มือปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมการออกแบบสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับทุกคน, 2551

2.3.2.7 ห้องน้ำ

จะต้องมีห้องน้ำจัดแยกออกมาให้ใช้งานได้อย่างน้อย 1 ห้อง พื้นที่ภายในห้องน้ำสามารถให้รถเข็นกลับตัวได้ ประตูของห้องน้ำควรเป็นบานเปิดออกสู่ภายนอกเพื่อป้องกันการกระแทกเข้าสู่ด้านใน วัสดุปูพื้นควรเป็นวัสดุที่ไม่ลื่น อุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในห้องน้ำก็ควรเป็นอุปกรณ์ที่สามารถใช้ได้โดยง่าย

ภาพที่ 2.8 แสดงขนาดของห้องน้ำ. จาก คู่มือปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมการออกแบบสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับทุกคน, 2551

2.3.2.8 โรงมหรสพ

หอประชุม และโรงแรม โดยส่วนที่เกี่ยวเนื่องกับโรงแรมคือถ้ามีห้องพักทุก ๆ 100 ห้องจะต้องมีให้พักที่มีไว้สำหรับคนพิการและคนชรา 1 ห้อง

กฎหมายหมายส่วนนี้จะครอบคลุมถึงผู้พิการด้วย ทำให้ความสำคัญส่วนใหญ่จะรองรับผู้พิการเป็นสำคัญและจะรองรับผู้สูงอายุเป็นลำดับถัดมา

อย่างไรก็ดี หน่วยปฏิบัติการวิจัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนพิการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ใช้สาระสำคัญของกฎกระทรวงเป็นเกณฑ์มาตรฐานในการสำรวจโรงแรม และมอบรางวัลสถานที่ดีเด่นที่เอื้อต่อคนพิการ และผู้สูงอายุ ประเภทที่พักอาศัยรวม โดยมีการให้คะแนน ใน 3 ระดับ ดังนี้คือ

1. 0 คะแนน คือไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานสำหรับผู้พิการ
2. 1 คะแนน คือมีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานสำหรับผู้พิการในแต่ละหัวข้อ แต่ไม่ตรงกับรายละเอียดขั้นต่ำ ทำให้สามารถใช้งานได้แต่ไม่สะดวก
3. 3 คะแนน คือมีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานสำหรับผู้พิการ และตรงกับรายละเอียดขั้นต่ำตามมาตรฐาน สามารถเข้าถึงและใช้งานได้ด้วยตนเอง

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จุดมุ่งหมายของงานวิจัยนี้คือ เน้นงานวิจัยเกี่ยวกับที่พักอาศัยประเภทโรงแรมของผู้สูงอายุเป็นหลัก โดยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่วิทยานิพนธ์ของ วิไลพร ตรีพรชัยศักดิ์ (2555) เรื่อง แนวทางการปรับปรุงอาคารในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ กรณีศึกษาโรงแรมในเขตกรุงเทพฯ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และของ ณฤดี จันทรรักษ์จรัสวงศ์ (2557) เรื่อง แนวทางการปรับปรุงพื้นที่ภายในโครงการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ จาก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

งานวิจัยของ วิไลพร ตรีพรชัยศักดิ์ ศึกษาการปรับปรุงอาคารการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ ในกรณีศึกษาโรงแรมในเขตกรุงเทพฯ เป็นการศึกษาปัญหาทางกายภาพในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีผลต่อผู้พิการและผู้สูงอายุ เพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขและปรับปรุงอาคารเดิม โดยมีการเลือกกรณีศึกษาเป็นโรงแรมที่มีมาตรฐานในระดับ 3, 4, 5 ดาว วิธีการศึกษาคือการทำ check list มาตรฐานของระดับโรงแรม ตรวจสอบวัดระยะของสิ่งอำนวยความสะดวก และสัมภาษณ์กลุ่มผู้ใช้อาคารโดยแบ่งเป็นผู้พิการและผู้สูงอายุ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ

โครงการเพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ โดยโรงแรมที่เข้าไปศึกษาทั้งหมด 6 โครงการได้แก่ โรงแรม รามาดา พลาซ่า แม่น้ำริเวอร์ไซด์ โรงแรมเชอราตัน แกรนด์ สุขุมวิท โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น โรงแรมราม่า การ์เด็นส์ โรงแรมอเล็กซานเดอร์ โรงแรมไดนาสตี กรุงเทพฯ กลุ่มผู้ใช้งาน อาคารทั้งหมด 30 คนแบ่งเป็นกรณีศึกษาละ 5 คน จากการศึกษาพบว่า โรงแรมที่มีมาตรฐานระดับ 5 ดาว มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้พิการและสูงอายุ แต่สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณทางเข้าไม่สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ ส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการใช้งานอาคาร และจากการสัมภาษณ์พบว่าปัญหาส่วนใหญ่อยู่กับทางเข้าอาคาร ทางเชื่อมอาคาร พื้นต่างระดับต่าง หรือการที่ ทางลาดที่มีความชันมากกว่ามาตรฐาน กลุ่มโรงแรมที่มีมาตรฐานระดับ 4 ดาว มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุบางส่วนของพื้นที่เท่านั้น จากการสัมภาษณ์พบว่าปัญหาอยู่ที่ บริเวณทางเข้าอาคาร และห้องน้ำส่วนกลาง ที่มีการรองรับผู้พิการและผู้สูงอายุแต่ใช้งานได้ลำบาก กลุ่มโรงแรมที่มีมาตรฐานระดับ 3 ดาว ยังขาดการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้พิการและผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่ใช้งานได้เพียงผู้สูงอายุ ปัญหาที่พบจากการสัมภาษณ์คือ ทางลาดและบันไดสามารถใช้งานได้ลำบากเนื่องจากมีระดับความสูงที่มาก ทำให้เกิดอุปสรรคในการใช้งาน

งานของ ฤทธิ จันทรินทร์จารุงศ์ ได้ศึกษาการปรับปรุงพื้นที่ภายในโครงการที่พักอาศัย สำหรับผู้สูงอายุ โดยนำเสนอออกมาเป็นการปรับปรุงพื้นที่ที่มีข้อบกพร่องตามแนวคิดการทำกิจกรรมของผู้สูงอายุให้เกิดการลดการพึ่งพาผู้อื่นและทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน โดยปัจจัยที่มีผลคือ 1. การเข้าถึง 2. การมองเห็นเพื่อกระตุ้นให้เกิดความอยากในการทำกิจกรรม 3. ความปลอดภัยของทางสัญจรและพื้นที่ต่าง ๆ 4. ความสูงของราวจับที่เหมาะสม 5. คำนึงถึงการสร้างปฏิสัมพันธ์ให้กับผู้สูงอายุและเพื่อนบ้าน วัตถุประสงค์ของงานวิจัยคือการประเมินการออกแบบพื้นที่ส่วนกลางและสภาพแวดล้อมอาคารให้เหมาะสมกับการใช้งานของผู้สูงอายุ ศึกษาความพึงพอใจต่อการอยู่อาศัยและการใช้งานในพื้นที่ส่วนกลาง และเสนอแนวทางการปรับปรุงพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพกับผู้สูงอายุ โดยเข้าไปศึกษาที่ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ 2 แห่งคือ โครงการบ้านปัยยิกา และโครงการวิลล่ามีสุข โดยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินประสิทธิภาพอาคารหลังการใช้งาน (POE) และแบบสอบถามเพื่อหาความพึงพอใจและปัญหาที่เกิดขึ้นภายในอาคาร วิเคราะห์ข้อบกพร่องเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงอาคาร โดยพบว่าทั้งสองโครงการยังมีพื้นที่ที่ไม่ได้คำนึงถึงการใช้งานของผู้สูงอายุ คือ ทางเข้าอาคาร วัสดุพื้นที่มีความลื่น ระยะความสูงของอุปกรณ์ราวจับ และจากแบบสอบถามพบว่าผู้สูงอายุใช้เวลาส่วนใหญ่ในการนอน ไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน แต่ผู้สูงอายุยังต้องการที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน และต้องการที่จะดูแลตัวเองได้ โดยใช้พื้นที่ต่าง ๆ ในอาคารได้อย่างปลอดภัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยมีจุดประสงค์จะต่อยอดงานวิจัยก่อนหน้า โดยเสนอแนวทางการออกแบบและปรับปรุงภายในที่พักอาศัยประเภทโรงแรม

ระดับ 3 ดาว เนื่องจากโรงแรมในระดับ 3 ดาว ไม่ได้มีการระบุเงื่อนไขในการรองรับผู้สูงอายุตามระดับดาว และความต้องการของผู้สูงอายุต้องการความปลอดภัย เมื่อมีการทำการปรับปรุงเพื่อเพิ่มความปลอดภัยแล้ว การตัดสินใจเลือกที่พักอาศัยประเภทโรงแรมจะเพิ่มขึ้น โดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์ต้นทุนเบื้องต้นในการปรับปรุงอาคารโรงแรมในส่วนของพื้นที่ส่วนกลางทั้งภายในและภายนอก รวมถึงห้องพัก ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่เจ้าของโครงการในแง่ของการเพิ่มมูลค่าให้แก่โครงการโดยเจ้าของโครงการสามารถประเมินค่าใช้จ่าย และกำหนดราคาห้องพักที่เหมาะสมได้

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

3.1 ประเภทของงานวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยแบบผสม (mixed method) มีการวิจัยเชิงสำรวจ (survey study) ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative Research) กล่าวคือมีการสำรวจลักษณะทางกายภาพของโรงแรมระดับสามดาว ผ่านแบบประเมินอาคารซึ่งมีเกณฑ์ตามข้อกำหนดกฎหมาย และนำเสนอประเด็นที่สมควรแก้ไขเพื่อการใช้งานของนักท่องเที่ยวสูงอายุ และมีการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative study) ซึ่งอาศัยการวิเคราะห์เชิงสถิติจากแบบสอบถามความต้องการและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุ ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางออกแบบปรับปรุงโรงแรมที่พัก ที่ตอบสนองความต้องการและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุ ทั้งนี้จะพิจารณาถึงต้นทุนที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปรับปรุงร่วมด้วย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีต่อองค์ประกอบทางกายภาพภายในพื้นที่โรงแรม ทั้งในส่วนในพื้นที่ส่วนกลาง เช่น พื้นที่ห้องรับรอง ห้องรับประทานอาหาร และห้องพักส่วนบุคคล รวมทั้ง ต้นทุนในการลงทุนปรับปรุงโรงแรม โดยผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการศึกษา ดังต่อไปนี้

3.2.1 แบบสอบถาม

เป็นแบบสอบถามแบบผสม โดยมีคำถามปลายปิดแบบเลือกตอบ และคำถามปลายเปิด เพื่อสำรวจความต้องการและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุภายในโรงแรม (รายละเอียด ฤดูกาลผนวก ก.) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วนได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของบุคคลโดยจะเป็นการเลือกคำตอบจากตัวเลือก

ส่วนที่ 2 การตัดสินใจเลือกเข้าพักโรงแรมของผู้สูงอายุ เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะการตัดสินใจเลือก เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจเลือก และกิจกรรม

ที่เกิดขึ้นภายในโรงแรม โดยคำตอบจะแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบได้แก่ ตัวเลือก
มาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) และแสดงความคิดเห็น

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการออกแบบปรับปรุงลักษณะทางกายภาพ
ของโรงแรม เป็นคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่อยากให้ปรับปรุงแก้ไขภายในโรงแรม และ
รูปแบบหรือลักษณะของการใช้งานต่าง ๆ ที่ต้องการ โดยคำตอบจะมี 2 รูปแบบ
คือ มาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) และตัวเลือก

3.2.2 ผังโครงการ

ผังโครงการ เป็นการจัดทำผังพื้นที่ใช้สอยภายในโรงแรม แสดงการจัดวางพื้นที่
ส่วนกลางทั้งภายในโครงการ เช่น ห้องอาหาร โถงต้อนรับ รวมถึงส่วนของห้องพัก โดยแสดงชั้นที่เป็น
พื้นที่ส่วนกลางเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน และชั้นพักอาศัยสำหรับผู้เข้าพักหรือนักท่องเที่ยว

3.2.3 แบบสำรวจและประเมินกายภาพของโครงการ

เป็นตารางบันทึกลักษณะทางกายภาพ ตามที่กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก
ในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ. 2548 ได้กำหนดเป็นเกณฑ์
โดยผู้วิจัยเลือกเกณฑ์ที่สามารถวัดได้ อยู่ในเชิงปริมาณ สามารถเห็นได้ในเชิงประจักษ์ จัดทำเป็นช่อง
บันทึกการสำรวจและประเมินตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3.1

แสดงวิธีการประเมินโรงแรมภายใต้กฎกระทรวง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548

สิ่งที่ประเมิน	สิ่งที่พบจากการตรวจ	ผลการประเมิน	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
1. ป้ายและสัญลักษณ์ - มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการหรือสูงอายุ - ชัดเจนมองเห็นได้ชัด - บอกประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวก			
2. ทางลาดและลิฟท์ - มีพื้นที่หน้าทางลาด 1.5 เมตร - ความชันไม่เกิน 1:12 - ราวกันตกระดับ 0.8-0.9 เมตร - ระดับพื้นผิวต่างกันไม่เกิน 2.5-3.5 เซนติเมตร - มีพื้นที่หน้าลิฟท์ 1.5 เมตร - ลิฟท์ขนาด 1.1 x 1.4 - มีราวจับสูง 0.8-0.9 เมตร			
3. บันได - กว้าง 0.9 เมตร - ลูกตั้งไม่เกิน 15 เซนติเมตร - ลูกนอน 28-35 เซนติเมตร			

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แสดงวิธีการประเมินโรงแรมภายใต้กฎกระทรวง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548

สิ่งที่ประเมิน	สิ่งที่พบจากการตรวจ	ผลการประเมิน	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
4. ที่จอดรถ ที่จอดรถ 10-50 คัน ที่จอดรถผู้พิการ 1 คัน ที่จอดรถ 51-100 คัน ที่จอดรถผู้พิการ 2 คัน ทุก ๆ 100 คันต่อไป ที่จอดรถผู้พิการ 1คัน			
5. ทางเดินและทางเชื่อม - ความกว้างอย่างน้อย 0.9 เมตร - ไม่มีสิ่งกีดขวาง ตะแกรงขวางกับทางเดิน			
6. ประตู - ขนาดพอให้รถเข็นผ่านได้ (>0.90 เมตร)			
7. ห้องน้ำ - ห้องน้ำผู้พิการอย่างน้อย 1 ห้อง - ขนาดพอให้รถเข็นกลับตัวได้ - วัสดุปูพื้นไม่ลื่น			
8. ห้องพักสำหรับผู้สูงอายุ - ทุก 100 ห้อง ห้องผู้สูงอายุ 1 ห้อง			

หมายเหตุ. จาก กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548

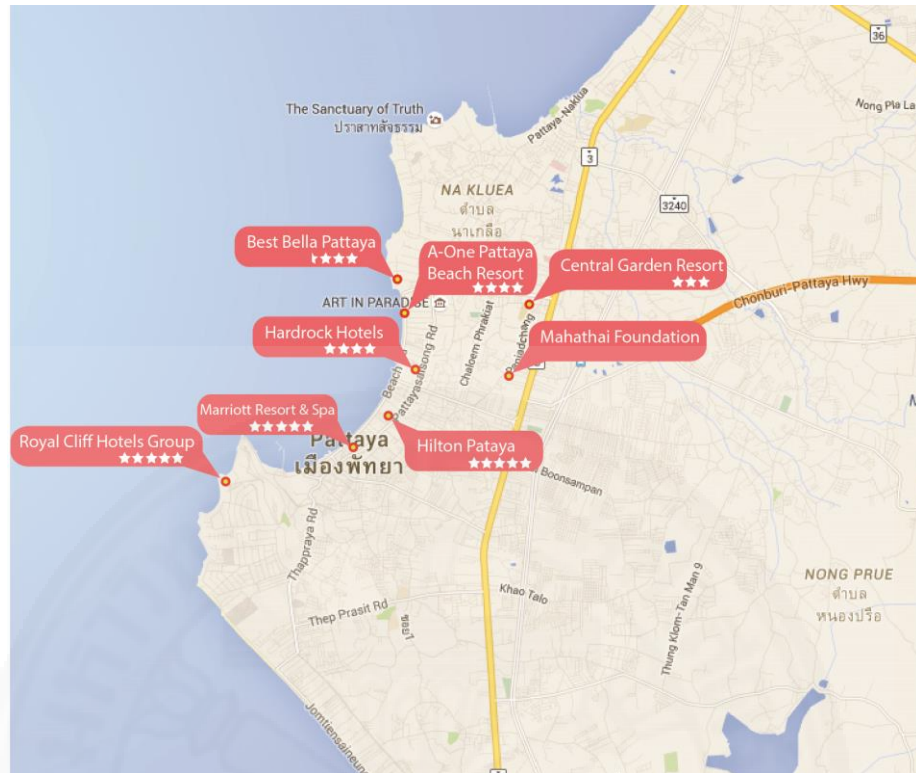
3.3 การเลือกพื้นที่ศึกษา

งานวิจัยนี้ใช้ผลการศึกษาของหน่วยปฏิบัติการวิจัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนพิการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นพื้นฐานในการเลือกโรงแรมเพื่อศึกษา โดยหน่วยปฏิบัติการวิจัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนพิการ ได้มีการให้รางวัลอาคารประเภทที่พักอาศัยรวม สถานที่ดีเด่นที่เอื้อต่อคนพิการและผู้สูงอายุในช่วงปี 2551-2557 โดยมีการให้รางวัลกับโรงแรมทั้งหมด 18 โครงการ ซึ่งที่ตั้งของโครงการโรงแรมแบ่งกลุ่มพื้นที่อย่างกว้าง ๆ ได้ 3 พื้นที่ คือจังหวัดชลบุรี จำนวน 9 โครงการ กรุงเทพฯ จำนวน 4 โครงการ และจังหวัดอื่น ๆ จำนวน 5 โครงการ

โดยโรงแรมจังหวัดชลบุรี ที่ได้รับรางวัลได้แก่

1. โรงแรมฮาร์ดร็อค พัทยา
2. โรงแรมฮิลตัน พัทยา
3. โรงแรมรอยัล คลิฟ บีช รีสอร์ท
4. โรงแรมไดอาน่า การ์เด็น รีสอร์ท
5. โรงแรมเบส เวสเทิร์น พัทยา
6. โรงแรมแมริออทรีสอร์ทแอนด์สปา พัทยา
7. โรงแรม เอ-วัน พัทยา บีช รีสอร์ท
8. โรงแรมราวินทรา บีช รีสอร์ท แอนด์ สปา
9. ศูนย์คณะพระมหาไถ่ พัทยา

โรงแรมดังรายชื่อข้างต้นซึ่งสามารถรองรับกลุ่มผู้ทุพพลภาพและผู้สูงอายุได้ ส่วนมากกระจุกตัวอยู่ในช่วงถนนพัทยากลางเหนือถึงถนนพัทยากลาง โดยเฉพาะบริเวณริมหาด ตามภาพที่ 3.1 (โรงแรมราวินทรา บีช รีสอร์ท แอนด์ สปา ไม่ได้อยู่ในภาพเนื่องจากตั้งอยู่ที่บริเวณซอยนาจอมเทียน 7) ดังนั้นผู้วิจัยเห็นสมควรกำหนดให้พื้นที่ระหว่างถนนพัทยากลางเหนือถึงถนนพัทยากลาง เป็นพื้นที่ศึกษา (ตามภาพที่ 3.2) เพราะจะเป็นโอกาสในการศึกษาถึงความสามารถของโรงแรมอื่น ๆ ที่อยู่ในละแวกใกล้เคียง ว่ามีระดับในการรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มดังกล่าวมากน้อยเพียงใด

ภาพที่ 3.1 แสดงตำแหน่งของโรงแรมที่มีการรับรองผู้สูงอายุในพื้นที่พัทยา. จาก Google Map, 2016 (ดัดแปลง)

ภาพที่ 3.2 ขอบเขตของพื้นที่ศึกษา. จาก Google Map, 2016 (ดัดแปลง)

3.4 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

3.4.1 กลุ่มตัวอย่างประเภทโรงแรม

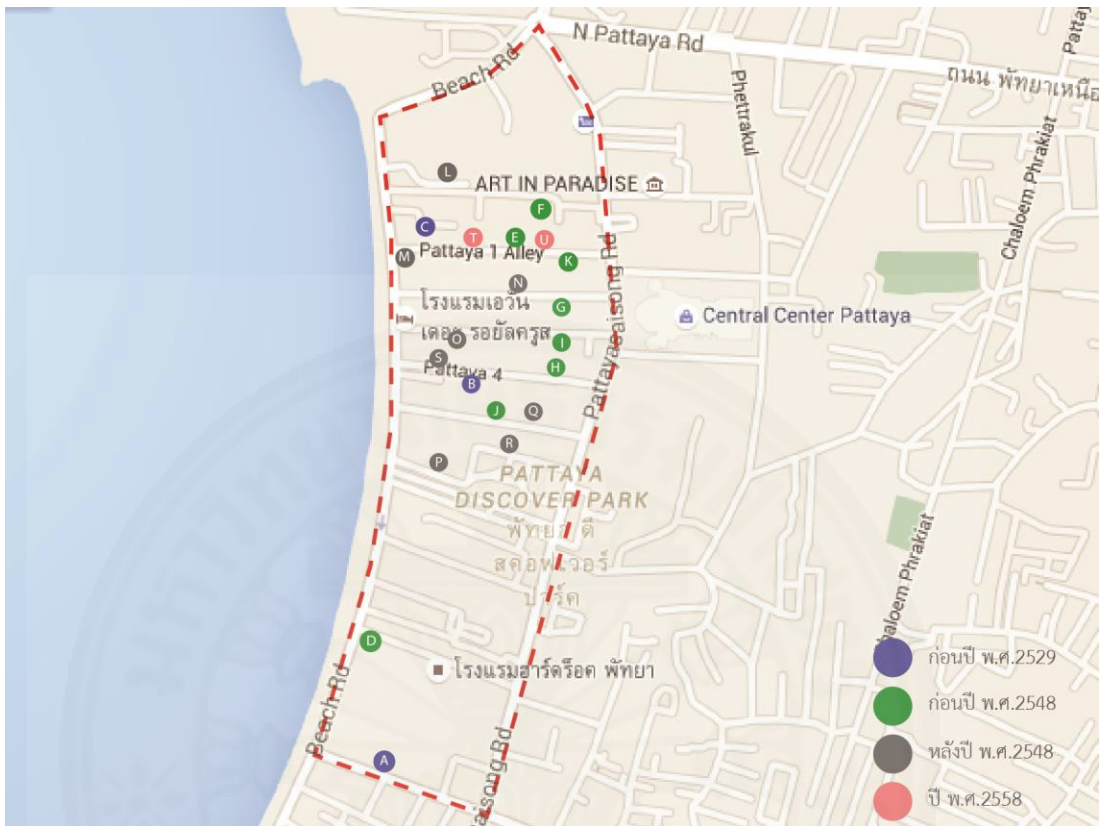
จากพื้นที่ศึกษาในช่วงพญาเหนือ ถึงพญากลาง ผู้วิจัยได้สำรวจจำนวนและประเภทของโรงแรม ในเบื้องต้นและพบว่า โรงแรมระดับ 3 ดาว มีจำนวนมากที่สุด คือ 20 โครงการ (ดูภาพที่ 1.3 ประกอบ) ดังนั้นจึงได้เลือกโรงแรมระดับ 3 ดาว เป็นกลุ่มตัวอย่างเจาะจง ซึ่งแต่ละแห่งมีการก่อสร้างแล้วเสร็จและเปิดให้บริการในเวลาที่แตกต่างกันดังนี้

ตารางที่ 3.2

แสดงปีที่เปิดโครงการของโรงแรม 3 ดาวในพื้นที่ศึกษา

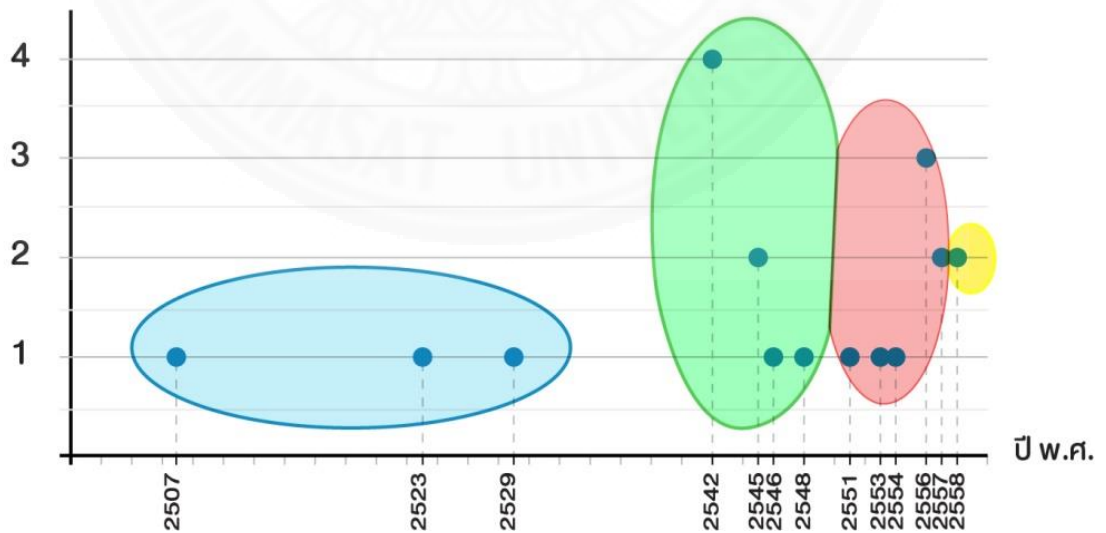
โครงการโรงแรม	ปีที่เปิดโครงการ	โครงการโรงแรม	ปีที่เปิดโครงการ
1. โครงการ A	2507	2. โครงการ B	2523
3. โครงการ C	2529	4. โครงการ D	2542
5. โครงการ E	2542	6. โครงการ F	2542
7. โครงการ G	2542	8. โครงการ H	2545
9. โครงการ I	2545	10. โครงการ J	2546
11. โครงการ K	2548	12. โครงการ L	2551
13. โครงการ M	2553	14. โครงการ N	2554
15. โครงการ O	2556	16. โครงการ P	2556
17. โครงการ Q	2556	18. โครงการ R	2557
19. โครงการ S	2557	20. โครงการ T	2558
21. โครงการ U	2558		

หมายเหตุ. จาก Agoda, 2016 (ดัดแปลงโดยใช้ตัวอักษรสัญลักษณ์แทนชื่อโรงแรม และ จัดลำดับตามปีที่สร้างเสร็จ และเปิดให้บริการ)

ภาพที่ 3.3 แสดงตำแหน่งของโรงแรมในพื้นที่ศึกษา. จาก Google Map, 2016 (ดัดแปลง)

จำนวนโครงการ

ภาพที่ 3.4 กลุ่มตัวอย่าง. จาก Agoda, 2016 (ดัดแปลง)

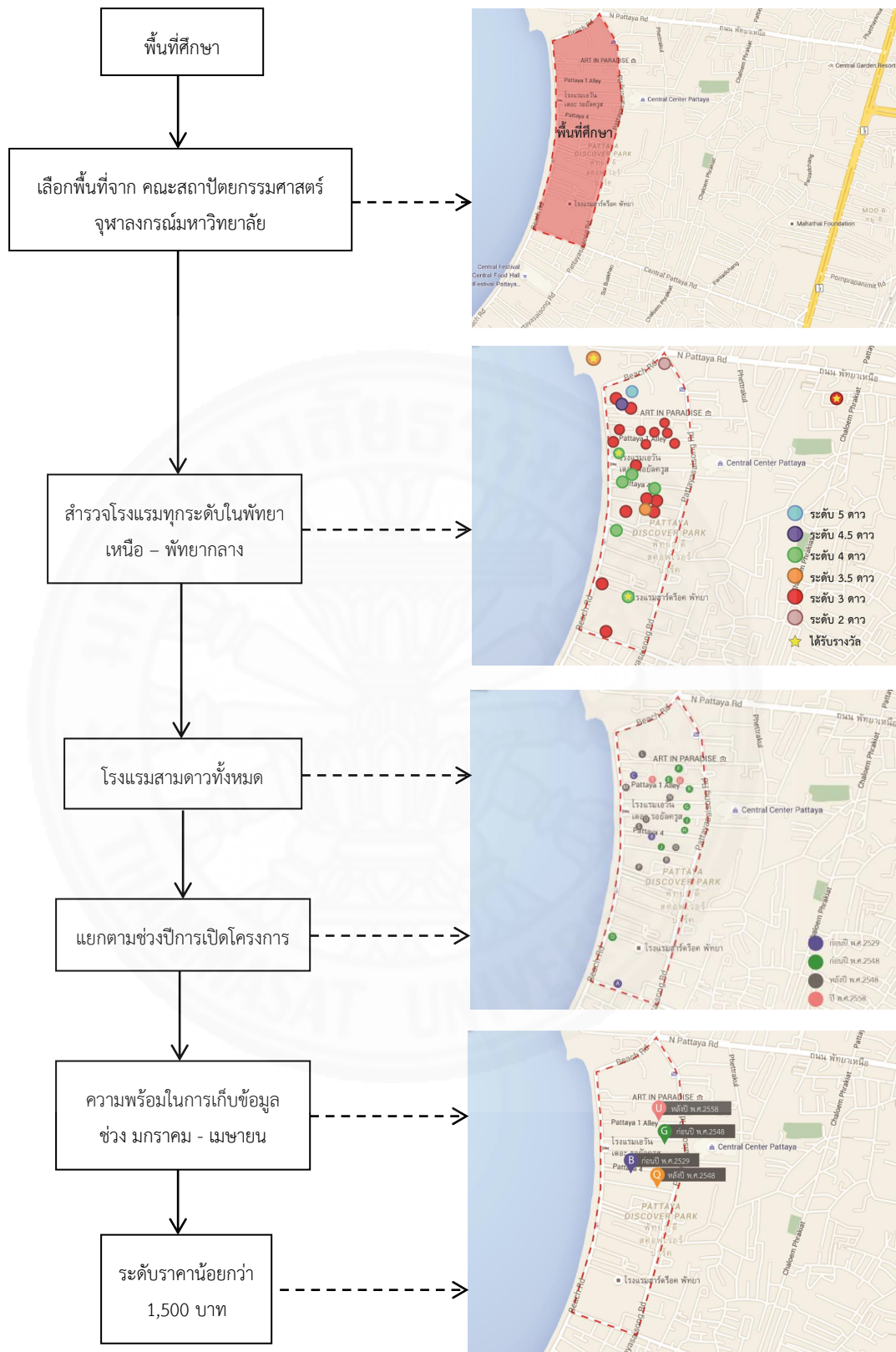
จากข้อมูลในตาราง 3.2 โรงแรมระดับสามดาวในพื้นที่ศึกษามีการก่อสร้างและเปิดให้บริการมานานถึง 50 ปี โดยประมาณ ซึ่งหากจะแบ่งกลุ่มของโรงแรมอย่างกว้าง ๆ โดยอ้างอิงจากการบังคับใช้กฎกระทรวงฯ ในปี 2548 จะพบว่า โรงแรม A – K (10 แห่ง) เป็นโรงแรมที่สร้างก่อนที่กฎกระทรวงจะบังคับใช้ ส่วนโรงแรม L - U (11 แห่ง) เป็นโรงแรมที่สร้างหลังจากที่กฎกระทรวงบังคับใช้ แต่เมื่อผู้วิจัยได้นำมาจัดลำดับการกระจายตัวตามเวลาโดยละเอียด ตามภาพที่ 3.4 ก็จะได้เห็นว่าช่วงเวลาของการเปิดให้บริการโรงแรมแบ่งออกเป็น 4 ช่วงหลัก ๆ คือ

1. โรงแรม ที่ก่อสร้างเสร็จและเปิดให้บริการ ในช่วง 2507-2529 จำนวน 3 โครงการ
2. โรงแรม ที่ก่อสร้างเสร็จและเปิดให้บริการ ในช่วง 2530-2547 จำนวน 6 โครงการ
3. โรงแรม ที่ก่อสร้างเสร็จและเปิดให้บริการ ในช่วง 2548-2557 จำนวน 7 โครงการ
4. โรงแรม ที่ก่อสร้างเสร็จและเปิดให้บริการในช่วง ปี 2558 ซึ่งเป็นตัวแทนของปีปัจจุบัน จำนวน 2 โครงการ

การแบ่งโรงแรมออกเป็น 4 ช่วงเวลา นอกจากจะทำให้เห็นความแตกต่างขององค์ประกอบทางกายภาพที่ขึ้นอยู่กับการใช้ทางกฎหมายแล้ว ยังอาจทำให้เห็นความแตกต่างของอายุอาคารอีกด้วย กล่าวคือ โรงแรมในช่วงที่ 1 และ 2 ถึงแม้ว่าจะเป็นโรงแรมในช่วงก่อนกฎหมายบังคับใช้เหมือนกัน แต่โรงแรมในช่วงที่ 1 คือโรงแรมที่มีอายุเกินกว่า 30 ปี ซึ่งถึงเกณฑ์ที่จะต้องมีการปรับปรุงตามการคำนวณค่าเสื่อมของโครงการ ส่วนโรงแรมในช่วงที่ 2 ยังมีอายุไม่ถึง 30 ปี ซึ่งโรงแรมอาจมีการปรับปรุงซ่อมแซมในบางรายการอยู่บ้าง สำหรับโรงแรมในช่วงที่ 3 และ 4 นั้นคือโรงแรมที่สร้างและเปิดให้บริการหลังจากที่มีกฎหมายบังคับใช้แล้ว แต่อาจมีความแตกต่างทางกายภาพอยู่บ้างตามระดับการรับรู้และตระหนักถึงการให้บริการกลุ่มผู้ชราและผู้ทุพพลภาพ

ในการเลือกโรงแรมเพื่อเป็นตัวแทนในการศึกษานั้น ผู้วิจัยได้สุ่มตามการแบ่งกลุ่ม (cluster sampling) ตามช่วงเวลาที่ได้เสนอไปในข้างต้น โดยผู้วิจัยจะเลือกโรงแรมเพียง 1 แห่งเป็นตัวแทนศึกษาในแต่ละช่วงปี ซึ่งพิจารณาจากสถานะห้องว่าง ในช่วงเวลาที่ลงพื้นที่ศึกษา คือเดือนมกราคม ถึง พฤษภาคม 2559 จากนั้นพิจารณาระดับราคาเข้าพัก ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน 1,500 บาท ต่อคืน เนื่องจากเป็นราคาที่ไม่สูงเกินกว่าราคามาตรฐานของโรงแรมระดับ 3 ดาวในเขตพญา ทั้งนี้ลำดับการเลือกพื้นที่ศึกษาและประชากรที่เป็นโรงแรมสามารถสรุปได้ตามภาพที่ 3.5

ภาพที่ 3.5 ลำดับการเลือกพื้นที่ศึกษาและประชากรที่เป็นโรงแรม

3.4.2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากร คือนักท่องเที่ยวที่มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 200 คน จะเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidentally random) แบ่งเป็นชาวไทย 100 คน และ ชาวต่างชาติ 100 คน จากการคำนวณสูตรทาร์ ยามาเน่ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 92 จากนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ในปี 2557 จำนวน 4,253,590 คน ซึ่งทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง 156 ชุด แต่เพื่อให้งานวิจัยได้จำนวนตัวอย่างที่เพิ่มขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เก็บตัวอย่างเพิ่มอีกร้อยละ 44 รวมทั้งหมด 200 ชุด

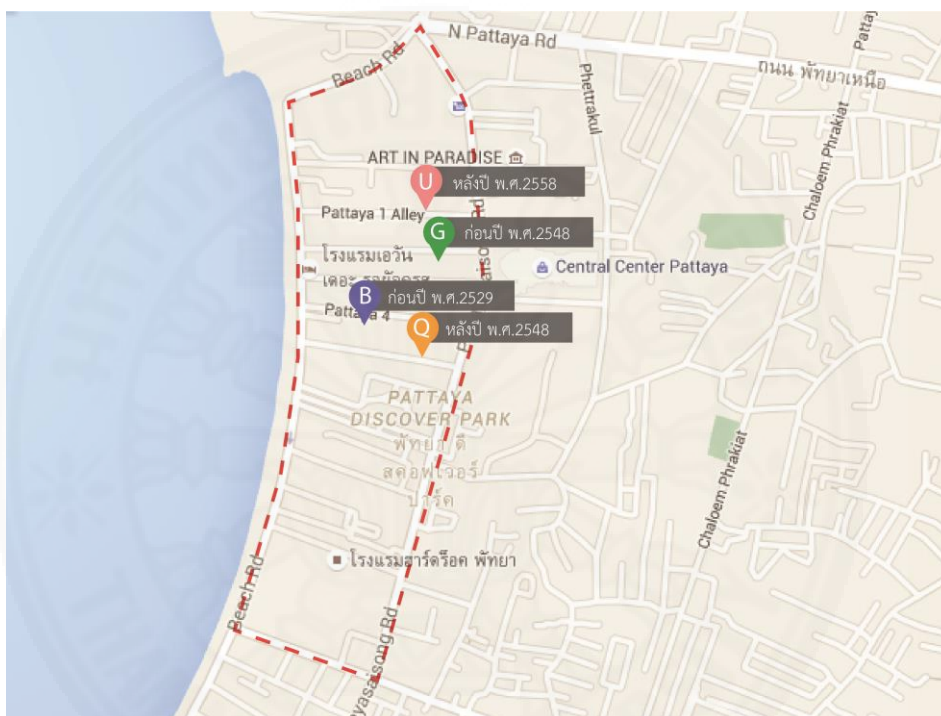
3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการและพฤติกรรมของผู้สูงอายุ ในเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรม SPSS เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาเปรียบเทียบระดับของความต้องการและพฤติกรรมของผู้สูงอายุที่เกิดขึ้นในที่พักอาศัยประเภทโรงแรม รวมถึงสอบถามข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์หาลักษณะความต้องการและพฤติกรรมอ้างอิงตามทฤษฎี
2. สำนักรวกายภาพและบริการของโรงแรม โดยใช้แบบประเมินที่สร้างจากการข้อกำหนดเบื้องต้นในที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ สำนักรวสิ่งที่ขาดหรือบกพร่องจากแบบประเมินเพื่อนำข้อมูลดังกล่าว มาเป็นสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข
3. การเสนอแนวทางการปรับปรุง ใช้ผลการวิเคราะห์จากแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ใช้ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถามที่หาความต้องการและพฤติกรรม รวมถึงการสำรัวกายภาพของโรงแรม เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์เป็นแนวทางการออกแบบปรับปรุง
4. ประมาณการต้นทุนที่ใช้ในการปรับปรุงโรงแรมให้เหมาะสมต่อนักท่องเที่ยวสูงอายุ

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลที่ได้จากการศึกษาแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ตามการจำแนกปีที่เปิดโครงการของโรงแรม โดยโครงการที่เป็นตัวแทนของก่อนปี 2529 คือ โครงการ B โครงการที่เกิดขึ้นในช่วงปี 2542-2547 คือ โครงการ G ส่วนโครงการที่เกิดขึ้นในช่วงปี 2548-2557 คือโครงการ Q และโครงการที่เกิดขึ้นในปี 2558 คือ โครงการ U

ภาพที่ 4.1 โรงแรมที่เลือกศึกษาในพื้นที่ศึกษา. จาก Google Map 2016 (ดัดแปลง)

- (1) โรงแรมที่ก่อสร้างเสร็จในก่อนปี พ.ศ.2529 จำนวน 1 โครงการ คือโรงแรม B
- (2) โรงแรมที่ก่อสร้างเสร็จในก่อนปี พ.ศ.2548 จำนวน 1 โครงการ คือโรงแรม G
- (3) โรงแรมที่ก่อสร้างเสร็จในหลังปี พ.ศ.2548 จำนวน 1 โครงการ คือโรงแรม Q
- (4) โรงแรมที่ก่อสร้างเสร็จใน พ.ศ.2558 จำนวน 1 โครงการ คือโรงแรม U

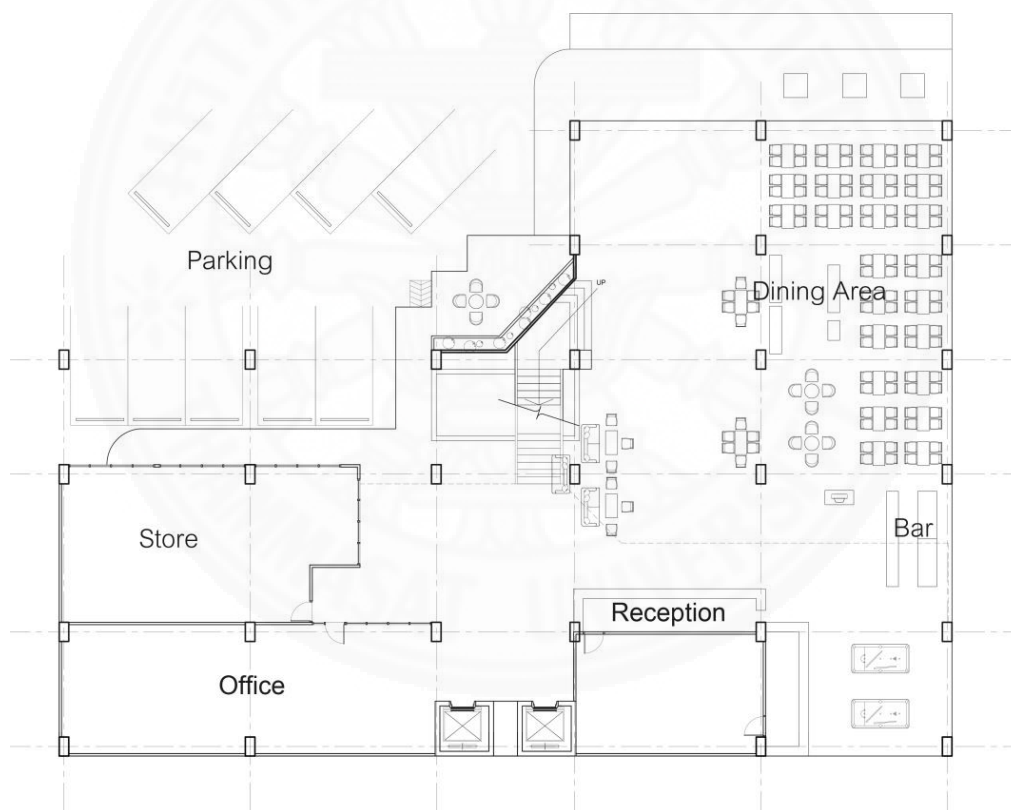

4.1 การสำรวจผังโครงการโรงแรมในพื้นที่ศึกษา

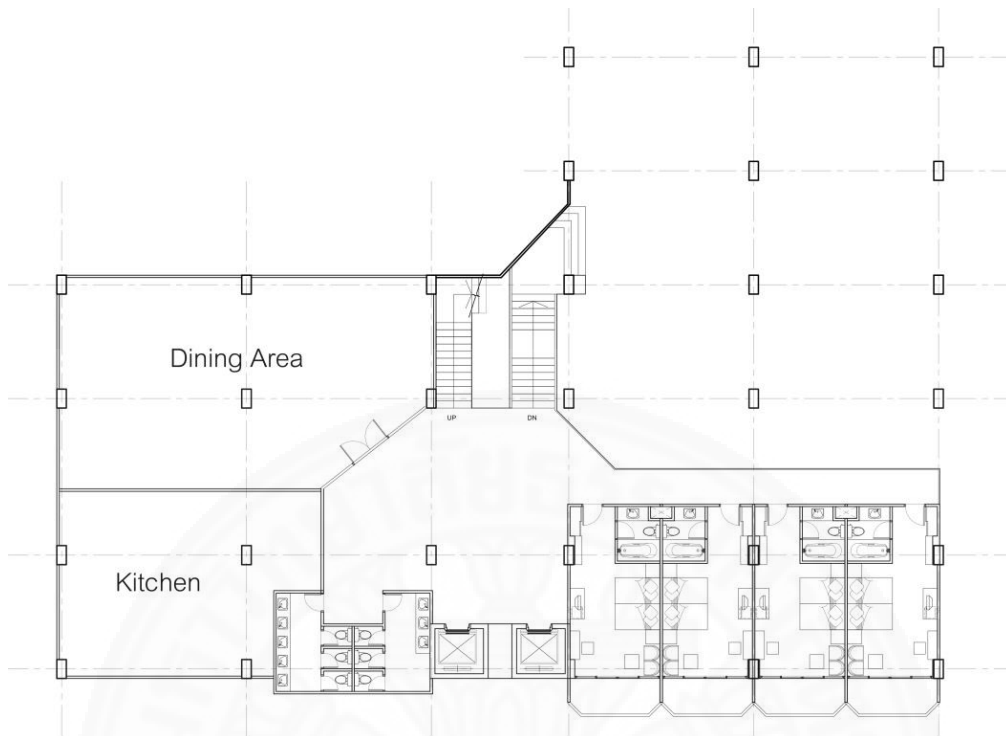
ในการสำรวจผังโครงการ ผู้วิจัยได้เข้าพักในโครงการที่ศึกษาและวัดมาตราส่วนจากสถานที่จริงด้วยตัวเอง เนื่องจากไม่ได้รับการอนุญาตให้สำรวจอย่างเป็นทางการ จึงอาจมีข้อมูลบางส่วนของผังโครงการเกิดข้อคลาดเคลื่อนได้

4.1.1 ผังโรงแรมที่เปิดโครงการก่อนปี พ.ศ. 2529

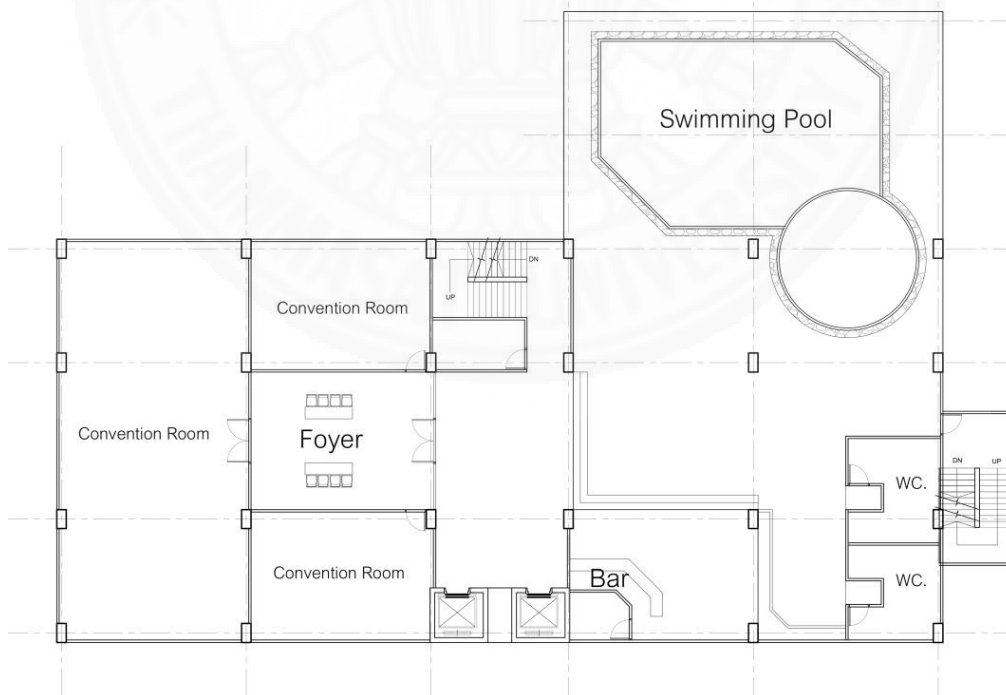
โรงแรมโครงการ B เปิดโครงการในปี 2523 เป็นโรงแรมระดับ 3 ดาว มีห้องพักทั้งหมด 80 ห้อง โดยมีประเภทห้องพัก 2 รูปแบบ ได้แก่ ห้องมาตรฐาน (standard) ซูพีเรีย (superior) มีขนาด 32 ตารางเมตร มีความแตกต่างกันที่วัสดุพื้นห้อง ซูพีเรีย (superior) เป็นพื้นปาเก้ และอาคารเป็นอาคารทั้งหมด 9 ชั้น ไม่มีชั้นดาดฟ้า

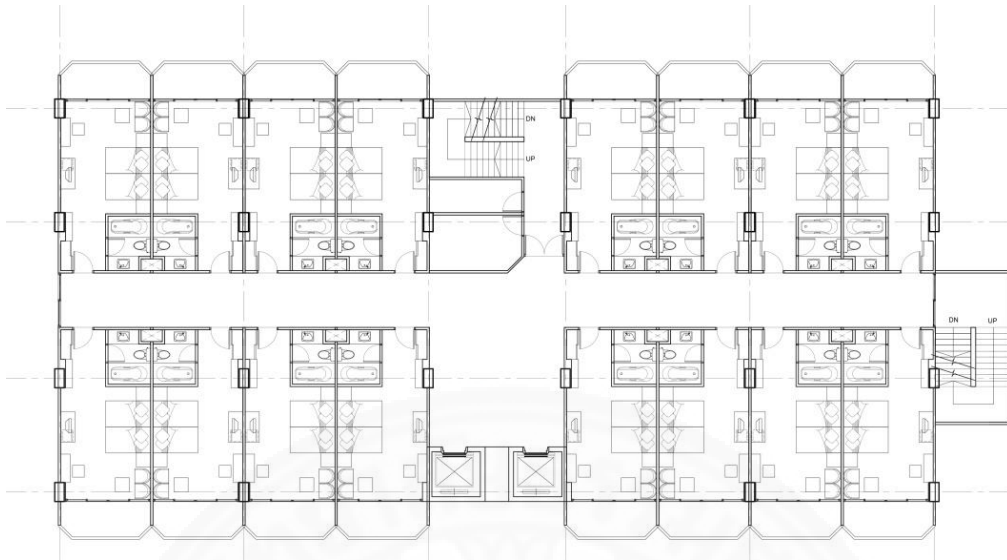
ภาพที่ 4.2 แสดงผังชั้นที่ 1 โครงการ B

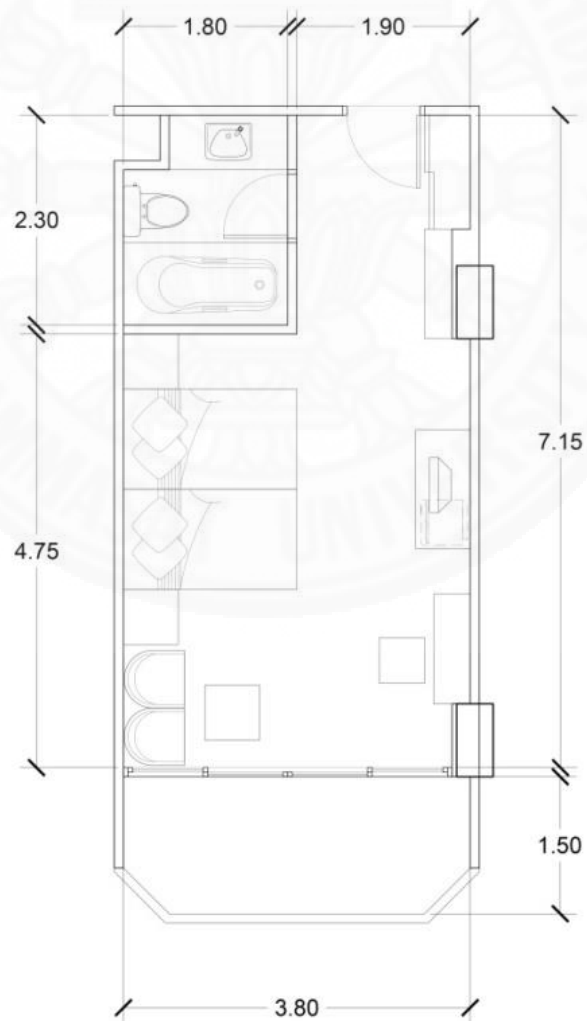
ภาพที่ 4.3 แสดงผังชั้นที่ 2 โครงการ B

ภาพที่ 4.4 แสดงผังชั้นที่ 3 โครงการ B

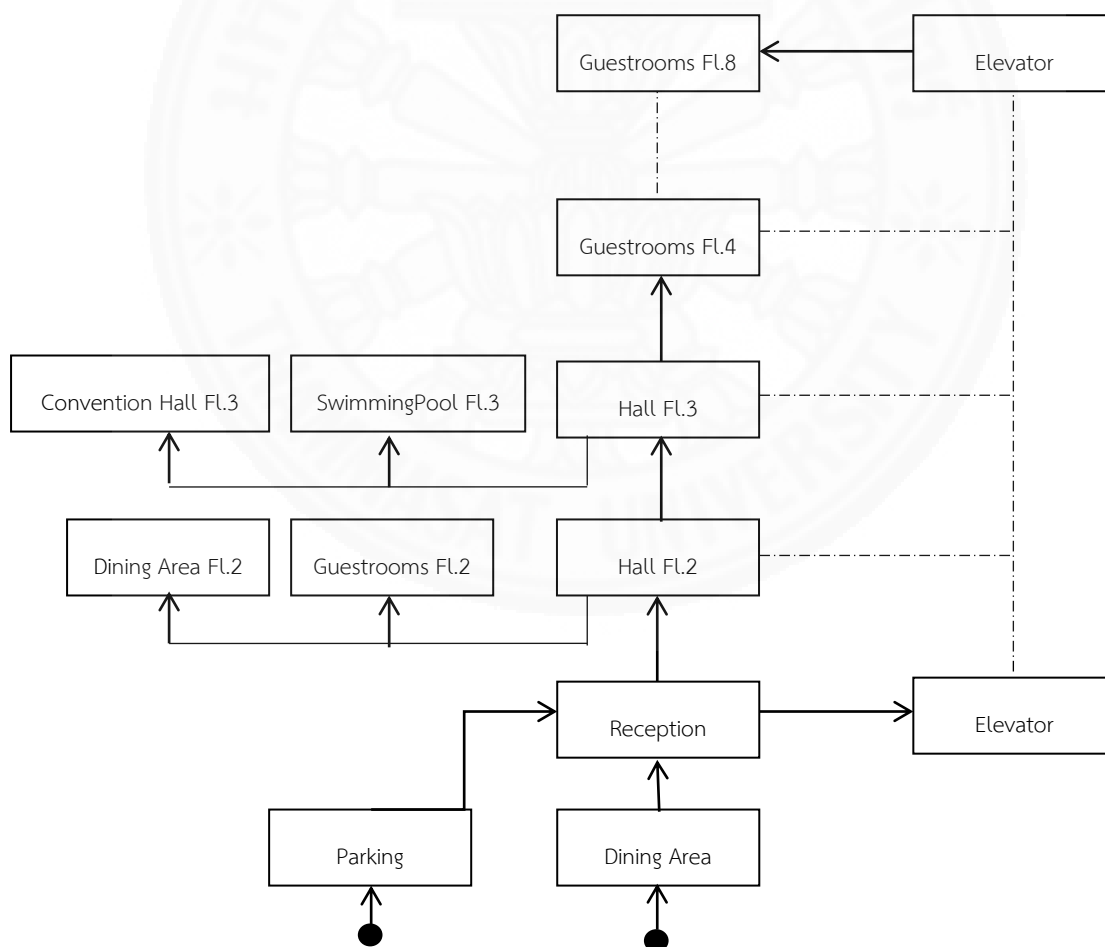
ภาพที่ 4.5 แสดงผังชั้นที่ 4-9 (ชั้นพักอาศัย) โครงการ B

ภาพที่ 4.6 แสดงห้องพักขนาด 32 ตารางเมตร โครงการ B

จากการสำรวจผังโครงการโรงแรม B พบการจัดวางผังอาคารดังนี้

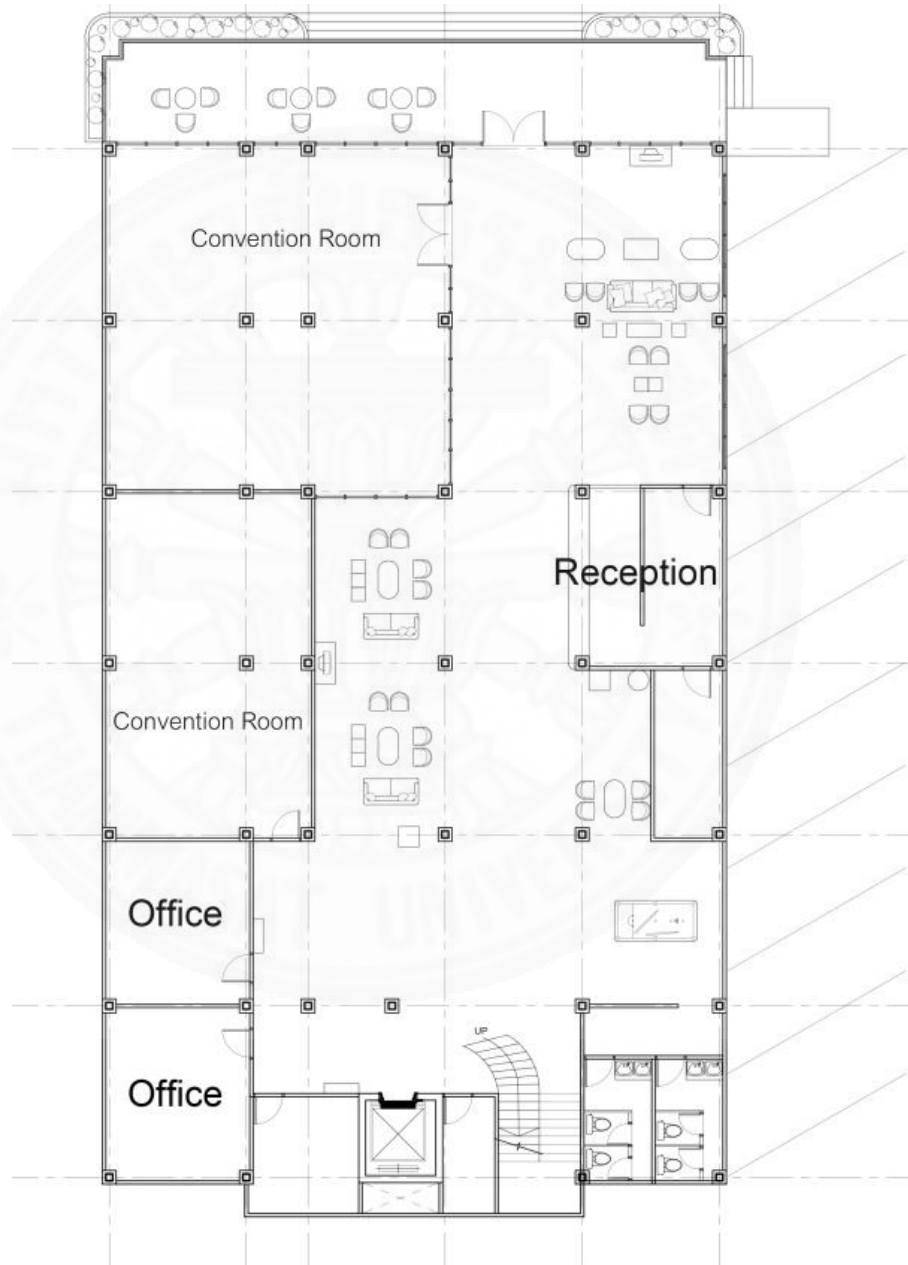
- การเข้าถึงโถงต้อนรับ มีทางเข้าสองทางจากด้านหน้าโดยจะผ่านส่วนบริการอาหารก่อนถึงโถงต้อนรับ ส่วนทางเข้าที่สองจะเข้าจากที่จอดรถผ่านเข้าสู่โถงต้อนรับ โดยผ่านส่วนขายของที่ระลึกและสำนักงานของโรงแรม
- การเข้าถึงห้องพัก สามารถเข้าถึงได้จากบันไดหลักชั้นที่ 1 เพื่อเข้าถึงชั้นพักอาศัยชั้นที่ 2 และจากลิฟต์ซึ่งมี 2 ตัวเพื่อเข้าสู่ชั้นพักอาศัยต่าง ๆ
- โถงทางเดินหน้าห้องพักเป็น double-corridor มีห้องพักอาศัย 16 ห้องต่อชั้น โดยลิฟต์และบันไดหนีไฟ
- จำนวนห้องพักทั้งหมดมี 80 ห้องซึ่งไม่เกิน 100 ห้องทำให้ไม่ต้องมีห้องพักสำหรับผู้สูงอายุ

ภาพที่ 4.7 แสดงการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร โครงการ B

4.1.2 ผังโรงแรมที่เปิดโครงการก่อนปี พ.ศ. 2548

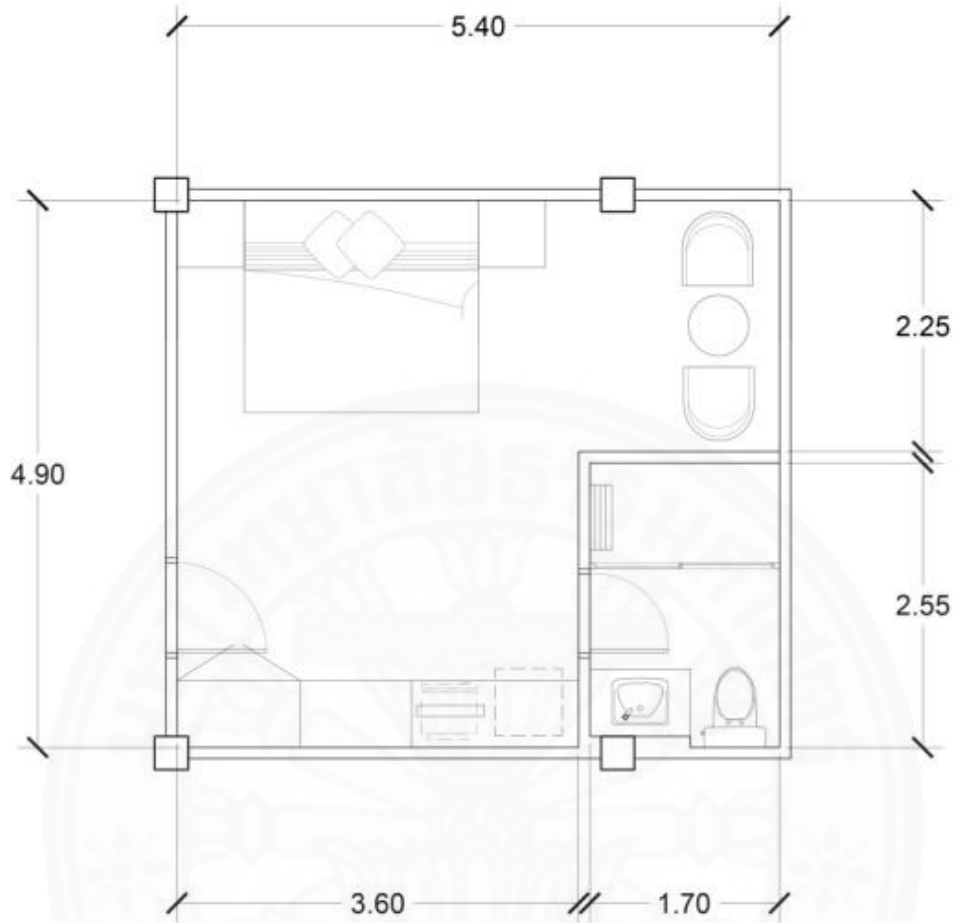
ข้อมูลทั่วไปของโรงแรมโครงการ G เปิดโครงการในปี 2542 เป็นโรงแรมระดับ 3 ดาว มีห้องพักทั้งหมด 67 ห้อง โดยมีประเภทห้องพัก 1 รูปแบบ ได้แก่ ห้องมาตรฐาน (standard) ขนาด 28 ตารางเมตร โดยอาคารเป็นอาคารทั้งหมด 5 ชั้น ไม่มีชั้นดาดฟ้า

ภาพที่ 4.8 แสดงผังชั้นที่ 1 โครงการ G

ภาพที่ 4.9 แสดงผังชั้นที่ 2-5 (ชั้นพักอาศัย) โครงการ G

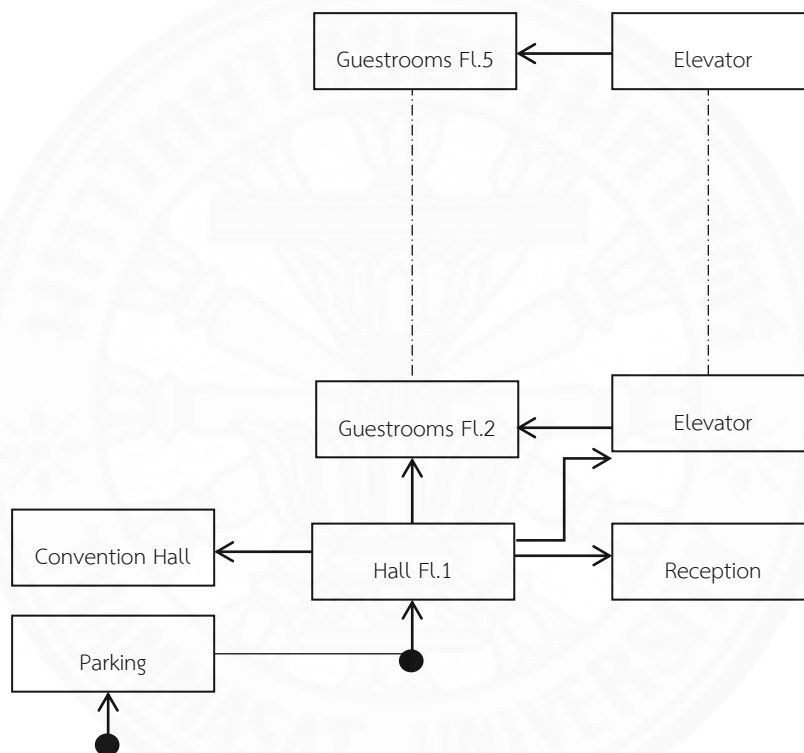

ภาพที่ 4.10 แสดงห้องพักขนาด 28 ตารางเมตร โครงการ G

จากการสำรวจผังโครงการโรงแรม G พบการจัดวางผังอาคารดังนี้

- การเข้าถึงโถงต้อนรับ มีทางเข้าทางเดียวเนื่องจากเป็นอาคารแบบปิด ทำให้ต้องผ่านประตูทางเข้าด้านหน้าเท่านั้น โดยผู้เข้าพักที่เข้าจากบริเวณที่จอดรถก็ต้องผ่านประตูด้านหน้าเช่นกัน โดยโถงต้อนรับจะอยู่ส่วนกลางของอาคาร เมื่อผ่านประตูทางเข้าจะพบห้องประชุม และส่วนพักผ่อน ถัดมาจึงเป็นโถงต้อนรับ

- การเข้าถึงห้องพัก สามารถเข้าถึงได้จากบันไดหลักชั้นที่ 1 ซึ่งอยู่ด้านในเพื่อเข้าถึงชั้นพักอาศัยชั้นที่ 2 และจากลิฟต์ซึ่งมี 1 ตัวเพื่อเข้าสู่ชั้นพักอาศัยต่าง ๆ
- โถงทางเดินหน้าห้องพักเป็น double-corridor มีห้องพักอาศัย 17 ห้องต่อชั้น โดยลิฟต์และบันไดหนีไฟ อยู่ด้านในสุดของอาคาร
- จำนวนห้องพักทั้งหมดมี 67 ห้องซึ่งไม่เกิน 100 ห้องทำให้ไม่ต้องมีห้องพักสำหรับผู้สูงอายุ

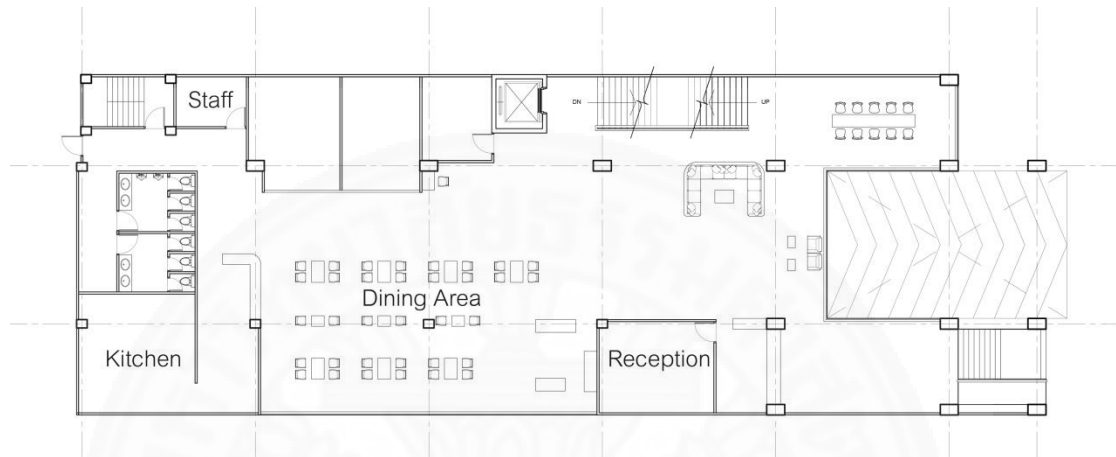

ภาพที่ 4.11 แสดงการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร โครงการ G

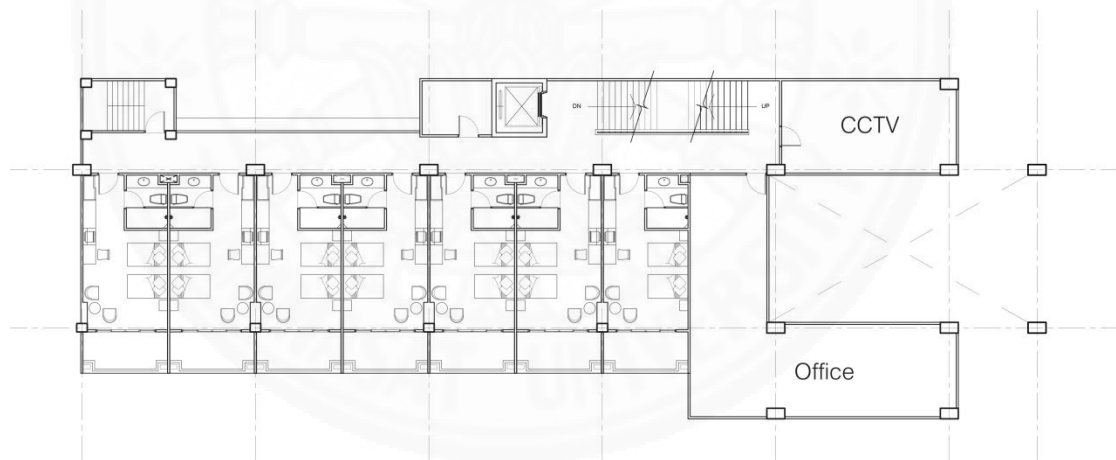

4.1.3 ผังโรงแรมที่เปิดโครงการหลังจากปี พ.ศ. 2548

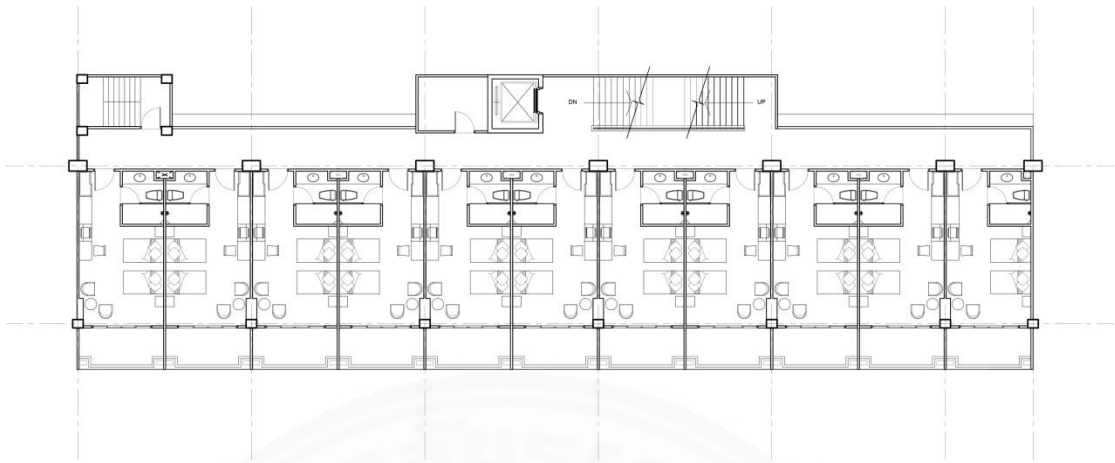
ข้อมูลทั่วไปของโรงแรมโครงการ Q เปิดโครงการในปี 2556 เป็นโรงแรมระดับ 3 ดาว มีห้องพักทั้งหมด 63 ห้อง โดยมีประเภทห้องพัก 1 รูปแบบ ได้แก่ ห้องซูพีเรีย (superior) ขนาด 32 ตารางเมตร โดยอาคารเป็นอาคารทั้งหมด 8 ชั้น และมีชั้นดาดฟ้ากับชั้นใต้ดิน

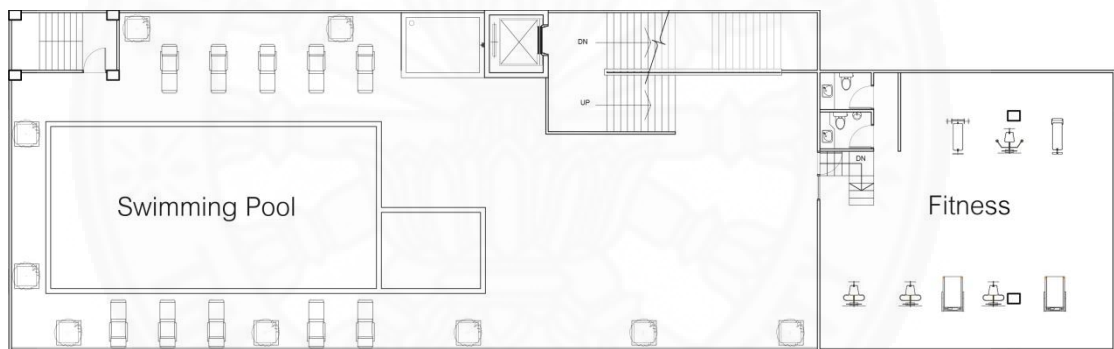
ภาพที่ 4.12 แสดงผังชั้นที่ 1 โครงการ Q

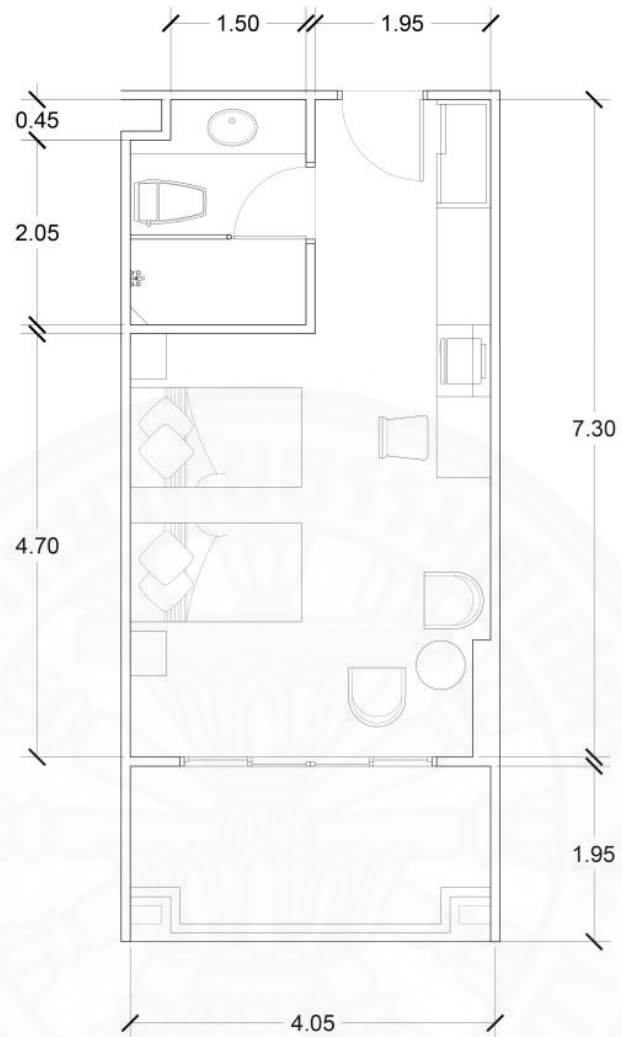
ภาพที่ 4.13 แสดงผังชั้นที่ 2 โครงการ Q

ภาพที่ 4.14 แสดงผังชั้นที่ 3-8 (ชั้นพักอาศัย) โครงการ Q

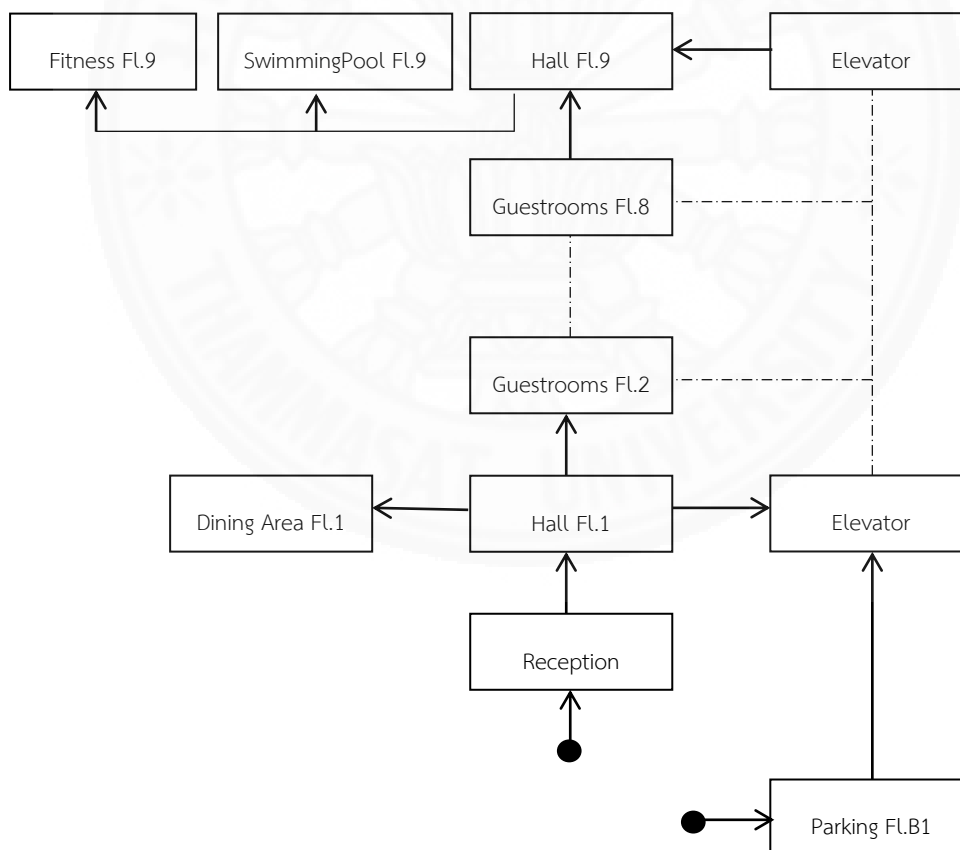
ภาพที่ 4.15 แสดงผังชั้นดาดฟ้า โครงการ Q

ภาพที่ 4.16 แสดงห้องพักขนาด 32 ตารางเมตร โครงการ Q

จากการสำรวจผังโครงการโรงแรม Q พบการจัดวางผังอาคารดังนี้

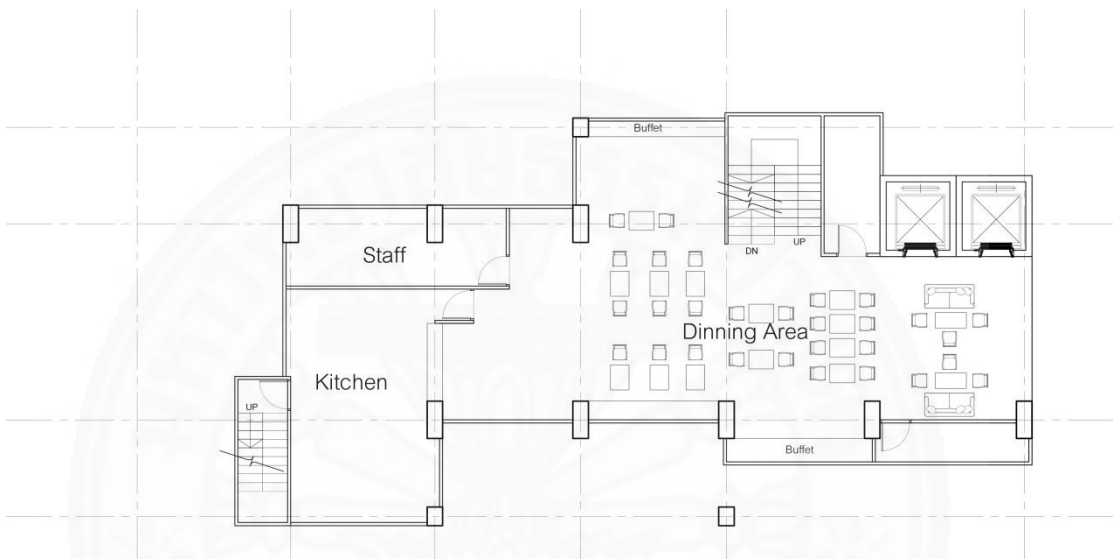
- การเข้าถึงโถงต้อนรับ โดยโถงต้อนรับอยู่ด้านหน้าซึ่งสามารถเข้าถึงได้เลย ส่วนผู้ที่มาจากที่จอดรถซึ่งอยู่ชั้นใต้ดินสามารถเข้าถึงได้โดยลิฟต์จากชั้นใต้ดิน
- การเข้าถึงห้องพัก สามารถเข้าถึงได้จากบันไดหลักชั้นที่ 1 เพื่อเข้าถึงชั้นพักอาศัยชั้นที่ 2 และจากลิฟต์ซึ่งมี 1 ตัวเพื่อเข้าสู่ชั้นพักอาศัยต่าง ๆ
- โถงทางเดินหน้าห้องพักเป็น single-corridor มีห้องพักอาศัย 11 ห้องต่อชั้น ชั้นที่ 2 จะมีห้องพัก 7 ห้อง โดยลิฟต์ บันไดหลัก บันไดหนีไฟ อยู่ด้านตรงข้ามห้องพัก
- จำนวนห้องพักทั้งหมดมี 63 ห้องซึ่งไม่เกิน 100 ห้องทำให้ไม่ต้องมีห้องพักสำหรับผู้สูงอายุ

ภาพที่ 4.17 แสดงการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร โครงการ Q

4.1.4 ผังโรงแรมที่เปิดโครงการปี พ.ศ. 2558

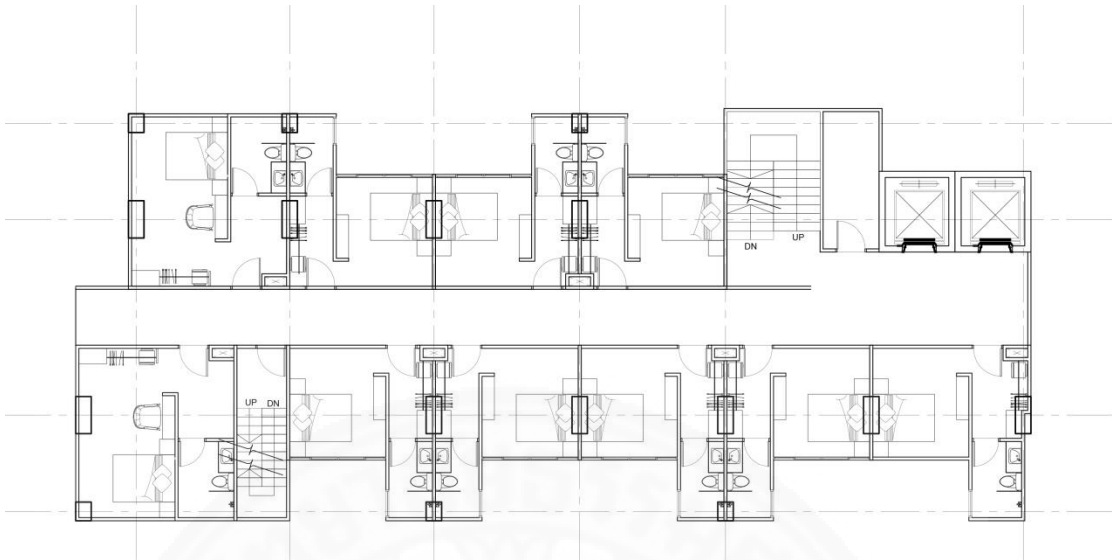
ข้อมูลทั่วไปของโรงแรมโครงการ U เปิดโครงการในปี 2558 เป็นโรงแรมระดับ 3 ดาว มีห้องพักทั้งหมด 66 ห้อง โดยมีประเภทห้องพัก 3 รูปแบบ ได้แก่ ห้องซูพีเรีย (superior) ห้องดีลักซ์ (deluxe) ห้องพรีเมียม (premium) ขนาด 22,23,27 ตารางเมตร โดยอาคารเป็นอาคารทั้งหมด 8 ชั้น และมีชั้นดาดฟ้ากับชั้นใต้ดิน

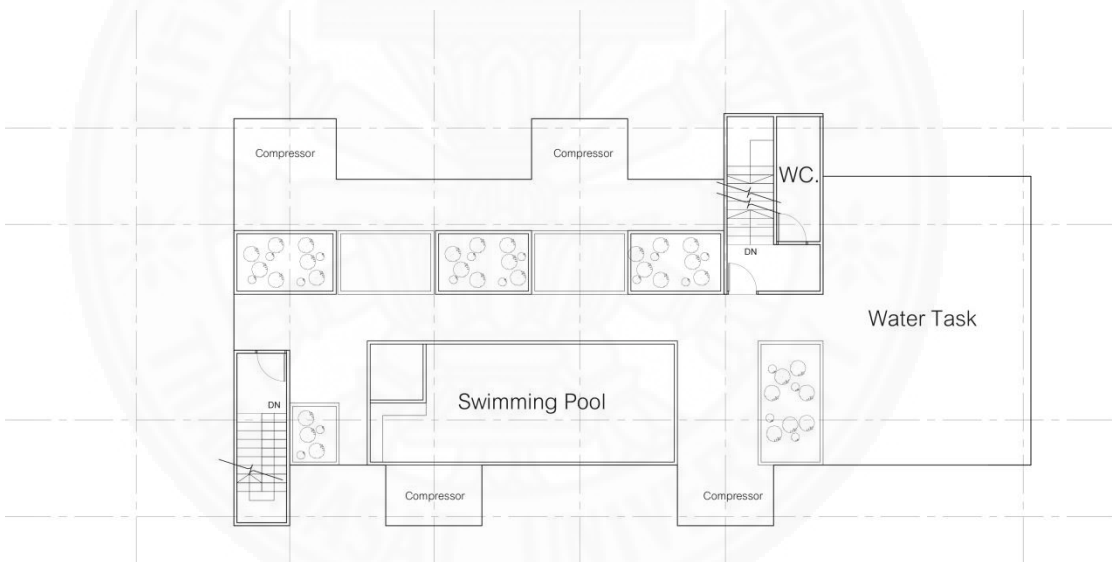
ภาพที่ 4.18 แสดงผังชั้นใต้ดิน โครงการ U

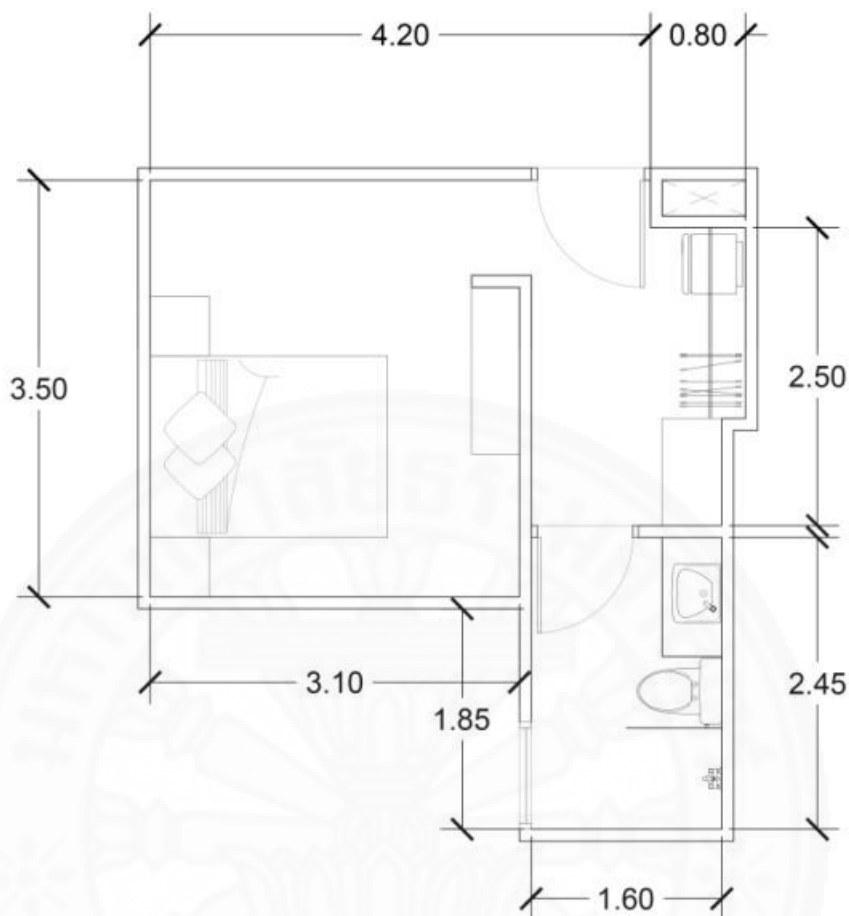
ภาพที่ 4.19 แสดงผังชั้นที่ 1 โครงการ U

ภาพที่ 4.20 แสดงผังชั้นที่ 2-8 (ชั้นพักอาศัย) โครงการ U

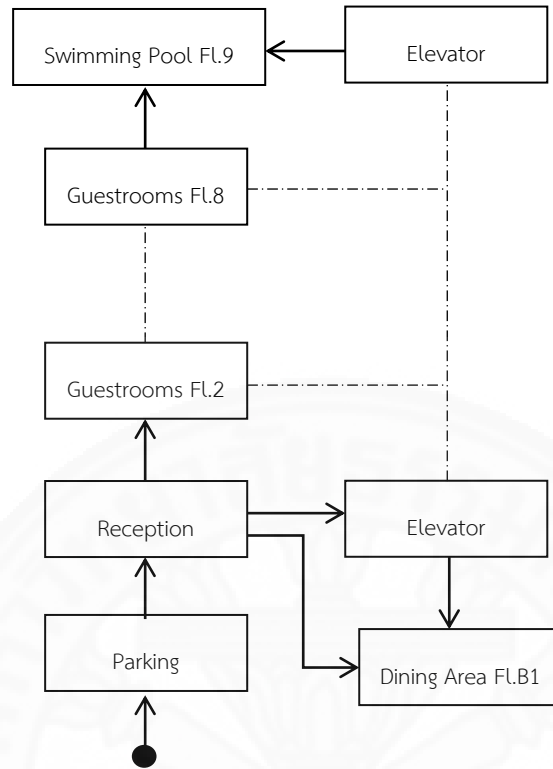
ภาพที่ 4.21 แสดงผังชั้นสระว่ายน้ำ โครงการ U

ภาพที่ 4.22 แสดงห้องพัก ขนาด 22 ตารางเมตร โครงการ U

จากการสำรวจผังโครงการโรงแรม U พบการจัดวางผังอาคารดังนี้

- การเข้าถึงโถงต้อนรับ มีทางเข้าทางเดียวซึ่งจะผ่านบริเวณที่จอดรถและเข้าไปในส่วนโถงต้อนรับชั้นที่ 1 โดยเป็นพื้นที่ปิด
- การเข้าถึงห้องพัก สามารถเข้าถึงได้จากบันไดหลักชั้นที่ 1 เพื่อเข้าถึงชั้นพักอาศัยชั้นที่ 2 และจากลิฟต์ซึ่งมี 2 ตัวเพื่อเข้าสู่ชั้นพักอาศัยต่าง ๆ
- โถงทางเดินหน้าห้องพักเป็น double-corridor มีห้องพักอาศัย 10 ห้องต่อชั้น โดยลิฟต์และบันไดหนีไฟ
- จำนวนห้องพักทั้งหมดมี 66 ห้องซึ่งไม่เกิน 100 ห้องทำให้ไม่ต้องมีห้องพักสำหรับผู้สูงอายุ

ภาพที่ 4.23 แสดงการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร โครงการ U

4.2 การสำรวจลักษณะทางกายภาพของโรงแรมในพื้นที่ศึกษา

4.2.1 ลักษณะทางกายภาพโครงการ B

4.2.1.1 ป้ายและสัญลักษณ์

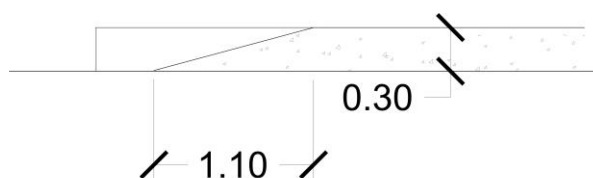
มีเพียงสำหรับแสดงหน้าที่การใช้งานของพื้นที่ส่วนกลางเท่านั้น ป้ายภายในโครงการที่มีแสดง ได้แก่ ป้ายสัญลักษณ์ห้องน้ำส่วนกลาง ไม่พบป้ายสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ

ภาพที่ 4.24 แสดงป้ายสัญลักษณ์ห้องน้ำ โครงการ B

4.2.1.2 ทางลาดและลิฟต์

1. ทางลาด พบเฉพาะส่วนของหน้าทางเข้าโครงการเพียงส่วนเดียวโดยทางลาดมีความกว้าง 90 เซนติเมตร ซึ่งน้อยกว่า 1.5 เมตรและทางลาดไม่มีราวจับ และในพื้นที่อื่น ๆ ที่มีพื้นที่ต่างระดับ เช่น พื้นที่ส่วนโถงสระว่ายน้ำ ไม่พบทางลาดเพื่อช่วยเหลือในการเคลื่อนตัวของผู้สูงอายุ

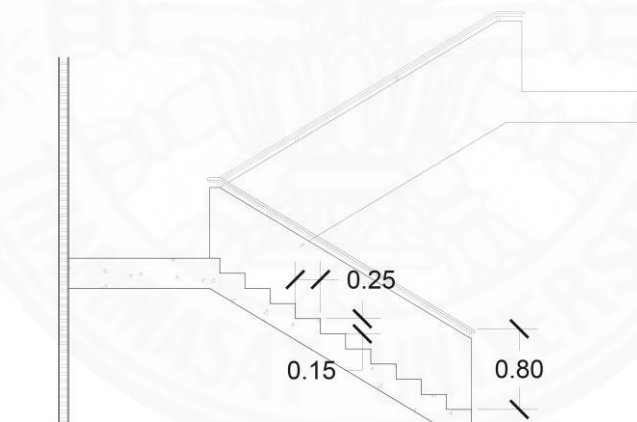
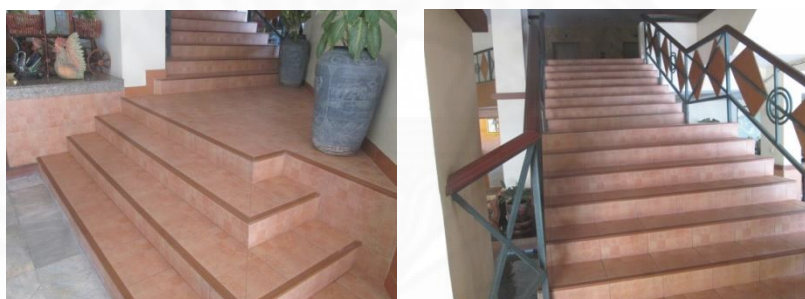

ภาพที่ 4.25 แสดงทางลาดหน้าโครงการ โครงการ B

2. ลิฟต์ ภายในโครงการมีลิฟต์โดยสาร 2 ตัว ขนาดกว้าง 1.4 เมตร ลึก 1.1 เมตร ซึ่งมีขนาดตรงตามมาตรฐาน แต่ภายในลิฟต์ไม่มีราวรับอยู่ภายใน ด้านหน้าของลิฟต์มีพื้นที่คอยมากกว่า 1.5 ตารางเมตร

4.2.1.3 บันได

มี 2 จุดคือ บันไดหลักตรงโถงหน้าทางเข้า และบันไดหนีไฟ โดยหน้าทางเข้าเป็นบันไดที่เริ่มตั้งแต่โถงทางเข้าด้านหน้าขึ้นไปยังชั้นสองและเชื่อมต่อกับบันไดหนีไฟตรงกลางในชั้นพักอาศัย โดยมีลูกนอน 25 เซนติเมตร ลูกตั้ง 15 เซนติเมตร ความกว้างจากชั้น 1-2 กว้าง 1.8 เมตร ชั้น 2-9 กว้าง 1.5 เมตร มีราวกันตกสูง 80 เซนติเมตร

ภาพที่ 4.26 แสดงบันได โครงการ B

4.2.1.4 ที่จอดรถ

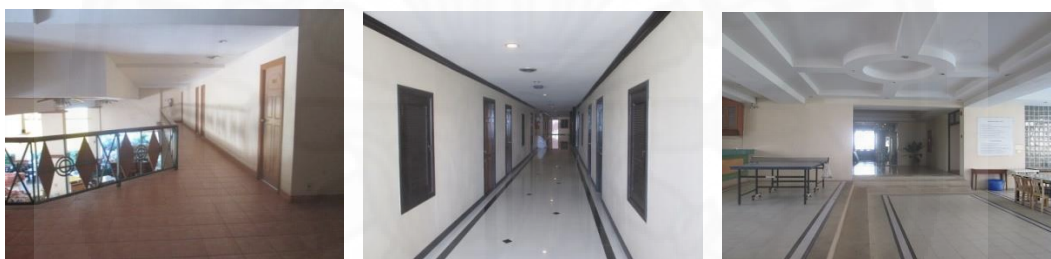
สามารถจอดรถได้ 9 คัน ใช้พื้นที่ด้านหน้าโครงการเป็นที่จอดรถโดยไม่ได้มีการแบ่งขอบเขตที่จอดรถอย่างชัดเจน และไม่มีที่จอดรถแยกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ

ภาพที่ 4.27 แสดงที่จอดรถ โครงการ B

4.2.1.5 ทางเดินและทางเชื่อมภายในโรงแรม

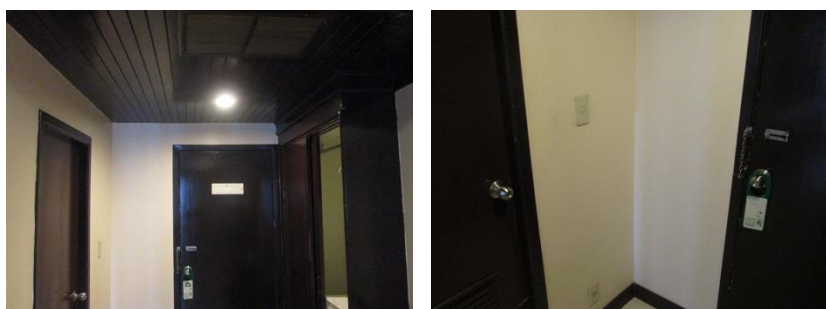
หน้าห้องพักไม่พบสิ่งกีดขวาง มีความกว้างของทางเดิน 1.2 เมตร (ภาพด้านซ้าย) และ 2.3 เมตร (ภาพกลาง) และเป็นพื้นเรียบเสมอกันทั้งภายในห้องและบริเวณทางเดินหน้าห้อง แต่ทางเดินบริเวณโถงชั้นที่ 3 (ภาพด้านขวา) มีพื้นต่างระดับโดยไม่พบราวจับของบันไดและไม่พบทางลาด

ภาพที่ 4.28 แสดงทางเดินหน้าห้องพัก โครงการ B

4.2.1.6 ประตู

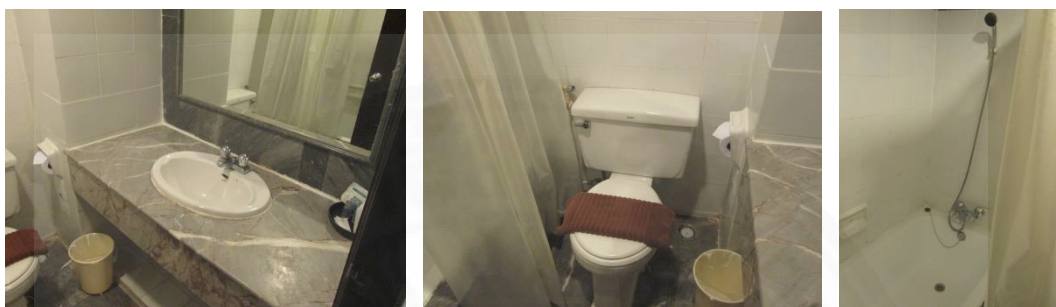
มีทั้งหมด 3 จุด โดยทางเข้าของโรงแรมเป็นลักษณะเปิดโล่งทำให้ไม่มีประตูบริเวณทางเข้า ประตูทางเข้าห้องพักเป็นประตูบานสวิงขนาด 80 เซนติเมตร ใช้เป็นลักษณะของลูกบิดประตู เช่นเดียวกับประตูห้องน้ำภายในห้องพัก โดยประตูห้องน้ำเป็นบานสวิงมีขนาด 70 เซนติเมตร และประตูในส่วนของห้องประชุมเป็นประตูบานสวิงคู่ ขนาด 1.6 เมตร

ภาพที่ 4.29 แสดงทางเดินหน้าห้องพัก โครงการ B

4.2.1.7 ห้องน้ำ

ในส่วนกลางอยู่ในชั้นที่ 2 ในบริเวณด้านข้างครัว และชั้น 3 เป็นห้องน้ำ และห้องอาบน้ำสำหรับสระว่ายน้ำ โดยไม่พบห้องน้ำที่แยกไว้สำหรับผู้พิการหรือผู้สูงอายุ ส่วนภายในห้องพัก วัสดุปูพื้นเป็นกระเบื้องแกรนิตโต้ ขนาดความกว้างของพื้นที่ไม่สามารถกลับตัวรถเข็นได้ (1.5 เมตร) พื้นที่อาบน้ำใช้เป็นลักษณะอ่างอาบน้ำ

ภาพที่ 4.30 แสดงห้องน้ำภายในห้องพัก โครงการ B

4.2.1.8 ห้องสำหรับผู้สูงอายุ

มีจำนวนห้องพัก 80 ห้องไม่ต้องมีห้องพักผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยไม่พบห้องสำหรับผู้สูงอายุ

ตารางที่ 4.1

การสำรวจกายภาพของโครงการ B

สิ่งที่ประเมิน	สิ่งที่พบจากการตรวจ	ผลการประเมิน	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
1. ป้ายและสัญลักษณ์ - มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการหรือสูงอายุ - ชัดเจนมองเห็นได้ชัด - บอกประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวก	ไม่พบ ไม่พบ		✕ ✕ ✕
2. ทางลาดและลิฟท์ - มีพื้นที่หน้าทางลาด 1.5 เมตร - ความชันไม่เกิน 1:12 - ราวกั้นตกระดับ 0.8-0.9 เมตร - ระดับพื้นผิวต่างกันไม่เกิน 2.5-3.5 เซนติเมตร - มีพื้นที่หน้าลิฟต์ 1.5 เมตร - ลิฟท์ขนาด 1.1 x 1.4 - มีราวจับสูง 0.8-0.9 เมตร	มีพื้นที่หน้าทางลาด มีความชันเกิน 1:12 ไม่พบราวกั้นตก ไม่มีความต่างของระดับ ขนาด 1.1 x 1.4 เมตร ไม่พบ	✓ ✓ ✓ ✓	✕ ✕ ✕
3. บันได - กว้าง 0.9 เมตร - ลูกตั้งไม่เกิน 15 เซนติเมตร - ลูกนอน 28-35 เซนติเมตร	กว้าง 1.5 และ 1.8 เมตร 15 เซนติเมตร 25 เซนติเมตร	✓ ✓	✕

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

การสำรวจกายภาพของโครงการ B

สิ่งที่ประเมิน	สิ่งที่พบจากการตรวจ	ผลการประเมิน	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
4. ที่จอดรถ - ขนาดที่จอดรถ 2.4x6.0 เมตร+ที่ว่าง 1 เมตร - ที่จอดรถ 10-50 คัน ที่จอดรถผู้พิการ 1 คัน ที่จอดรถ 51-100 คัน ที่จอดรถผู้พิการ 2 คัน ทุก ๆ 100 คันต่อไป ที่จอดรถผู้พิการ 1 คัน	ไม่พบ มีที่จอดรถ 9 คัน (ไม่พบ)	✓	✗
5. ทางเดินและทางเชื่อม - ความกว้างอย่างน้อย 0.9 เมตร - ไม่มีสิ่งกีดขวาง ตะแกรงขวางกับทางเดิน	1.2 และ 2.3 เมตร พื้นต่างระดับบริเวณโถงสรวายน้ำ	✓	✗
6. ประตู - ขนาดพอให้รถเข็นผ่านได้ (>0.9 เมตร)	0.8 เมตร และ 0.7 เมตร		✗
7. ห้องน้ำ - ห้องน้ำผู้พิการอย่างน้อย 1 ห้อง - ขนาดพอให้รถเข็นกลับตัวได้ - วัสดุปูพื้นไม่ลื่น	ไม่พบ ขนาดไม่พอ กระเบื้องแกรนิต	✓	✗ ✗
8. ห้องพักสำหรับผู้สูงอายุ - ตั้งแต่ 100 ห้อง มีห้องผู้สูงอายุ 1 ห้อง	มีห้องพัก 80 ห้อง (ไม่พบ)	✓	

หมายเหตุ. จาก การสำรวจผู้วิจัย, 2559

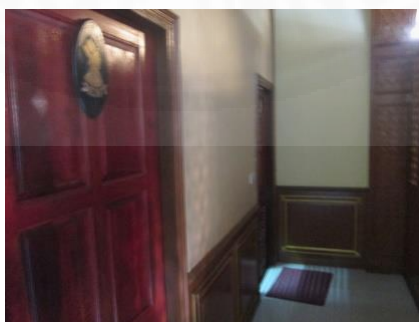
จากการสำรวจพบว่าสิ่งที่ควรแก้ไขของโครงการ B คือ

1. ป้ายและสัญลักษณ์ซึ่งไม่พบป้ายสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุ และป้ายและสัญลักษณ์ในการบอกประเภทต่าง ๆ ก็ไม่ชัดเจน
2. ทางลาดอยู่ในบริเวณที่จอดรถสู่ทางเข้าโครงการซึ่งมีความกว้างของทางลาดน้อยกว่า 1.5 เมตร ความชันมากกว่า 1:12 และไม่มีราวจับสำหรับทางลาดด้วย
3. ภายในลิฟต์ไม่พบราวจับ
4. บันไดลูกนอนมีขนาดไม่ถึง 28 เซนติเมตร
5. ทางเดินบริเวณโถงสรวายน้ำชั้นที่ 3 มีพื้นต่างระดับแต่ไม่พบทางลาดหรือราวกันตกของบันได
6. ขนาดของประตูไม่พอสำหรับรถเข็นทุกรูปแบบ
7. ไม่พบห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุทั้งส่วนกลางและส่วนพักอาศัย

4.2.2 ลักษณะทางกายภาพโครงการ G

4.2.2.1 ป้ายและสัญลักษณ์

มีเพียงป้ายแสดงสัญลักษณ์ห้องน้ำ ซึ่งไม่สามารถมองได้โดยง่าย เนื่องจากทางเข้าห้องน้ำมีผนังกันทำให้สังเกตได้ยาก และไม่มีสัญลักษณ์เพื่อบอกทั้งที่จอดรถผู้พิการและผู้สูงอายุ รวมถึงห้องน้ำผู้พิการและผู้สูงอายุ

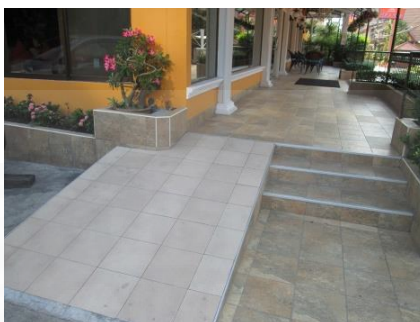

ภาพที่ 4.31 แสดงป้ายและสัญลักษณ์ โครงการ G

4.2.2.2 ทางลาดและลิฟต์

1. ทางลาด มีอยู่เฉพาะบริเวณทางเข้า ฝั่งที่มาจากที่จอดรถโดยมีพื้นที่รอคอยด้านหน้าทางลาดทั้งสองฝั่งมากกว่า 1.5 เมตร แต่ในส่วนของด้านบนของทางลาดจะมีหน้ากว้างของทางลาดเหลือ 1 เมตร และไม่มีราวจับบริเวณทางลาดและบันไดทางเข้าอาคาร

ภาพที่ 4.32 แสดงทางลาด โครงการ G

2. ลิฟต์ ภายในโครงการมีลิฟต์โดยสาร 1 ตัว ขนาดกว้าง 1.5 เมตร ลึก 1.6 เมตร ซึ่งมีขนาดผ่านกับมาตรฐาน แต่ภายในลิฟต์ไม่มีราวรับอยู่ภายใน ด้านหน้าของลิฟต์มีพื้นที่คอยมากกว่า 1.5 ตารางเมตร

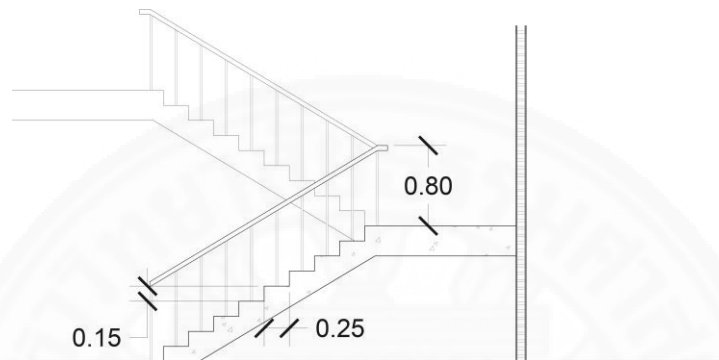

ภาพที่ 4.33 แสดงทางลิฟต์ โครงการ G

4.2.2.3 บันได

มีตำแหน่งเดียว โดยเป็นบันไดหลักภายในอาคารที่ขึ้นไปยังชั้นสองและเชื่อมต่อกับบันไดในชั้นพักอาศัย โดยมีลูกนอน 25 เซนติเมตร ลูกตั้ง 15 เซนติเมตร ความกว้าง 1.2 เมตร มีราวกันตกสูง 80 เซนติเมตร เชื่อมต่อตั้งแต่ชั้นที่ 1-5

ภาพที่ 4.34 แสดงบันได โครงการ G

4.2.2.4 ที่จอดรถ

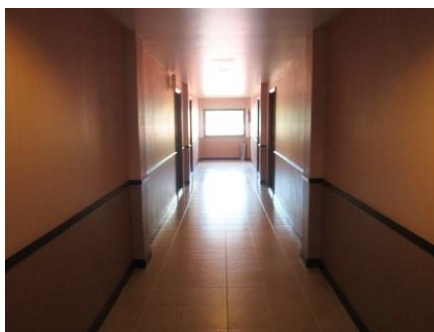
สามารถจอดรถได้ 10 คัน มีตำแหน่งอยู่บริเวณด้านข้างโครงการ ไม่มีสัญลักษณ์เพื่อบอกถึงที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้พิการ

ภาพที่ 4.35 ที่จอดรถ โครงการ G

4.2.2.5 ทางเดินและทางเชื่อมภายในโรงแรม

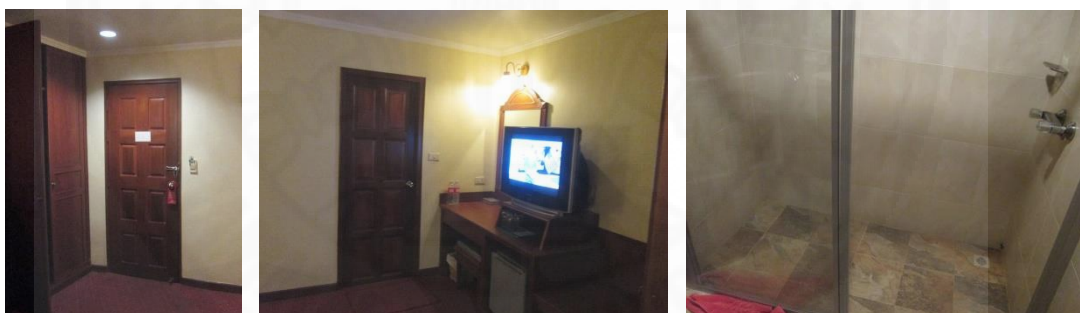
ในชั้นพักอาศัยเป็นรูปแบบ double-corridor มีความกว้างของทางเดิน 1.7 เมตร แต่ระหว่างทางเดินเข้าห้องพักมีการยกระดับของห้องพักขึ้นมา 5 เซนติเมตร ทำให้เกิดพื้นต่างระดับซึ่งอาจเกิดปัญหาการล้มของผู้สูงอายุได้

ภาพที่ 4.36 แสดงทางเดินหน้าห้องพัก โครงการ G

4.2.2.6 ประตู

มีทั้งหมด 3 รูปแบบ คือทางเข้าอาคารใช้ประตูสวิงบานคู่รูปแบบผลึก ความกว้าง 1.8 เมตร และประตูภายในห้องมี 2 บาน คือ ประตูทางเข้าห้องพักและประตูห้องน้ำ โดยประตูทางเข้าห้องพัก (ภาพด้านซ้าย) เป็นประตูเดี่ยวบานสวิงรูปแบบใช้ลูกบิด ความกว้าง 80 เซนติเมตร ส่วนประตูห้องน้ำ (ภาพกลาง) เป็นประตูบานเดี่ยวรูปแบบใช้ลูกบิด ความกว้าง 70 เซนติเมตร ภายในห้องน้ำส่วนอาบน้ำใช้ประตูบานสไลด์เพื่อกันพื้นที่ส่วนแห้งและส่วนเปียก (ภาพด้านขวา) ความกว้าง 85 เซนติเมตร

ภาพที่ 4.37 แสดงประตู โครงการ G

4.2.2.7 ห้องน้ำ

ในส่วนกลางอยู่บริเวณชั้นที่ 1 ด้านข้างลิฟต์ ไม่พบห้องน้ำที่แยกไว้สำหรับผู้พิการหรือผู้สูงอายุ ส่วนภายในห้องพัก วัสดุปูพื้นเป็นกระเบื้องแกรนิตโต้ ขนาดความกว้างของพื้นที่ไม่สามารถกลับตัวรถขึ้นได้ (1.5 เมตร) พื้นี่อาบน้ำใช้เป็นลักษณะอ่างอาบน้ำ

4.2.2.8 ห้องสำหรับผู้สูงอายุ

มีจำนวนห้องพัก 67 ห้องไม่ต้องมีห้องพักผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยไม่พบห้องสำหรับผู้สูงอายุ

ตารางที่ 4.2

การสำรวจกายภาพของโครงการ G

สิ่งที่ประเมิน	สิ่งที่พบจากการตรวจ	ผลการประเมิน	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
1. ป้ายและสัญลักษณ์ - มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการหรือสูงอายุ - ชัดเจนมองเห็นได้ชัด - บอกประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวก	ไม่พบ ไม่พบ		x x x
2. ทางลาดและลิฟท์ - มีพื้นที่หน้าทางลาด 1.5 เมตร - ความชันไม่เกิน 1:12 - ราวกันตกระดับ 0.8-0.9 เมตร - ระดับพื้นผิวต่างกันไม่เกิน 2.5-3.5 เซนติเมตร - มีพื้นที่หน้าลิฟต์ 1.5 เมตร - ลิฟท์ขนาด 1.1x1.4 - มีราวจับสูง 0.8-0.9 เมตร	มีความชันมากกว่า 1:12 ไม่พบ ไม่มีความต่างของระดับ ขนาด 1.5 x 1.6 ไม่พบราวจับ	✓ ✓ ✓ ✓	x x x
3. บันได - กว้าง 0.9 เมตร - ลูกตั้งไม่เกิน 15 เซนติเมตร - ลูกนอน 28-35 เซนติเมตร	กว้าง 1.2 เมตร 15 เซนติเมตร 25 เซนติเมตร	✓ ✓	x

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

การสำรวจกายภาพของโครงการ G

สิ่งที่ประเมิน	สิ่งที่พบจากการตรวจ	ผลการประเมิน	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
4. ที่จอดรถ - ขนาดที่จอดรถ 2.4x6.0 เมตร+ที่ว่าง 1 เมตร - ที่จอดรถ 10-50 คัน ที่จอดรถผู้พิการ 1 คัน ที่จอดรถ 51-100 คัน ที่จอดรถผู้พิการ 2 คัน ทุก ๆ 100 คันต่อไป ที่จอดรถผู้พิการ 1 คัน	ไม่พบ มีที่จอดรถ 10 คัน (ไม่พบ)		x x
5. ทางเดินและทางเชื่อม - ความกว้างอย่างน้อย 0.9 เมตร - ไม่มีสิ่งกีดขวาง ตะแกรงขวางกับทางเดิน		✓ ✓	
6. ประตู - ขนาดพอให้รถเข็นผ่านได้ (>0.9 เมตร)	0.8 และ 0.7 เมตร		x
7. ห้องน้ำ - ห้องน้ำผู้พิการอย่างน้อย 1 ห้อง - ขนาดพอให้รถเข็นกลับตัวได้ - วัสดุปูพื้นไม่ลื่น	ไม่พบ พื้นที่ไม่พอกับรถเข็น แกรนิตโต้	✓	x x
8. ห้องพักสำหรับผู้สูงอายุ - ทุก 100 ห้อง ห้องผู้สูงอายุ 1 ห้อง	มีห้องพัก 67 ห้อง (ไม่พบ)	✓	

หมายเหตุ. จาก การสำรวจของผู้วิจัย, 2559

จากการสำรวจพบว่าสิ่งที่ควรแก้ไขของโครงการ G คือ

1. ป้ายและสัญลักษณ์ซึ่งไม่พบป้ายสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุ และป้ายและสัญลักษณ์ในการบอกประเภทต่าง ๆ ก็ไม่ชัดเจน
2. ทางลาดอยู่ในบริเวณที่จอดรถสู่ทางเข้าโครงการไม่มีราวจับสำหรับทางลาด และมีความชันมากกว่า 1:12 ด้วย
3. ภายในลิฟต์ไม่พบราวจับ
4. บันไดลูกนอนมีขนาดไม่ถึง 28 เซนติเมตร
5. ที่จอดรถไม่พบที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและสัญลักษณ์ที่จอดรถ
6. ขนาดของประตูไม่พอสำหรับรถเข็นทุกรูปแบบ
7. ไม่พบห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุทั้งส่วนกลางและส่วนพักอาศัย และไม่มีพื้นที่พอสำหรับกลับรถเข็น

4.2.3 ลักษณะทางกายภาพโครงการ Q

4.2.3.1 ป้ายและสัญลักษณ์

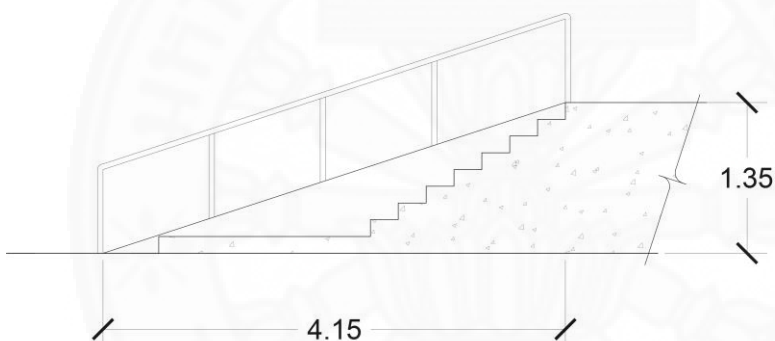
มีเพียงป้ายแสดงสัญลักษณ์ห้องน้ำแต่สามารถมองได้โดยง่าย และไม่มีสัญลักษณ์เพื่อบอกทั้งที่จอดรถผู้พิการและผู้สูงอายุ รวมถึงห้องน้ำผู้พิการและผู้สูงอายุ

ภาพที่ 4.38 ป้ายและสัญลักษณ์ โครงการ Q

4.2.3.2 ทางลาดและลิฟต์

1. ทางลาด พบเฉพาะด้านหน้าทางเข้าของโครงการมีทางลาดโดยมีพื้นที่หน้าทางลาดทั้งทางขึ้นและทางลง 1.5 เมตร แต่มีความชันของทางลาดมากกว่า 1:12 รถเข็นของผู้สูงอายุไม่สามารถใช้งานได้ และทางลาดมีราวกันตกสูง 90 เซนติเมตร

ภาพที่ 4.39 แสดงทางลาด โครงการ Q

2. ลิฟต์ ภายในโครงการมีลิฟต์โดยสาร 1 ตัว ขนาดกว้าง 1.8 เมตร ลึก 1.5 เมตร ซึ่งมีขนาดผ่านกับมาตรฐาน แต่ภายในลิฟต์ไม่มีราวรับอยู่ภายใน ด้านหน้าของลิฟต์มีพื้นที่คอยมากกว่า 1.5 ตารางเมตร

ภาพที่ 4.40 แสดงประตู โครงการ Q

4.2.3.3 บันได

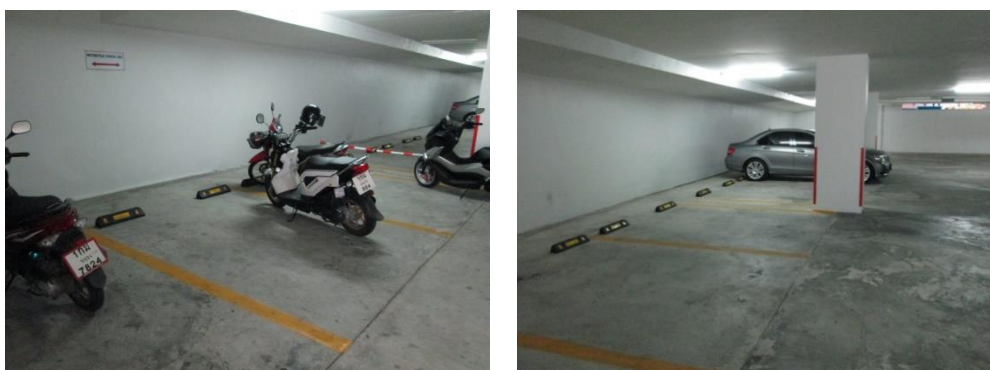
มี 2 จุด คือบันไดหนีไฟ และบันไดหลักในชั้นพักอาศัยโดยมีลูกนอน 28 เซนติเมตร ลูกตั้ง 15 เซนติเมตร มีความกว้างบันได 2.30 เมตร มีราวกันตกสูง 80 เซนติเมตร ซึ่งผ่านมาตรฐานของกฎกระทรวง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548 เชื่อมต่อตั้งแต่ชั้นใต้ดินถึงชั้นดาดฟ้า

ภาพที่ 4.41 แสดงบันไดหลัก โครงการ Q

4.2.3.4 ที่จอดรถ

สามารถจอดได้ 12 คันและจักรยานยนต์ได้จำนวนหนึ่ง เป็นลักษณะที่จอดรถใต้อาคาร ชั้นใต้ดิน

ภาพที่ 4.42 แสดงที่จอดรถ โครงการ Q

4.2.3.5 ทางเดินและทางเชื่อมภายในโรงแรม

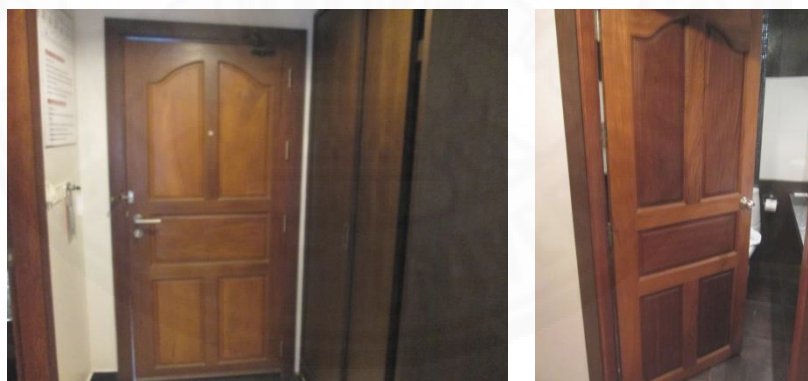
ในชั้นพักอาศัยเป็นรูปแบบ single-corridor มีความกว้างของทางเดิน 2 เมตร

ภาพที่ 4.43 แสดงประตู โครงการ Q

4.2.3.6 ประตู

มี 2 จุด เนื่องจากทางเข้าอาคารเป็นรูปแบบเปิดโล่ง ส่วนประตูทางเข้าห้องพัก (ภาพด้านซ้าย) เป็นประตูเดี่ยวบานสวิงรูปแบบใช้ลูกบิดแบบมือจับ ความกว้าง 90 เซนติเมตร ส่วนประตูห้องน้ำ (ภาพด้านขวา) เป็นประตูบานเดี่ยวรูปแบบใช้ลูกบิด ความกว้าง 80 เซนติเมตร

ภาพที่ 4.44 แสดงประตู โครงการ Q

4.2.3.7 ห้องน้ำ

ในส่วนกลางอยู่บริเวณชั้นที่ 1 อยู่ด้านหลังบาร์และครัวของโครงการ ไม่พบห้องน้ำที่แยกไว้สำหรับผู้พิการหรือผู้สูงอายุ ส่วนภายในห้องพัก วัสดุปูพื้นเป็นกระเบื้องแกรนิตโต้ ขนาดความกว้างมีพื้นที่สามารถกลับตัวรถเข็นได้ (1.5 เมตร) พื้นที่อาบน้ำใช้เป็น Rain Shower

ภาพที่ 4.45 แสดงห้องน้ำ โครงการ Q

4.2.3.8 ห้องสำหรับผู้สูงอายุ

ไม่พบห้องสำหรับผู้สูงอายุ

ตารางที่ 4.3

การสำรวจกายภาพของโครงการ Q

สิ่งที่ประเมิน	สิ่งที่พบจากการตรวจ	ผลการประเมิน	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
1. ป้ายและสัญลักษณ์ - มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการหรือสูงอายุ - ชัดเจนมองเห็นได้ชัด - บอกประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวก	มีห้องน้ำ, ที่จอดรถ มีห้องน้ำ, ที่จอดรถ	 ✓	✗ ✗
2. ทางลาดและลิฟท์ - มีพื้นที่หน้าทางลาด 1.5 เมตร - ความชันไม่เกิน 1:12 - ราวกันตกระดับ 0.8-0.9 เมตร - ระดับพื้นผิวต่างกันไม่เกิน 2.5-3.5 เซนติเมตร - มีพื้นที่หน้าลิฟต์ 1.5 เมตร - ลิฟท์ขนาด 1.1 x 1.4 - มีราวจับสูง 0.8-0.9 เมตร	ความชันเกิน 1:12 พบราวกันตก ขนาด 1.5 x 1.6 ไม่พบ	✓ ✓ ✓ ✓ ✓	 ✗ ✗
3. บันได - กว้าง 0.9 เมตร - ลูกตั้งไม่เกิน 15 เซนติเมตร - ลูกนอน 28-35 เซนติเมตร	กว้าง 1.5 เมตร 15 เซนติเมตร 28 เซนติเมตร	✓ ✓ ✓	

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การสำรวจกายภาพของโครงการ Q

สิ่งที่ประเมิน	สิ่งที่พบจากการตรวจ	ผลการประเมิน	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
4. ที่จอดรถ - ขนาดที่จอดรถ 2.4x6.0 เมตร+ที่ว่าง 1 เมตร - ที่จอดรถ 10-50 คัน ที่จอดรถผู้พิการ 1 คัน ที่จอดรถ 51-100 คัน ที่จอดรถผู้พิการ 2 คัน ทุก ๆ 100 คันต่อไป ที่จอดรถผู้พิการ 1 คัน	ที่จอดรถปกติ 12 คัน ไม่พบที่จอดรถผู้สูงอายุ		✗ ✗
5. ทางเดินและทางเชื่อม - ความกว้างอย่างน้อย 0.9 เมตร - ไม่มีสิ่งกีดขวาง ตะแกรงขวางกับทางเดิน	กว้าง 2 เมตร	✓ ✓	
6. ประตู - ขนาดพอให้รถเข็นผ่านได้ (>0.9 เมตร)	0.9 และ 0.8 เมตร		✗
7. ห้องน้ำ - ห้องน้ำผู้พิการอย่างน้อย 1 ห้อง - ขนาดพอให้รถเข็นกลับตัวได้ - วัสดุปูพื้นไม่ลื่น	ไม่พบ	✓ ✓	✗
8. ห้องพักสำหรับผู้สูงอายุ - ทุก 100 ห้อง ห้องผู้สูงอายุ 1 ห้อง	มีห้องพัก 63 ห้อง (ไม่พบ)	✓	

หมายเหตุ. จาก การสำรวจของผู้วิจัย, 2559

จากการสำรวจพบว่าสิ่งที่ควรแก้ไขของโครงการ Q คือ

1. ป้ายและสัญลักษณ์ซึ่งไม่พบป้ายสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุ
2. ทางลาดอยู่ในบริเวณที่จอดรถสู่ทางเข้าโครงการมีความชันมากกว่า 1:12

3. ภายในลิฟต์ไม่พบราวจับ
4. บันไดลูกนอนมีขนาดไม่ถึง 28 เซนติเมตร
5. ที่จอดรถไม่พบที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและสัญลักษณ์ที่จอดรถ
6. ประตูห้องน้ำมีขนาดความกว้างไม่ถึง 0.9 เมตร
7. ไม่พบห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุทั้งส่วนกลางและส่วนพักอาศัย

4.2.4 ลักษณะทางกายภาพโครงการ U

4.2.4.1 ป้ายและสัญลักษณ์

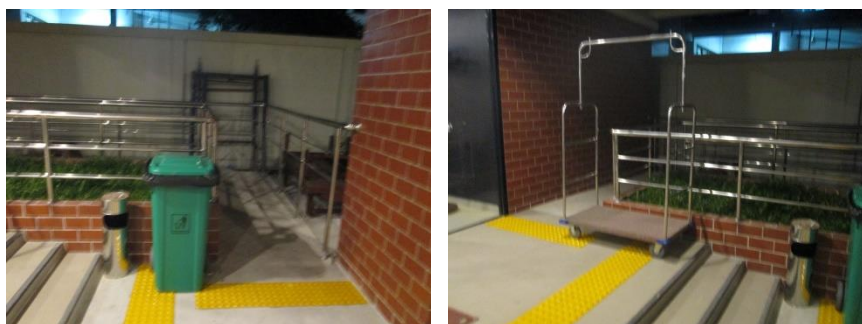
พบสัญลักษณ์ที่จอดรถและห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ และมี การติดตั้งวัสดุพื้นเพื่อเพิ่มผิวสัมผัสให้กับผู้พิการทางสายตาด้วย

ภาพที่ 4.46 แสดงทางลาด โครงการ U

4.2.4.2 ทางลาดและลิฟต์

1. ทางลาด พบเฉพาะด้านหน้าทางเข้าของโครงการมีทางลาดโดยมี พื้นที่หน้าทางลาดทั้งทางขึ้นและทางลง 1.5 เมตร ทางลาดมีราวกันตกสูง 80 เซนติเมตร และบริเวณทางลาดพบวัสดุพื้นเพื่อเพิ่มผิวสัมผัสด้วย

ภาพที่ 4.47 แสดงทางลาด โครงการ U

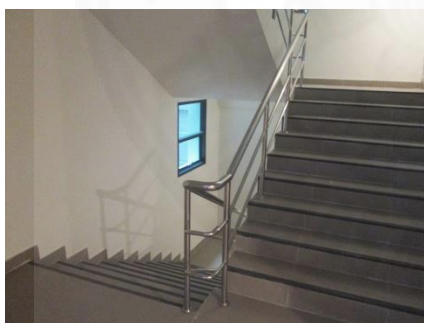
2. ลิฟต์ ภายในโครงการมีลิฟต์โดยสาร 2 ตัว ขนาดกว้าง 1.5 เมตร ลึก 1.6 เมตร ซึ่งมีขนาดผ่านกับมาตรฐาน แต่ภายในลิฟต์ไม่มีราวรับอยู่ภายใน ด้านหน้าของลิฟต์มีพื้นที่คอยมากกว่า 1.5 ตารางเมตร

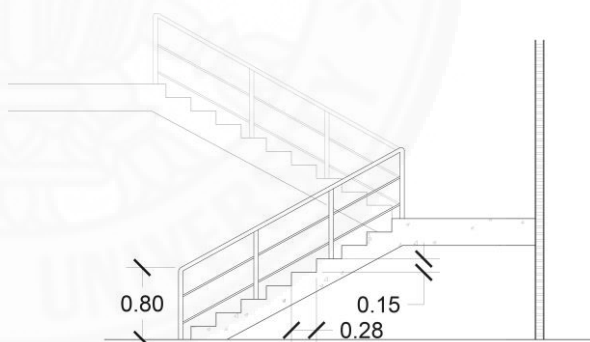
ภาพที่ 4.48 แสดงลิฟต์ โครงการ U

4.2.4.3 บันได

มี 2 จุด คือบันไดหนีไฟ และบันไดหลักในชั้นพักอาศัยโดยมีลูกนอน 28 เซนติเมตร ลูกตั้ง 15 เซนติเมตร มีความกว้างบันได 1.5 เมตร มีราวกันตกสูง 80 เซนติเมตร ซึ่งผ่านมาตรฐานของกฎกระทรวง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548 เชื่อมต่อตั้งแต่ชั้นใต้ดินถึงชั้นดาดฟ้า

ภาพที่ 4.49 แสดงบันได โครงการ U

4.2.4.4 ที่จอดรถ

สามารถจอดได้ประมาณ 13 คัน เป็นลักษณะที่จอดรถใต้อาคาร โดยมีที่จอดรถสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุอยู่ด้านใน จำนวน 1 คัน ขนาด ขนาดที่จอดรถ 2.4x6.0 เมตรและมีที่ว่างด้านข้าง 1 เมตร

ภาพที่ 4.50 ที่จอดรถ โครงการ U

4.2.4.5 ทางเดินและทางเชื่อมภายในโรงแรม

ในชั้นพักอาศัยเป็นรูปแบบ double-coridor มีความกว้างของทางเดิน

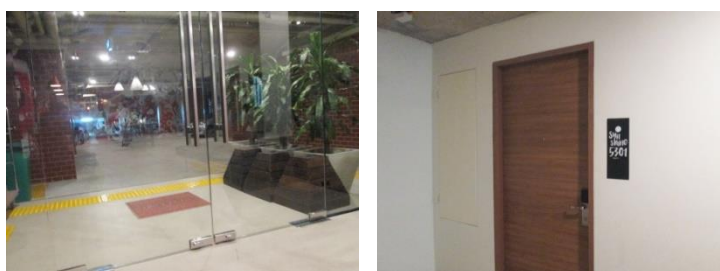
1.8 เมตร ไม่มีสิ่งกีดขวาง

ภาพที่ 4.51 แสดงทางเดินหน้าห้องพัก โครงการ U

4.2.4.6 ประตู

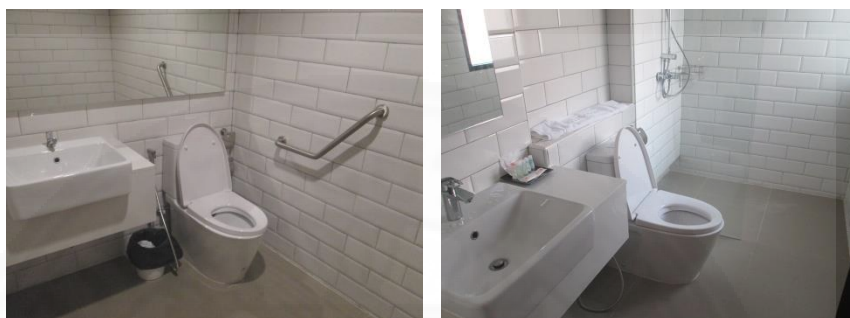
มี 3 จุดหลัก ๆ คือทางเข้าอาคาร (ภาพด้านซ้าย) ใช้ประตูสวิงบานคู่ รูปแบบผลัก ความกว้าง 1.8 เมตร ส่วนประตูทางเข้าห้องพัก (ภาพด้านขวา) เป็นประตูเดี่ยวบานสวิง รูปแบบใช้ลูกบิดแบบมือจับ ความกว้าง 90 เซนติเมตร ส่วนประตูห้องน้ำเป็นประตูบานเดี่ยวรูปแบบใช้ลูกบิดแบบมือจับ ความกว้าง 80 เซนติเมตร

ภาพที่ 4.52 แสดงประตู โครงการ U

4.2.4.7 ห้องน้ำ

ในส่วนกลางมีห้องน้ำที่แยกไว้สำหรับผู้พิการหรือผู้สูงอายุในบริเวณชั้นที่ 1 ด้านข้างโถงต้อนรับ (ภาพด้านซ้าย) มีทั้งหมด 2 ห้องโดยไม่ได้แบ่งแยกเพศ ส่วนภายในห้องพัก (ภาพด้านขวา) วัสดุปูพื้นเป็นกระเบื้องแกรนิตโต้ ขนาดความกว้างของพื้นที่ไม่สามารถกลับตัวรถเข็นได้ (1.5 เมตร) พื้นที่อาบน้ำใช้เป็นลักษณะฝักบัวอาบน้ำกับ Rain Shower

ภาพที่ 4.53 แสดงห้องน้ำ โครงการ U

4.2.4.8 ห้องสำหรับผู้สูงอายุ

ไม่พบห้องสำหรับผู้สูงอายุ

ตารางที่ 4.4

การสำรวจกายภาพของโครงการ U

สิ่งที่ประเมิน	สิ่งที่พบจากการตรวจ	ผลการประเมิน	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
1. ป้ายและสัญลักษณ์ - มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการหรือสูงอายุ - ชัดเจนมองเห็นได้ชัด - บอกประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวก	มีห้องน้ำ, ที่จอดรถ มีห้องน้ำ, ที่จอดรถ	✓ ✓ ✓	
2. ทางลาดและลิฟท์ - มีพื้นที่หน้าทางลาด 1.5 เมตร - ความชันไม่เกิน 1:12 - ราวกันตกระดับ 0.8-0.9 เมตร - ระดับพื้นผิวต่างกันไม่เกิน 2.5-3.5 เซนติเมตร - มีพื้นที่หน้าลิฟต์ 1.5 เมตร - ลิฟท์ขนาด 1.1x1.4 - มีราวจับสูง 0.8-0.9 เมตร	ความชันไม่เกิน 1:12 พบราวกันตก ขนาด 1.5 x 1.6 ไม่พบ	✓ ✓ ✓ ✓ ✓	X
3. บันได - กว้าง 0.9 เมตร - ลูกตั้งไม่เกิน 15 เซนติเมตร - ลูกนอน 28-35 เซนติเมตร	กว้าง 1.5 เมตร 15 เซนติเมตร 28 เซนติเมตร	✓ ✓ ✓	
4. ที่จอดรถ - ขนาดที่จอดรถ 2.4x6.0 เมตร+ที่ว่าง 1 เมตร - ที่จอดรถ 10-50 คัน ที่จอดรถผู้พิการ 1 คัน ที่จอดรถ 51-100 คัน ที่จอดรถผู้พิการ 2 คัน ทุก ๆ 100 คันต่อไป ที่จอดรถผู้พิการ 1 คัน	ที่จอดรถปกติ 12 คัน ที่จอดรถผู้สูงอายุ 1 คัน	✓ ✓	

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การสำรวจกายภาพของโครงการ U

สิ่งที่ประเมิน	สิ่งที่พบจากการตรวจ	ผลการประเมิน	
		สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง
5. ทางเดินและทางเชื่อม - ความกว้างอย่างน้อย 0.9 เมตร - ไม่มีสิ่งกีดขวาง ตะแกรงขวางกับทางเดิน	กว้าง 1.8 เมตร	✓ ✓	
6. ประตู - ขนาดพอให้รถเข็นผ่านได้ (>0.9 เมตร)	0.9 และ 0.8 เมตร		x
7. ห้องน้ำ - ห้องน้ำผู้พิการอย่างน้อย 1 ห้อง - ขนาดพอให้รถเข็นกลับตัวได้ - วัสดุปูพื้นไม่ลื่น	2 ห้อง บริเวณโถงต้อนรับ	✓ ✓ ✓	
8. ห้องพักสำหรับผู้สูงอายุ - ทุก 100 ห้อง ห้องผู้สูงอายุ 1 ห้อง	มีห้องพัก 66 ห้อง (ไม่พบ)	✓	

หมายเหตุ. จาก การสำรวจของผู้วิจัย, 2559

จากการสำรวจพบว่าสิ่งที่ควรแก้ไขของโครงการ U คือ ราวจับภายในลิฟต์ และขนาดของประตูห้องน้ำ (0.8 เมตร) ส่วนอื่นที่พบจากการสำรวจผ่านเงื่อนไขทั้งหมด โดยมีการรองรับผู้สูงอายุในหลาย ๆ ส่วนรวมทั้งมีสัญลักษณ์ที่พื้นเพื่อให้ผู้พิการทางสายตาด้วย

4.3 การสำรวจกายภาพของโครงการทั้งหมด

เพื่อเปรียบเทียบการสำรวจลักษณะทางกายภาพของโรงแรมในแต่ละช่วงปีในการเปิดโครงการมาเปรียบเทียบหาจุดร่วมของปัญหาและข้อแตกต่าง

ตารางที่ 4.5

แสดงการสำรวจกายภาพของโครงการทั้งหมด

สิ่งที่ประเมิน	โครงการ B	โครงการ G	โครงการ Q	โครงการ U
1. ป้ายและสัญลักษณ์				
- มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการหรือสูงอายุ	X	X	X	✓
- ชัดเจนมองเห็นได้ชัด	X	X	✓	✓
- บอกประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวก	X	X	X	✓
2. ทางลาดและลิฟท์				
- มีพื้นที่หน้าทางลาด 1.5 เมตร	✓	✓	✓	✓
- ความชันไม่เกิน 1:12	X	X	X	✓
- ราวกันตกระดับ 0.8-0.9 เมตร	X	X	✓	✓
- ระดับพื้นผิวต่างกันไม่เกิน 2.5-3.5 เซนติเมตร	✓	✓	✓	✓
- มีพื้นที่หน้าลิฟต์ 1.5 เมตร	✓	✓	✓	✓
- ลิฟท์ขนาด 1.1x1.4	✓	✓	✓	✓
- มีราวจับสูง 0.8-0.9 เมตร	X	X	X	X
3. บันได				
- กว้าง 0.9 เมตร	✓	✓	✓	✓
- ลูกตั้งไม่เกิน 15 เซนติเมตร	✓	✓	✓	✓
- ลูกนอน 28-35 เซนติเมตร	X	X	✓	✓

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

แสดงการสำรวจกายภาพของโครงการทั้งหมด

สิ่งที่ประเมิน	โครงการ B	โครงการ G	โครงการ Q	โครงการ U
5. ทางเดินและทางเชื่อม				
- ความกว้างอย่างน้อย 0.9 เมตร	✓	✓	✓	✓
- ไม่มีสิ่งกีดขวาง ตะแกรงขวางกับทางเดิน	✓	✓	✓	✓
6. ประตู				
- ขนาดพอให้รถเข็นผ่านได้ (>0.9 เมตร)	x	x	x	x
7. ห้องน้ำ				
- ห้องน้ำผู้พิการอย่างน้อย 1 ห้อง	x	x	x	✓
- ขนาดพอให้รถเข็นกลับตัวได้	x	x	✓	✓
- วัสดุปูพื้นไม่ลื่น	✓	✓	✓	✓
8. ห้องพักสำหรับผู้สูงอายุ				
- ทุก 100 ห้อง ห้องผู้สูงอายุ 1 ห้อง	✓	✓	✓	✓

หมายเหตุ. จาก การสำรวจของผู้วิจัย, 2559

ผลการสำรวจในหัวข้อที่ผ่านมาพบว่า โรงแรม U ซึ่งเป็นโครงการที่สร้างและเปิดให้บริการในปี 2558 นั้นมีเพียงราวกันตกกายสิทธิ์และขนาดประตูห้องน้ำที่สมควรปรับปรุงเพื่อผู้สูงอายุ และโรงแรม Q เปิดโครงการในช่วงปี 2548-2557 จะมีส่วนที่ต้องปรับปรุงเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ ป้ายและสัญลักษณ์ ทางลาด ลิฟต์ ที่จอดรถ ประตูห้องน้ำ และห้องน้ำ แต่โรงแรม B และ G ซึ่งเป็นโครงการที่เกิดขึ้นก่อนปี 2529 และเกิดขึ้นในช่วงปี 2530 - 2548 ซึ่งเป็นช่วงเวลาก่อนที่จะมีกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ. 2548 บังคับใช้นั้น มีองค์ประกอบทางกายภาพหลายรายการที่ควรปรับปรุงแก้ไข เพื่อรองรับพฤติกรรมการใช้งานของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะรายการดังต่อไปนี้

- ป้ายและสัญลักษณ์ มีสัญลักษณ์แสดงให้เห็นที่ชัดเจน และบอกข้อมูลเพื่อเอื้ออำนวยต่อผู้สูงอายุ

- ทางลาดควรมีระดับความชัน 1:12 หรือน้อยกว่าและควรมีราวจับสูง 80-90 เซนติเมตรและลิฟต์ ควรมีราวจับในลิฟต์และปุ่มควบคุมลิฟต์ให้มีระดับที่เหมาะสม
- บันได มีขนาดของลูกนอนที่เหมาะสมเพื่อการทรงตัวที่ดีของผู้สูงอายุในการใช้งานบันไดลดการเกิดอุบัติเหตุ
- ที่จอดรถ ควรมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้พิการสำรองไว้ในกรณีฉุกเฉิน เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้สูงอายุ
- ประตู ควรมีขนาดความกว้าง 90 เซนติเมตร ให้พอกับรถเข็น เพื่อให้สามารถผ่านได้สะดวก
- ห้องน้ำ ในส่วนกลางควรมีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้พิการ ส่วนภายในห้องพักควรมีพื้นที่พอให้สำหรับรถเข็นกลับตัวได้คือ มีความกว้างหรือความยาว 1.5 เมตร

สำหรับเกณฑ์เรื่องการเตรียมห้องพักสำหรับผู้สูงอายุ ที่กฎกระทรวงกำหนดไว้ว่า โรงแรมควรจัดเตรียมห้องพักอย่างน้อย 1 ห้องในทุก ๆ 100 ห้องสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้ทุพพลภาพนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าแม้โรงแรมระดับ 3 ดาวส่วนมากจะมีจำนวนห้อง 60-70 ห้องโดยประมาณ ก็อาจจัดให้มีห้องพักจำนวน 1 ห้องสำหรับบริการผู้สูงอายุหรือผู้ทุพพลภาพด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแผนโครงการเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุด้วย (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2558) ที่ควรมีการเตรียมตัวรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

บทที่ 5

วิเคราะห์พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

จากการสำรวจพบว่าโรงแรมในระดับสวดาวที่มีการเปิดโครงการก่อนปี 2548 มีจุดที่ควรปรับปรุงอยู่ ได้แก่ ป้ายและสัญลักษณ์ ทางลาด บันได ที่จอดรถ ประตู และห้องน้ำ ผู้วิจัยจึงสนใจเพิ่มเติมว่าผู้สูงอายุที่เป็นผู้ใช้งานมีพฤติกรรมอย่างไรและมีความต้องการองค์ประกอบทางกายภาพภายในโรงแรม เพื่อที่จะทำการปรับปรุงได้เหมาะสมต่อความต้องการและพฤติกรรมของผู้สูงอายุ โดยสามารถระบุได้ถึงในลักษณะหรือรูปแบบใด รายการออกแบบปรับปรุงที่นอกเหนือจากกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548 ซึ่งจะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่ห้องพักของโรงแรม และสะท้อนภาพลักษณ์ที่เป็นมิตรต่อนักท่องเที่ยวสูงอายุ และอาจรวมถึงผู้พิการด้วย

5.1 พฤติกรรมและความต้องการของผู้สูงอายุ

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

เป็นการสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ทำแบบสอบถามเพื่อเข้าใจถึงลักษณะโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และคัดกรองหรือจัดกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อวิเคราะห์ต่อไป

ตารางที่ 5.1

แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ทำแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	91	45.5
- หญิง	109	54.5
รวม	200	100
อายุ		
- 51-59	126	63.0
- 60-69	56	28.0
- 70-79	18	9.0
รวม	200	100
เชื้อชาติ		
- ไทย	100	50.0
- ต่างชาติ	100	50.0
รวม	200	100

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ทำแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนผู้ที่มาท่องเที่ยวด้วย		
- มาคนเดียว	29	14.5
- 1-2 คน	77	38.5
- 3-5 คน	80	40.0
- มากกว่า 5 คนขึ้นไป	14	7.0
รวม	200	100
ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เดินทางด้วย		
- เพื่อน	64	32.0
- คู่สมรส	83	41.5
- กลุ่มทัวร์	19	9.5
- ที่ทำงาน	34	17.0
รวม	200	100
ระยะเวลาในการพักค้างคืน		
- 1-3 คืน	91	45.5
- 4-7 คืน	54	27.0
- 8-14 คืน	30	15.0
- มากกว่า 14 คืน	25	12.5
รวม	200	100
ช่วงเวลาในการออกไปเที่ยว		
- ก่อน 6.00 น.	4	2.0
- 6.00-8.00 น.	58	29.0
- 8.00-10.00 น.	67	33.5
- 10.00-12.00 น.	19	9.5
- ไม่แน่นอน	52	26.0
รวม	200	100
ช่วงเวลาในการกลับที่พัก		
- 13.00-17.00 น.	26	13.0
- 17.00-21.00 น.	69	34.5
- 21.00-24.00 น.	50	25.0
- หลัง 24.00 น.	6	3.0
- ไม่แน่นอน	49	24.5
รวม	200	100

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ทำแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ยานพาหนะที่ใช้เป็นประจำในการท่องเที่ยว (ตัวเลือกหลายคำตอบ)		
- เดิน	56	19.2
- รถยนต์ส่วนตัว	94	32.3
- จักรยานยนต์ส่วนตัว	9	3.1
- จักรยาน	8	2.7
- รถสาธารณะ	66	22.7
- รถโรงแรม	14	4.8
- รถยนต์เช่า	21	7.2
- จักรยานยนต์เช่า	7	2.4
- รถบริษัททัวร์	16	5.5
รวม	291	100

หมายเหตุ. จาก การเก็บแบบสอบถามของผู้วิจัย, 2559

จากตารางที่ 5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน มีความแตกต่างกัน สามารถจำแนกได้ดังต่อไปนี้

(1) เพศ พบว่าเพศของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 200 คน พบว่าเป็นเพศชาย 91 คน หรือร้อยละ 45.5 และเพศหญิงจำนวน 109 หรือร้อยละ 54.5

(2) อายุ พบว่าอายุของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 200 คน พบว่ามีอายุช่วง 50-59 ปี มากที่สุดจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 63.0 มีช่วงอายุ 60-69 ปีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 มีอายุช่วง 70-79 ปีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 ตามลำดับ

(3) เชื้อชาติ พบว่าเป็นชาวไทยจำนวน 100 คน หรือร้อยละ 50.0 และชาวต่างชาติ 100 คน หรือร้อยละ 50.0

(4) จำนวนผู้ที่มาเที่ยวด้วย พบว่ามาท่องเที่ยว 3-5 คนมากที่สุดจำนวน 80 คน หรือร้อยละ 40.0 รองลงมาคือมาท่องเที่ยว 1-2 คนจำนวน 77 คนหรือร้อยละ 38.5 การเดินทางท่องเที่ยวคนเดียวจำนวน 29 คน หรือร้อยละ 14.5 และมาท่องเที่ยวมากกว่า 5 คนจำนวน 14 คน หรือร้อยละ 7.0

(5) ความสัมพันธ์ของผู้ที่เดินทางมาด้วย พบว่าเดินทางมากับครอบครัวมากที่สุดจำนวน 83 คน หรือร้อยละ 41.5 รองลงมาคือเดินทางมากับเพื่อนจำนวน 64 คน หรือร้อยละ 32.0 เดินทางมากับที่ทำงานจำนวน 34 คน หรือร้อยละ 17.0 และเดินทางมากับทัวร์จำนวน 19 คน หรือร้อยละ 9.5

(6) ระยะเวลาในการพักค้างคืน พบว่าใช้เวลา 1-3 คืนมากที่สุดจำนวน 91 คน หรือร้อยละ 45.5 ใช้เวลา 4-7 คืนจำนวน 54 คน หรือร้อยละ 27.0 ใช้เวลา 8-14 คืนจำนวน 30 คน หรือร้อยละ 15.0 ใช้เวลามากกว่า 14 คืนจำนวน 25 คน หรือร้อยละ 12.5 ตามลำดับ

(7) ช่วงเวลาในการออกไปเที่ยว พบว่าออกไปเที่ยวช่วงเวลา 8.00-10.00 น. มากที่สุดจำนวน 67 คน หรือร้อยละ 33.5 ออกไปเที่ยวช่วงเวลา 6.00-8.00 น. จำนวน 58 คน หรือร้อยละ 29.0 ช่วงเวลาออกไปเที่ยวไม่แน่นอน จำนวน 52 คน หรือร้อยละ 26.0 ออกไปเที่ยวช่วงเวลา 10.00-12.00 น. จำนวน 19 คน หรือร้อยละ 9.5 ออกไปเที่ยวช่วงเวลาก่อน 6.00 น. จำนวน 4 คน หรือร้อยละ 2.0

(8) ช่วงเวลาในการกลับที่พัก พบว่าช่วงเวลากลับที่พัก 17.00-21.00 น. มากที่สุดจำนวน 69 คน หรือร้อยละ 34.5 ช่วงเวลากลับที่พัก 21.00-24.00 น. จำนวน 50 คน หรือร้อยละ 25.0 ช่วงเวลากลับที่พักไม่แน่นอน จำนวน 49 คน หรือร้อยละ 24.5 ช่วงเวลากลับที่พัก 13.00-17.00 น. จำนวน 26 คน หรือร้อยละ 13.0 กลับที่พักหลังจาก 24.00 น. จำนวน 6 คน หรือร้อยละ 3.0

(9) ยานพาหนะที่ใช้ในการท่องเที่ยว เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบแบบสอบถามได้หลายคำตอบ มีจำนวนการตอบทั้งหมด 291 ครั้ง พบว่าใช้รถยนต์ส่วนตัวจำนวน 94 คน หรือร้อยละ 32.3 ใช้รถสาธารณะจำนวน 66 คน หรือร้อยละ 22.7 ใช้การเดินทางจำนวน 56 คน หรือร้อยละ 19.2 ใช้รถยนต์เช่าจำนวน 21 คน หรือร้อยละ 7.2 ใช้รถทัวร์จำนวน 16 คน หรือร้อยละ 5.5 ใช้รถของโรงแรมจำนวน 14 คน หรือร้อยละ 4.8 ใช้จักรยานยนต์จำนวน 9 คน หรือร้อยละ 3.1 ใช้จักรยานยนต์ส่วนตัวจำนวน 8 คน หรือร้อยละ 2.7 ใช้จักรยานยนต์เช่าจำนวน 7 คน หรือร้อยละ 2.4

5.1.2 ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกที่พักและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

ผู้วิจัยศึกษาการตัดสินใจเลือกพักโรงแรมของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก โดยจากตารางที่ 5.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการตัดสินใจเลือกที่พักโรงแรมของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 200 คน มีความแตกต่างกัน สามารถจำแนกได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.4

แสดงจำนวนและร้อยละของผลการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุในการเลือกที่พักโรงแรม

การตัดสินใจเลือกที่พักโรงแรม	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ที่ตัดสินใจในการเลือกพักโรงแรม		
- ตัวผู้สูงอายุ	62	31.0
- เพื่อน	53	26.5
- ครอบครัว	75	37.5
- บริษัททัวร์	7	3.5
- ที่ทำงาน	3	1.5
รวม	200	100
ระยะเวลาจองห้องพักล่วงหน้า		
- 1 สัปดาห์	87	43.5
- 2-3 สัปดาห์	65	32.5
- 1 เดือน	25	12.5
- 2-6 เดือน	23	11.5
รวม	200	100
ประเภทห้องพักที่เลือก		
- Standard	116	58.0
- Superior	34	17.0
- Deluxe	36	18.0
- Suite	14	7.0
รวม	200	100
การระบุความต้องการพิเศษ		
- ไม่ระบุ	166	83.0
- ระบุ	34	17.0
รวม	200	100

หมายเหตุ. จาก การเก็บแบบสอบถามของผู้วิจัย, 2559

(1) ผู้ที่ตัดสินใจเลือกพักโรงแรม พบว่าครอบครัวเป็นผู้ตัดสินใจเลือกพักโรงแรมมากที่สุด จำนวน 75 คน หรือร้อยละ 37.5 รองลงมาคือตัวนักท่องเที่ยวสูงอายุเป็นผู้ตัดสินใจจำนวน 62 คน หรือร้อยละ 31.0 เพื่อนเป็นผู้ตัดสินใจจำนวนจำนวน 53 คน หรือร้อยละ 26.5 บริษัททัวร์เป็นผู้ตัดสินใจจำนวน 7 คน หรือร้อยละ 3.5 อันดับสุดท้ายที่ทำงานเป็นผู้ตัดสินใจจำนวน 3 คน หรือร้อยละ 1.5

(2) ระยะเวลาในการจองห้องพักล่วงหน้า พบว่ามีการจองห้องพักล่วงหน้า 1 สัปดาห์มากที่สุดจำนวน 87 คน หรือร้อยละ 43.5 การจองล่วงหน้า 2-3 สัปดาห์จำนวน 65 คน หรือร้อยละ 32.5 การจองล่วงหน้า 1 เดือนจำนวน 25 คน หรือร้อยละ 12.5 และ 2-6 เดือนจำนวน 23 คน หรือร้อยละ 11.5

(3) ประเภทห้องพักที่เลือก พบว่ามีการเลือกประเภทห้องพัก standard มากที่สุดจำนวน 116 คน หรือร้อยละ 58.0 การเลือกห้องพัก Deluxe จำนวน 36 คน หรือร้อยละ 18.0 การเลือกห้องพัก superior จำนวน 34 คน หรือร้อยละ 17.0 การเลือกห้องพัก suite จำนวน 14 หรือร้อยละ 7.0

(4) การระบุความต้องการพิเศษ พบว่าไม่ระบุความต้องการพิเศษมากกว่าจำนวน 166 คน หรือร้อยละ 83.0 ระบุความต้องการพิเศษจำนวน 34 คน หรือร้อยละ 17.0 โดยการระบุความต้องการพิเศษแบ่งออกเป็น ต้องการอาหารเช้าจำนวน 12 คน ต้องการห้องครัว 5 คน ต้องการเตียงคู่จำนวน 3 คน ไม่บรรยายความต้องการจำนวน 18 คน

ตารางที่ 5.5

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

อันดับ	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ ของนักท่องเที่ยวสูงอายุ	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation)	ระดับ ความสำคัญ
1	บรรยากาศและความสวยงามของโรงแรม	3.79	0.754	มาก
2	ทำเลที่ตั้งใกล้สถานที่ท่องเที่ยว	3.72	1.053	มาก
3	ทำเลที่ตั้งที่สงบและเป็นส่วนตัว	3.71	0.950	มาก
4	ประเภทของห้องพักที่ท่านต้องการ	3.70	0.962	มาก
5	ทำเลที่ตั้งใกล้แหล่งร้านค้าและบริการ	3.67	1.057	มาก
6	คำวิจารณ์จากผู้มีประสบการณ์พักแรม	3.66	1.115	มาก
7	ขนาดของห้องพัก	3.59	0.828	มาก
8	สิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ	3.57	0.911	มาก
9	ราคาของห้องพัก	3.53	0.987	มาก
10	ชื่อเสียงและระดับของโรงแรม	3.49	0.874	ปานกลาง
11	ทำเลที่ตั้งใกล้กับขนส่งสาธารณะ	3.48	0.987	ปานกลาง

หมายเหตุ. จาก การเก็บแบบสอบถามของผู้วิจัย, 2559

จากตารางที่ 5.5 พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยมาก แสดงถึงความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โดยใช้เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 เป็นระดับที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ต้องการมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 เป็นระดับที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ต้องการมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 เป็นระดับที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ต้องการปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 เป็นระดับที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ต้องการน้อย

ค่าเฉลี่ย 0.51-1.50 เป็นระดับที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ต้องการน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 0.00-0.50 เป็นระดับที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าเป็นปัจจัยที่ไม่ความเห็น

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุ พบว่า ปัจจัย 3 ลำดับแรกที่นักท่องเที่ยวสูงอายุให้ความสำคัญคือ บรรยากาศและความสวยงามของโรงแรมที่มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด รองลงมาคือทำเลที่ตั้งใกล้สถานที่ท่องเที่ยว และทำเลที่ตั้งที่สงบและเป็นส่วนตัวตามลำดับ ส่วนในสามอันดับสุดท้ายได้แก่ ราคาของห้องพัก ชื่อเสียงและระดับของโรงแรม และทำเลที่ตั้งใกล้กับขนส่งสาธารณะ ตามลำดับ

ตารางที่ 5.6

แสดงจำนวนและร้อยละของการเลือกกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในโรงแรม

ลักษณะกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในโรงแรม	จำนวน	ร้อยละ
- ดื่มชา กาแฟ	135	67.5
- รับประทานอาหาร	118	59.0
- ว่ายน้ำ	80	40.0
- เดินเล่น	66	33.0
- นวด สปา	51	25.5
- อ่านหนังสือ	49	24.5
- เล่นอินเตอร์เน็ต	45	22.5
- นั่งเล่น	37	18.5
- สูบบุหรี่	36	18.0
- ชมสวน	31	15.5
- พูดคุยกับนักท่องเที่ยว	21	10.5
- ชวน้ำ	19	9.5
- บาร์	14	7.0
- ออกกำลังกาย	9	4.5
- เสริมสวย	5	2.5
รวม	716	100

หมายเหตุ. จาก การเก็บแบบสอบถามของผู้วิจัย, 2559

ผลการวิเคราะห์กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในโรงแรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน โดนนผู้วิจัยกำหนดให้เป็นคำถามที่สามารถตอบได้หลายคำตอบ

ซึ่งมีคำตอบทั้งหมด 716 ครั้ง จากตารางจะแสดงค่าร้อยละจากจำนวนผู้เลือกต่อผู้ทำแบบสอบถามทั้งหมดต่อหนึ่งกิจกรรม โดยกิจกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุด 5 อันดับแรกได้แก่ การดื่มชา กาแฟมากที่สุด จำนวน 135 คน หรือร้อยละ 67.5 รองลงมาคือการรับประทานอาหารจำนวน 118 คน หรือร้อยละ 59 การว่ายน้ำจำนวน 80 คน หรือร้อยละ 40.0 เดินเล่นจำนวน 66 คนหรือร้อยละ 33.0 และนวดสปาจำนวน 51 คนหรือร้อยละ 25.5 ตามลำดับ

สำหรับการศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในโรงแรม โดยกำหนดให้ ประเทศ ซึ่งเป็นที่มาของนักท่องเที่ยว สูงอายุเป็นตัวแปรต้น โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ 0.05 มีผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.7

ผลทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านประเทศและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในโรงแรม

พฤติกรรมที่เกิดขึ้น	ประเทศ		รวม	Sig.
	ไทย	ต่างชาติ		
รับประทานอาหาร (ร้อยละ)	54 (7.5)	64 (8.9)	118 (16.5)	0.151
นั่งเล่น (ร้อยละ)	31 (4.3)	6 (0.8)	37 (5.2)	0.000
อ่านหนังสือ (ร้อยละ)	17 (2.4)	32 (4.5)	49 (6.8)	0.014
ว่ายน้ำ (ร้อยละ)	29 (4.1)	51 (7.1)	80 (11.2)	0.001
ชาน้ำ (ร้อยละ)	7 (1.0)	12 (1.7)	19 (2.6)	0.228
นวด สปา (ร้อยละ)	23 (3.2)	28 (3.9)	51 (7.1)	0.417
ออกกำลังกาย (ร้อยละ)	5 (0.7)	4 (0.6)	9 (1.3)	0.733
ชมสวน (ร้อยละ)	27 (3.8)	4 (0.6)	31 (4.3)	0.000
ดื่มชา กาแฟ (ร้อยละ)	62 (8.7)	73 (10.2)	135 (18.9)	0.097

ตารางที่ 5.7 (ต่อ)

ผลทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านประเทศและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในโรงแรม

พฤติกรรมที่เกิดขึ้น	ประเทศ		รวม	Sig.
	ไทย	ต่างชาติ		
เล่นอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ)	27 (3.8)	18 (2.5)	45 (6.3)	0.128
พูดคุยกับนักท่องเที่ยว (ร้อยละ)	4 (0.6)	17 (2.4)	21 (2.9)	0.003
เดินเล่น (ร้อยละ)	51 (7.1)	15 (2.1)	66 (9.2)	0.000
บาร์ (ร้อยละ)	2 (0.3)	12 (1.7)	14 (2.0)	0.006
สูบบุหรี่ (ร้อยละ)	4 (0.6)	32 (4.5)	36 (5.0)	0.000
เสริมสวย (ร้อยละ)	3 (0.4)	2 (0.3)	5 (0.7)	0.651
รวม (ร้อยละ)	346 (48.3)	370 (51.7)	716 (100.0)	

หมายเหตุ. จาก การวิเคราะห์แบบสอบถามของผู้วิจัย, 2559

จากตารางที่ 5.7 พบว่าข้อมูลทั่วไปด้านประเทศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในโรงแรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งพบว่าพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์กับข้อมูลทั่วไปด้านประเทศ ได้แก่ นั่งเล่น อ่านหนังสือ ว่ายน้ำ ชมสวน พูดคุยกับนักท่องเที่ยว เดินเล่น บาร์ สูบบุหรี่ โดยชาวไทยจะมีพฤติกรรมที่ชอบความสงบเป็นส่วนตัวมากกว่าเช่น นั่งเล่น ชมสวน เดินเล่น ส่วนชาวต่างชาติจะมีพฤติกรรมที่เน้นกีฬา รื่นเริงและปฏิสัมพันธ์ร่วมด้วย เช่น อ่านหนังสือ ว่ายน้ำ พูดคุยกับนักท่องเที่ยวคนอื่น ๆ นั่งบาร์ และสูบบุหรี่มากกว่า

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการออกแบบปรับปรุงลักษณะทางกายภาพ

เป็นชุดคำถามที่ถามถึงระดับความสำคัญ (rating scale) ของลักษณะทางกายภาพที่มีความสำคัญต่อผู้ตอบแบบสอบถาม และความต้องการของลักษณะทางกายภาพในแต่ละส่วนภายในโรงแรมทั้งพื้นที่ส่วนกลางและพื้นที่ภายในห้องพัก

จากตารางที่ 5.8 และ 5.9 พบว่า ข้อที่ค่าเฉลี่ยมาก แสดงถึงลักษณะทางกายภาพที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าสมควรได้รับการปรับปรุง โดยใช้เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 เป็นระดับที่เห็นว่าเป็นปัจจัยที่สมควรได้รับการปรับปรุงมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 เป็นระดับที่เห็นว่าเป็นปัจจัยที่สมควรได้รับการปรับปรุงมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 เป็นระดับที่เห็นว่าเป็นปัจจัยที่สมควรได้รับการปรับปรุงปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 เป็นระดับที่เห็นว่าเป็นปัจจัยที่สมควรได้รับการปรับปรุงน้อย

ค่าเฉลี่ย 0.51-1.50 เป็นระดับที่เห็นว่าเป็นปัจจัยที่สมควรได้รับการปรับปรุงน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 0.00-0.50 เป็นระดับที่เห็นว่าเป็นปัจจัยที่สมควรได้รับการปรับปรุงแบบไม่ความเห็น

ตารางที่ 5.8

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการปรับปรุงพื้นที่ภายนอกและส่วนกลาง

อันดับ	ความคิดเห็นต่อการปรับปรุงพื้นที่ภายนอกและพื้นที่ส่วนกลางของโรงแรม	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation)	ระดับความสำคัญ
1	ลิฟต์	4.19	0.897	มาก
2	ที่จอดรถ	4.05	1.029	มาก
3	ห้องอาหาร	3.89	0.869	มาก
4	พื้นที่หน้าทางเข้าโครงการ	3.79	0.913	มาก
5	ห้องน้ำส่วนกลาง	3.66	1.025	มาก
6	ทางเดินหน้าห้องพัก	3.64	1.003	มาก
7	ประตูทางเข้าโรงแรม	3.58	0.995	มาก
8	Lobby	3.43	0.995	ปานกลาง
9	สระว่ายน้ำ	3.24	1.032	ปานกลาง
10	สวนและพื้นที่สีเขียวรอบโครงการ	3.04	1.508	ปานกลาง

หมายเหตุ. จาก การเก็บแบบสอบถามของผู้วิจัย, 2559

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการปรับปรุงพื้นที่ภายนอกและพื้นที่ส่วนกลางของโรงแรมตามตารางที่ 5.8 แสดงให้เห็นว่ารายการที่ควรปรับปรุง 3 อันดับแรกได้แก่ ลิฟต์มีความคิดเห็นต่อการปรับปรุงมากที่สุด รองลงมาคือที่จอดรถ และห้องอาหาร ตามลำดับ ส่วนสามอันดับสุดท้ายคือ lobby สระว่ายน้ำ สวนและพื้นที่สีเขียวรอบโครงการ ตามลำดับ

ตารางที่ 5.9

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการปรับปรุงพื้นที่และองค์ประกอบ

อันดับ	ความคิดเห็นต่อการปรับปรุงพื้นที่ ภายในห้องพัก	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation)	ระดับ ความสำคัญ
1	ประตูเข้าห้องพัก	3.80	0.956	มาก
2	เตียง	3.66	1.387	มาก
3	วัสดุปูพื้นภายในห้อง	3.65	0.986	มาก
4	ตำแหน่งสวิตช์ไฟภายในห้อง	3.64	1.011	มาก
5	อ่างล้างมือ	3.53	1.075	มาก
6	ประตูห้องน้ำ	3.37	1.200	ปานกลาง
7	การจัดวางองค์ประกอบ (ตู้เสื้อผ้า โต๊ะ เก้าอี้)	3.23	1.100	ปานกลาง
8	ส่วนอาบน้ำ	2.97	1.689	ปานกลาง
9	ระเบียบ	2.87	1.602	ปานกลาง

หมายเหตุ. จาก การเก็บแบบสอบถามของผู้วิจัย, 2559

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการปรับปรุงพื้นที่ภายในห้องพักตามตารางที่ 5.9 แสดงให้เห็นว่ารายการที่ควรปรับปรุง 3 อันดับแรกได้แก่ ประตูเข้าห้องพักมีความคิดเห็นต่อการปรับปรุงมากที่สุด รองลงมาคือเตียง และวัสดุปูพื้นภายในห้อง ตามลำดับ ส่วนสามอันดับสุดท้ายคือ การจัดวางองค์ประกอบ (ตู้เสื้อผ้า โต๊ะ เก้าอี้) ส่วนอาบน้ำ และระเบียบ ตามลำดับ

ตารางที่ 5.10

แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะทางกายภาพตามความต้องการ

ลักษณะทางกายภาพต่าง ๆ ตามความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
ที่จอดรถ		
- 90°	135	67.5
- 45°	60	30.0
- 180°	5	2.5
รวม	200	100

ตารางที่ 5.10 (ต่อ)

แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะทางกายภาพตามความต้องการ

ลักษณะทางกายภาพต่าง ๆ ตามความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
พื้นที่หน้าทางเข้าโรงแรม		
- ทางราบ	54	27.0
- บันไดและทางลาด	102	51.0
- บันได	44	22.0
รวม	200	100
ประตูทางเข้าโรงแรม		
- บานสวิง	13	6.5
- บานเลื่อน	23	11.5
- ประตูอัตโนมัติ	131	65.5
- เปิดโล่ง	33	16.5
รวม	200	100
Lobby		
- เคาน์เตอร์ยาว	122	61.0
- โต๊ะนั่งแยกเฉพาะบุคคลหรือกลุ่ม	78	39.0
รวม	200	100
โต๊ะอาหาร		
- โต๊ะสี่เหลี่ยมขนาดใหญ่	147	73.5
- โต๊ะสี่เหลี่ยมขนาดเล็ก	15	7.5
- โต๊ะวงกลม	38	19.0
รวม	200	100
พื้นที่สีเขียว		
- สวนขนาดใหญ่จุดเดียว	93	46.5
- สวนขนาดเล็กกระจายรอบตัวโรงแรม	107	53.5
รวม	200	100
สระว่ายน้ำ		
- ขนาดใหญ่รวม	50	25.0
- ขนาดใหญ่แบ่งส่วนสำหรับผู้สูงอายุ	118	59.0
- ขนาดเล็กเฉพาะผู้สูงอายุ	32	16.0
รวม	200	100

ตารางที่ 5.10 (ต่อ)

แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะทางกายภาพตามความต้องการ

ลักษณะทางกายภาพต่าง ๆ ตามความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
ทางขึ้น - ลงสรวายน้ำ		
- ทางลาด	78	39.0
- บันไดสแตนเลส	67	33.5
- บันได	55	27.5
รวม	200	100
ห้องน้ำส่วนกลาง		
- ใช้ร่วมกับลูกค้าโรงแรมคนอื่น ๆ	75	37.5
- แยกสำหรับผู้สูงอายุ	90	45.0
- แยกสำหรับผู้สูงอายุและแยกเพศ	35	17.5
รวม	200	100
ทางเดินหน้าห้องพัก		
- Single-corridor	75	37.5
- Double-corridor	125	62.5
รวม	200	100
ประตูเข้าห้องพัก		
- บานสวิง	104	52.0
- บานเลื่อน	96	48.0
รวม	200	100
พื้นห้อง		
- พื้นไม้ลามิเนต	76	38.0
- กระเบื้องเซรามิค	73	36.5
- กระเบื้องแกรนิตโต้	45	22.5
- กระเบื้องโมเสค	6	3.0
รวม	200	100

ตารางที่ 5.10 (ต่อ)

แสดงจำนวนและร้อยละของลักษณะทางกายภาพตามความต้องการ

เตียง		
- Single bed	51	25.5
- Double bed	122	61.0
- Twin bed	27	13.5
รวม	200	100
ตำแหน่งสวิตช์ไฟในห้อง		
- บริเวณประตูเข้าห้องพัก	102	51.0
- บริเวณเตียงนอน	87	43.5
- บริเวณที่นั่งเล่น	11	5.5
รวม	200	100
ระเบียง		
- ระเบียงหน้าต่างราวกันตก	131	65.5
- ระเบียงหน้าต่างสองชั้น	19	9.5
- ไม่ต้องการระเบียง	50	25.0
รวม	200	100
ประตูห้องน้ำ		
- บานสวิง	110	55.0
- บานเลื่อน	90	45.0
รวม	200	100
อ่างล้างมือ		
- ก๊อกแบบปิดอัตโนมัติ (กค)	14	7.0
- ก๊อกแบบหมุน	36	18.0
- ก๊อกแบบก้านโยก	98	49.0
- ก๊อกแบบเซ็นเซอร์	52	26.0
รวม	200	100
ส่วนอาบน้ำ		
- ฝักบัวอาบน้ำ	105	52.5
- อ่างอาบน้ำ	60	30.0
- Rain Shower	35	17.5
รวม	200	100

หมายเหตุ. จาก การเก็บแบบสอบถามของผู้วิจัย, 2559

จากตารางที่ 5.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางกายตามความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน พบว่ามีความแตกต่างกันสามารถจำแนกได้ดังต่อไปนี้

(1) ที่จอดรถ พบว่ามีการเลือกรูปแบบของที่จอดรถแบบ 90° มากที่สุดจำนวน 135 คน หรือร้อยละ 67.5 ที่จอดรถแบบ 45° จำนวน 60 คน หรือร้อยละ 30.0 ที่จอดรถแบบ 180° จำนวน 5 คน หรือร้อยละ 2.5 ตามลำดับ

(2) พื้นที่หน้าทางเข้าโรงแรม พบว่ามีการเลือกรูปแบบบันไดและทางลาดมากที่สุดจำนวน 102 คน หรือร้อยละ 51.0 ทางราบจำนวน 54 คน หรือร้อยละ 27.0 บันไดจำนวน 44 คน หรือร้อยละ 22.0

(3) ประตูทางเข้าโรงแรม พบว่ามีการเลือกประตูทางเข้าแบบอัตโนมัติมากที่สุดจำนวน 131 คน หรือร้อยละ 65.5 รองลงมาเป็นรูปแบบเปิดโล่งจำนวน 33 คน หรือร้อยละ 16.5 บานเลื่อนจำนวน 23 คน หรือร้อยละ 11.5 และบานสวิงจำนวน 13 คน หรือร้อยละ 6.5

(4) Lobby พบว่ามีการเลือกรูปแบบเคาท์เตอร์ยาวมากที่สุดจำนวน 122 คน หรือร้อยละ 61.0 และโต๊ะนั่งแยกเฉพาะบุคคลหรือกลุ่มจำนวน 78 คน หรือร้อยละ 39.0

(5) โต๊ะอาหาร พบว่ามีการเลือกรูปแบบโต๊ะสี่เหลี่ยมขนาดใหญ่มากที่สุดจำนวน 147 คน หรือร้อยละ 73.5 รูปแบบโต๊ะวงกลมจำนวน 38 คน หรือร้อยละ 19.0 รูปแบบโต๊ะสี่เหลี่ยมขนาดเล็กจำนวน 15 คน หรือร้อยละ 7.5

(6) พื้นที่สีเขียว พบว่ามีการเลือกรูปแบบสวนขนาดเล็กกระจายรอบตัวโรงแรมมากที่สุดจำนวน 107 คน หรือร้อยละ 53.5 และสวนขนาดใหญ่จุดเดียวจำนวน 93 คน หรือร้อยละ 46.5

(7) สระว่ายน้ำ พบว่ามีการเลือกรูปแบบขนาดใหญ่แบ่งส่วนสำหรับผู้สูงอายุมากที่สุดจำนวน 118 คน หรือร้อยละ 59.0 รูปแบบขนาดใหญ่รวมจำนวน 50 คน หรือร้อยละ 25.0 และขนาดเล็กเฉพาะผู้สูงอายุจำนวน 32 คน หรือร้อยละ 16.0

(8) ทางขึ้น – ลงสระว่ายน้ำ พบว่ามีการเลือกรูปแบบทางลาดมากที่สุดจำนวน 78 คน หรือร้อยละ 39.0 รูปแบบบันไดจำนวน 67 คน หรือร้อยละ 33.5 และบันไดสแตนเลสจำนวน 55 คน หรือร้อยละ 27.5

(9) ห้องน้ำส่วนกลาง พบว่ามีการเลือกรูปแบบแยกสำหรับผู้สูงอายุมากที่สุดจำนวน 90 คน หรือร้อยละ 45.0 รูปแบบใช้ร่วมกับลูกค้าโรงแรมคนอื่น ๆ จำนวน 75 คน หรือร้อยละ 37.5 รูปแบบแยกสำหรับผู้สูงอายุและแยกเพศจำนวน 35 คน หรือร้อยละ 17.5

(10) ทางเดินหน้าห้องพัก พบว่ามีการเลือกรูปแบบ double-corridor มากที่สุดจำนวน 125 คน หรือร้อยละ 62.5 รูปแบบ single-corridor จำนวน 75 คน หรือร้อยละ 37.5

(11) ประตูเข้าห้องพัก พบว่ามีการเลือกรูปแบบบานมากกว่าจำนวน 104 คน หรือร้อยละ 52.0 รูปแบบบานเลื่อนจำนวน 96 คน หรือร้อยละ 48.0

(12) พื้นห้อง พบว่ามีการเลือกรูปแบบพื้นไม้ลามิเนตมากที่สุดจำนวน 76 คน หรือร้อยละ 38.0 รองลงมาคือรูปแบบกระเบื้องเซรามิกจำนวน 73 คน หรือร้อยละ 36.5 รูปแบบกระเบื้องแกรนิตโต้จำนวน 45 คน หรือร้อยละ 22.5 และกระเบื้องโมเสคจำนวน 6 คน หรือร้อยละ 3.0

(13) เตียง พบว่ามีการเลือกเตียงรูปแบบ double bed มากที่สุดจำนวน 122 คน หรือร้อยละ 61.0 รูปแบบ single bed จำนวน 51 คน หรือร้อยละ 25.5 และ twin bed จำนวน 27 คน หรือร้อยละ 13.5 ตามลำดับ

(14) ตำแหน่งสวิตช์ไฟภายในห้อง พบว่ามีการเลือกตำแหน่งสวิตช์ไฟในห้องบริเวณประตูเข้าห้องพักมากที่สุดจำนวน 102 คน หรือร้อยละ 51.0 บริเวณเตียงนอนจำนวน 87 คน หรือร้อยละ 43.5 และบริเวณที่นั่งเล่นจำนวน 11 คน หรือร้อยละ 5.5

(15) ระเบียง พบว่ามีการเลือกรูปแบบระเบียงหน้าต่างราวกันตกมากที่สุดจำนวน 131 คน หรือร้อยละ 65.5 รูปแบบไม่ต้องการระเบียงจำนวน 50 คน หรือร้อยละ 25.0 รูปแบบระเบียงหน้าต่างสองชั้นจำนวน 19 คน หรือร้อยละ 9.5

(16) ประตูห้องน้ำ พบว่ามีการเลือกรูปแบบบานสวิงมากที่สุดจำนวน 110 คน หรือร้อยละ 55.0 รูปแบบบานเลื่อนจำนวน 90 คน หรือร้อยละ 45.0

(17) อ่างล้างมือ พบว่ามีการเลือกรูปแบบก๊อกแบบก้านโยกมากที่สุดจำนวน 98 คน หรือร้อยละ 49.0 รองลงมาคือรูปแบบก๊อกแบบเซ็นเซอร์จำนวน 52 คน หรือร้อยละ 26.0 รูปแบบก๊อกแบบหมุนจำนวน 36 คน หรือร้อยละ 18.0 และก๊อกแบบปิดอัตโนมัติ (กด) จำนวน 14 คน หรือร้อยละ 7.0 ตามลำดับ

(18) ส่วนอาบน้ำ พบว่ามีการเลือกรูปแบบฝักบัวอาบน้ำมากที่สุดจำนวน 105 คน หรือร้อยละ 52.5 รูปแบบอ่างอาบน้ำจำนวน 60 คน หรือร้อยละ 30.0 รูปแบบ rain shower จำนวน 35 คน หรือร้อยละ 17.5

5.2 การออกแบบและปรับปรุงองค์ประกอบทางกายภาพ

การนำเสนอแนวทางการออกแบบ แบ่งออกเป็นออกเป็นสองส่วน โดยส่วนแรกคือ แนวทางการออกแบบสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุตามมาตรฐาน และส่วนที่สองคือ แนวทางการออกแบบตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

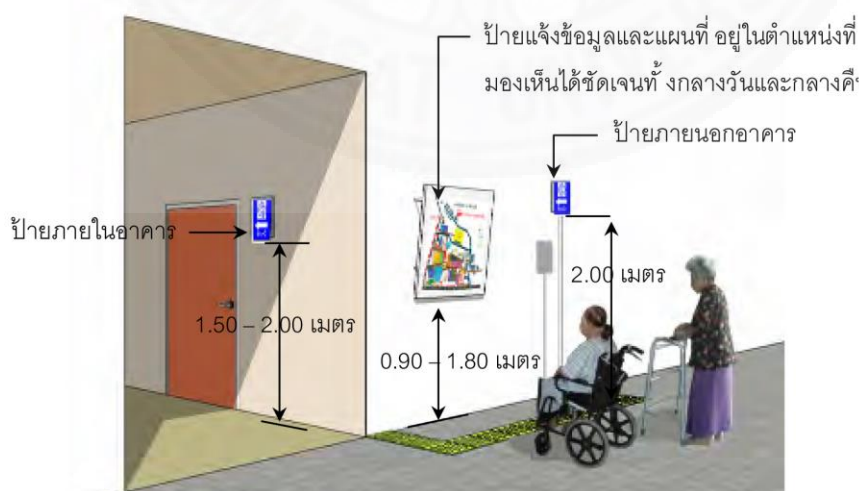
5.2.1 การออกแบบและปรับปรุงตามมาตรฐาน

แนวทางการออกแบบปรับปรุงตามมาตรฐานเป็นแนวทางที่มาจากการสำรวจลักษณะทางกายภาพของโรงแรม จากการสำรวจทางกายภาพพบว่า รายการที่ควรปรับปรุงแก้ไข เพื่อรองรับพฤติกรรมการใช้งานของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะรายการดังต่อไปนี้

5.2.1.1 ป้ายและสัญลักษณ์

จากการสำรวจพบว่าโรงแรมกรณีศึกษา พบว่าโรงแรมทั้งหมดไม่มีป้ายและสัญลักษณ์สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกผู้สูงอายุ พบเพียงโรงแรมที่สร้างในปี 2558 เท่านั้นที่มีสัญลักษณ์ที่จอดรถ และห้องน้ำ สำหรับผู้สูงอายุ

โดยแนวทางการปรับปรุงป้ายและสัญลักษณ์ จะต้องมีการติดตั้งอยู่ในตำแหน่งที่ชัดเจนสามารถมองเห็นได้ทั้งเวลากลางวันและกลางคืน ตัวป้ายและสัญลักษณ์มีพื้นสีขาวกับตัวหนังสือสีน้ำเงิน หรือสลับกัน มีสัญลักษณ์และเครื่องหมายนำทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเรียบง่ายต่อการใช้งานและง่ายต่อการเข้าใจในการทำงาน (simple & intuitive use) ซึ่งเป็นไปตามหลักของการออกแบบเพื่อทุกคน

ภาพที่ 5.1 แนวทางการปรับปรุงป้ายและสัญลักษณ์. จาก คู่มือการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ, สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ

5.2.1.2 ทางลาดและลิฟต์

ทางลาด จากการสำรวจพบว่าโรงแรมกรณีศึกษา มีทางลาดบริเวณทางเข้าโครงการ แต่ไม่พบราวจับ ยกเว้นโรงแรมที่เปิดโครงการหลังปี 2548 และ โครงการที่เปิดปี 2558 ในส่วนของความชันทางลาดที่ไม่เหมาะสม พบว่ามีความชันมากกว่า 1:12 ยกเว้นโครงการที่เปิดปี 2558

โดยแนวทางการปรับปรุงทางลาด ควรมีความชันไม่เกิน 1:12 และมีพื้นผิวต่างระดับไม่เกิน 2 มิลลิเมตร และมีความกว้างอย่างน้อย 90 เซนติเมตร ถ้ามีจุดพักทางลาด ต้องมีความกว้าง 1.5 เมตร และต้องมีการติดตั้งราวจับสูง 80-90 เซนติเมตร การปรับปรุงทางลาดไม่ใช่เพียงการใช้งานของผู้สูงอายุ หรือผู้พิการเท่านั้นยังส่งผลต่อการใช้งานของผู้ใช้รถเข็นขนของ กระเป๋าเดินทางซึ่งส่งเสริมการใช้งานของนักท่องเที่ยวและก่อเกิดประโยชน์ต่อทุกคน ซึ่งช่วยทุ่นแรงและสะดวกต่อการใช้งาน (low physical effort) ซึ่งเป็นไปตามหลักของการออกแบบเพื่อทุกคน

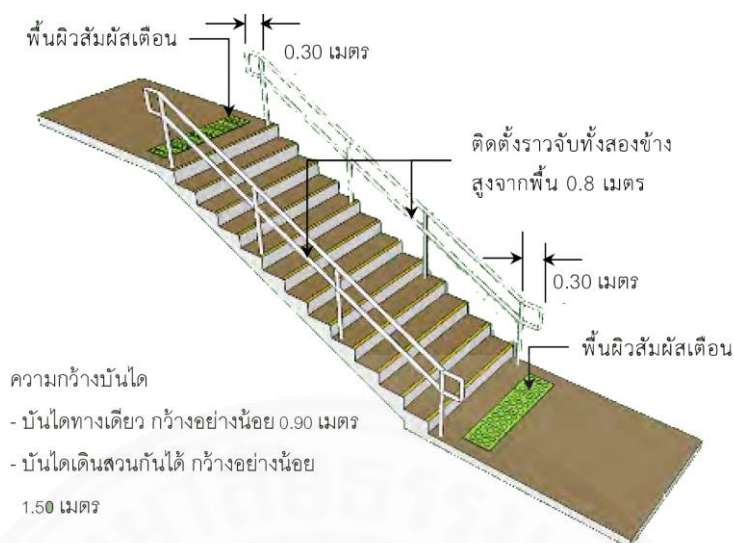
ลิฟต์ จากการสำรวจพบว่า ลิฟต์ภายในโครงการที่ศึกษา มีขนาดที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุคือ มีความกว้างไม่ต่ำกว่า 1.1 เมตรและยาวไม่น้อยกว่า 1.4 เมตร ความสูงอย่างน้อย 2.3 เมตร แต่พบว่าไม่มีราวจับภายในลิฟต์

แนวทางการปรับปรุงลิฟต์ คือการติดตั้งราวจับภายในลิฟต์ มีความสูง 0.8-0.9 เมตร จากพื้น เพื่อช่วยในการทรงตัวของผู้สูงอายุด้วย

5.2.1.3 บันได

จากการสำรวจพบว่าโรงแรมกรณีศึกษา พบว่าบันไดของโรงแรมที่เปิดโครงการก่อนปี 2548 มีข้อควรปรับปรุงที่ลูกนอนของบันไดที่มีความกว้าง 25 เซนติเมตร

โดยแนวทางการปรับปรุงบันไดที่เหมาะสม คือมีลูกตั้ง 15 เซนติเมตร ลูกนอน 28-30 เซนติเมตร มีราวจับบันไดสูงจากพื้น 0.8-0.9 เมตร ซึ่งบันไดเป็นองค์ประกอบที่มีผลต่อโครงสร้างอาคารทำให้เกิดความยุ่งยากต่อการรื้อถอน

ภาพที่ 5.2 แนวทางการปรับปรุงบันได. จาก คู่มือการจัดการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ, สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ

5.2.1.4 ที่จอดรถ

จากการสำรวจพบว่าโรงแรมกรณีศึกษา พบว่าโรงแรมไม่มีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ เนื่องจากไม่ได้มีขนาด ขนาดที่จอดรถ 2.4 x 6.0 เมตรซึ่งและที่ว่างด้านข้างที่จอดรถไม่น้อยกว่า 1 เมตร ยกเว้นโครงการที่เปิดในปี 2558 ที่มีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ แต่ในบางโครงการก็ถูกต้องตามมาตรฐานเนื่องจาก กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548 กล่าวว่าอาคารที่มีที่จอดรถตั้งแต่ 10 คัน ถึง 50 คัน จะต้องมามีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้พิการจำนวน 1 คัน ทำให้โครงการที่มีที่จอดรถไม่ถึง 10 คัน ไม่จำเป็นต้องมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุตามมาตรฐาน

โดยแนวทางการปรับปรุงที่จอดรถ จะมีขนาดของที่จอดรถขนาด 2.4 x 6.0 เมตร และมีที่ว่างด้านข้างอย่างน้อย 1 เมตร สำหรับทางขึ้นลงของผู้ใช้รถเข็น มีพื้นผิวเรียบเสมอกัน และถ้ามีที่จอดรถไม่เกิน 50 คัน จะต้องมามีที่จอดรถให้คนพิการและผู้สูงอายุ 1 คัน ถ้ามีไม่เกิน 100 คัน จะต้องมามีที่จอดรถคนพิการและผู้สูงอายุ ทั้งหมด 2 คัน ที่จอดรถมากกว่า 100 คัน จะต้องมามีที่จอดรถคนพิการอย่างน้อย 2 คัน รวมกับอีกทุก ๆ ที่จอดรถ 100 คันจะมีที่จอดรถอีก 1 คัน โดยที่จอดรถนี้จะรองรับคนพิการเป็นสำคัญแต่ก็สามารถรองรับผู้สูงอายุได้เป็นลำดับถัดมา

5.2.1.5 ประตู

จากการสำรวจพบว่าโรงแรมกรณีศึกษา พบว่าปัญหาของประตูส่วนใหญ่ที่พบคือประตูมีความกว้างน้อยกว่า 90 เซนติเมตร โดยเฉพาะประตูห้องน้ำภายในห้องพัก

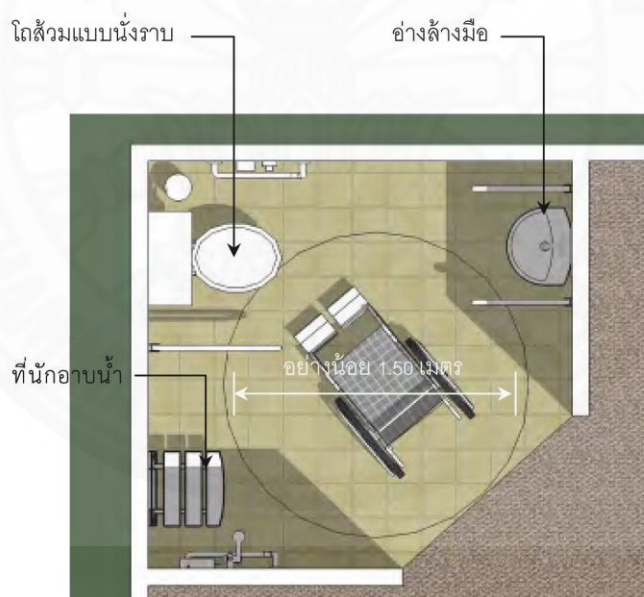

โดยแนวทางการปรับปรุงประตู ต้องมีความกว้างอย่างน้อย 0.9 เมตร เพื่อให้รถเข็นสามารถผ่านได้ และอุปกรณ์ประตูควรเหมาะสมต่อการใช้งานมือเดียว โดยตำแหน่งของมือจับประตูควรอยู่สูงในตำแหน่ง 1-1.2 เมตร ซึ่งมีขนาดและพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการใช้งาน (size and space for approach and use) ซึ่งเป็นไปตามหลักของการออกแบบเพื่อทุกคน

5.2.1.6 ห้องน้ำ

จากการสำรวจพบว่าโรงแรมกรณีศึกษา พบว่าห้องน้ำส่วนกลางไม่มีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ ยกเว้นโรงแรมที่เปิดโครงการปี 2558 มีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และพบว่าพื้นที่ภายในห้องน้ำไม่เพียงพอสำหรับกลับตัวรถเข็นได้ (ขนาด 1.5 x 1.5 เมตร)

โดยแนวทางการปรับปรุงห้องน้ำ คือพื้นที่ภายในห้องน้ำจะต้องไม่ลื่นเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ มีราวจับภายในเพื่อเป็นอุปกรณ์ช่วยเหลือน้ำภายใน ในส่วนของพื้นที่อาบน้ำควรมีที่นั่ง ประตูห้องน้ำควรออกแบบให้ผู้อื่นสามารถเข้ามาช่วยเหลือน้ำเมื่อเกิดอุบัติเหตุได้โดยง่าย และมีพื้นที่ว่างอย่างน้อย 1.5 เมตรเพื่อการกลับตัวของรถเข็นภายใน

ภาพที่ 5.3 แนวทางการปรับปรุงที่ห้องน้ำ. จาก คู่มือการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ, สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ

5.2.2 การออกแบบปรับปรุงตามความต้องการ

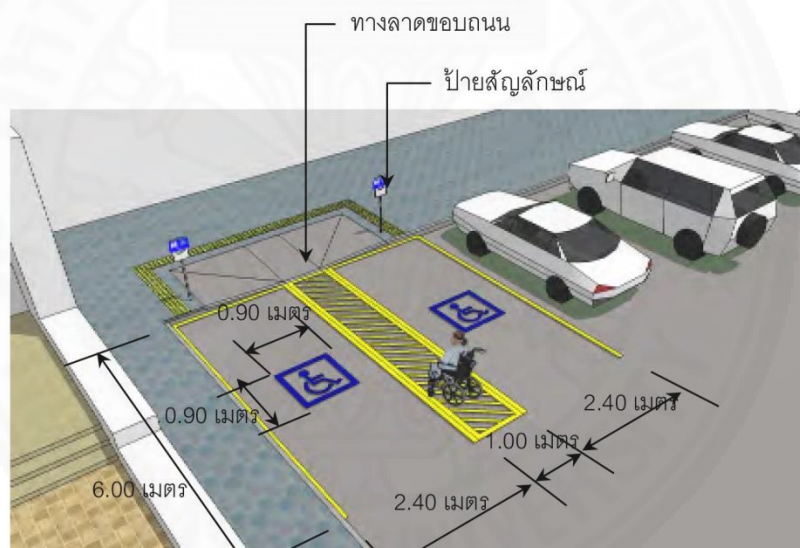
การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่าองค์กรประกอบที่สมควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขหรือจำเป็นต้องปรับปรุง ผู้วิจัยสนใจในผลค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการปรับปรุง

องค์ประกอบที่มีค่ามาก (3.51-4.50) และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนของลักษณะทางกายภาพตามความต้องการร่วมกับการทบทวนวรรณและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีการแบ่งออกเป็น

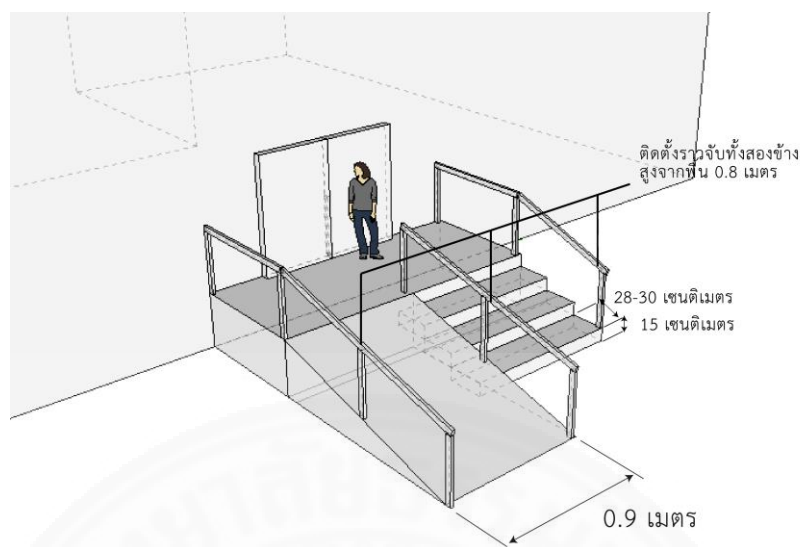
5.2.2.1 แนวทางการออกแบบพื้นที่ภายนอกและพื้นที่ส่วนกลาง

(1) ที่จอดรถ มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการปรับปรุง 4.05 โดยลักษณะของที่จอดรถจากความต้องการมากที่สุดคือลักษณะการจอดแบบ 90° กับถนน ซึ่งแนวทางการออกแบบที่จอดรถ เป็นการออกแบบตามมาตรฐาน คือขนาดที่จอดรถ 2.4 x 6.0 และมีที่ว่างด้านข้างที่จอดรถขนาด 1 เมตร และมีสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุ มีที่จอดรถให้คนพิการและผู้สูงอายุ 1 คัน ถ้ามีไม่เกิน 100 คัน จะต้องเป็นที่จอดรถคนพิการและผู้สูงอายุ ทั้งหมด 2 คัน ที่จอดรถมากกว่า 100 คัน จะต้องเป็นที่จอดรถคนพิการอย่างน้อย 2 คัน รวมกับอีกทุก ๆ ที่จอดรถ 100 คันจะมีที่จอดรถอีก 1 คัน

ภาพที่ 5.4 แนวทางการปรับปรุงที่จอดรถ. จาก คู่มือการจัดการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ, สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ

(2) พื้นที่หน้าทางเข้าโครงการ มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการปรับปรุง 3.79 โดยลักษณะของพื้นที่หน้าทางเข้าโครงการจากความต้องการมากที่สุดคือรูปแบบบันไดและทางลาด ซึ่งแนวทางของการออกแบบทางลาดและบันได เป็นไปตามแนวทางการออกแบบทางลาดและบันไดร่วมกัน โดยทางลาดจะต้องมีความชันไม่เกิน 1:12 มีราวจับสูง 0.8-0.9 เมตร ส่วนของบันได ลูกนอนบันไดมีขนาด 28-30 เซนติเมตร ลูกตั้ง 15 เซนติเมตร และมีราวจับสูง 0.8-0.9 เมตร โดยพื้นที่หน้าทางเข้าโครงการแบบทางลาดและบันไดเป็นการใช้งานอย่างเท่าเทียม (equitable use) ซึ่งเป็นไปตามหลักการออกแบบเพื่อทุกคน

ภาพที่ 5.5 แนวทางการออกแบบพื้นที่หน้าทางเข้าโครงการ

(3) ประตูทางเข้าโรงแรม มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการปรับปรุง 3.58 โดยลักษณะของประตูทางเข้าโรงแรมจากความต้องการมากที่สุดคือ ประตูอัตโนมัติ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานของกฎหมายที่บอกว่า ประตูควรเป็นประตูมีลักษณะการเปิด-ปิดได้โดยง่าย และอุปกรณ์ต่าง ๆ ควรจะสามารถใช้งานได้ง่ายหรือสามารถใช้ได้ด้วยมือข้างเดียว และแนวทางการออกแบบประตูตามมาตรฐานก็จะต้องมีขนาด 0.9 เมตรด้วย

(4) ห้องอาหาร มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการปรับปรุง 3.89 โดยคำถามของแบบสอบถามไม่ได้มีลักษณะของห้องอาหาร แต่ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามตั้งคำถามด้านลักษณะของโต๊ะรับประทานอาหาร ซึ่งลักษณะของโต๊ะรับประทานอาหารที่มีความต้องการมากที่สุดคือโต๊ะสี่เหลี่ยมขนาดใหญ่ โดยสิ่งที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการออกแบบภายในห้องอาหาร ก็จะเป็นการจัดการทางเดินให้มีนักท่องเที่ยวสามารถเดินได้สะดวก ไม่มีอุปสรรคขัดขวางการเดินและความกว้างของทางเดินอย่างน้อย 0.9 เมตร

(5) ลิฟต์ มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการปรับปรุง 4.19 โดยคำถามของแบบสอบถามไม่ได้มีลักษณะของลิฟต์ โดยลักษณะของลิฟต์ตามมาตรฐานมีความกว้างไม่ต่ำกว่า 1.1 เมตรและยาวไม่น้อยกว่า 1.4 เมตร ความสูงอย่างน้อย 2.3 เมตร พื้นที่หน้าทางเข้าออกมีขนาดกว้างและยาว 1.5 เมตร ภายในห้องลิฟต์มีราวจับความสูง 80-90 เซนติเมตร และควรมีจำนวนของลิฟต์ให้เหมาะสมกับจำนวนห้องพักของโรงแรม

(6) ห้องน้ำส่วนกลาง มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการปรับปรุง 3.66 โดยลักษณะของห้องน้ำส่วนกลางจากความต้องการมากที่สุดคือห้องน้ำแยกสำหรับผู้สูงอายุซึ่งมีค่าตอบร้อยละ 45.0 และรองลงมาเป็นห้องน้ำที่ใช้ร่วมกับลูกค้าคนอื่น ๆ ซึ่งมีค่าตอบร้อยละ 37.5 ซึ่ง

สังเกตได้ว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีจำนวนในการตอบที่ใกล้เคียงกัน จึงสามารถเลือกแนวทางการปรับปรุงได้ทั้งสองทางเลือก

(7) ทางเดินหน้าห้องพัก มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการปรับปรุง 3.64 โดยลักษณะของทางเดินหน้าห้องพักจากความต้องการมากที่สุดคือรูปแบบ double-corridor ซึ่งทางเดินควรหน้าห้องพักควรเป็นพื้นผิวเรียบไม่มีสิ่งกีดขวางหรืออุปสรรค ความกว้างของทางเดินอย่างน้อย 90 เซนติเมตรและในทางที่จะต้องให้ผู้ที่นั่งรถเข็นกลับตัวได้ควรมีขนาด 1.5 เมตร หากมีตะแกรงที่ระบายน้ำควรวางตั้งฉากกับทางเดิน

5.2.2.2 แนวทางการออกแบบพื้นที่ภายในห้องพัก

(1) ประตูเข้าห้องพัก มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการปรับปรุง 3.80 โดยลักษณะของประตูเข้าห้องพักจากความต้องการมากที่สุดคือประตูรูปแบบบานเปิดซึ่งมีค่าตอบร้อยละ 52.0 และรองลงมาเป็นบานเลื่อนร้อยละ 48.0 ซึ่งจากการสำรวจพบว่าประตูทางเข้าห้องพักทั้งหมดเป็นรูปแบบบานเปิด ซึ่งตรงกับลักษณะความต้องการที่มากที่สุด และรูปแบบบานเลื่อนที่มีความต้องการใกล้เคียงกัน เป็นรูปแบบที่ดีเนื่องจากลดการเกิดอุบัติเหตุจากการเปิดประตูกระทบกับผู้สูงอายุ เนื่องจากประตูบานเลื่อนไม่ใช้พื้นที่ในการเปิดประตูที่กระทบกับพื้นที่สัญจร ซึ่งมีขนาดและพื้นที่เหมาะสมต่อการใช้งาน (size and space for approach and use) สอดคล้องกับหลักการออกแบบเพื่อทุกคน

(2) วัสดุปูพื้นภายในห้อง มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการปรับปรุง 3.65 โดยลักษณะของวัสดุปูพื้นภายในห้องจากความต้องการมากที่สุดคือพื้นไม้ลามิเนตซึ่งมีค่าตอบร้อยละ 38.0 และรองลงมาเป็นกระเบื้องเซรามิกร้อยละ 36.5

(3) เติง มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการปรับปรุง 3.66 โดยลักษณะของเตียงจากความต้องการมากที่สุดคือเตียงเดี่ยวขนาดสองคน ซึ่งการปรับปรุงรูปแบบเตียงต้องคำนึงถึงจำนวนนักท่องเที่ยวสูงอายุ และนักท่องเที่ยวอื่น ๆ เพื่อความเหมาะสมของรูปแบบเตียงด้วย

(4) ตำแหน่งสวิตช์ไฟภายในห้อง มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการปรับปรุง 3.64 โดยลักษณะของตำแหน่งสวิตช์ไฟภายในห้องจากความต้องการมากที่สุดคือบริเวณตำแหน่งประตูห้องพักซึ่งมีค่าตอบร้อยละ 51.0 และรองลงมาเป็นบริเวณเตียงนอน ซึ่งแนวทางการปรับปรุงตำแหน่งสวิตช์ไฟอาจทำได้ในทั้งสองตำแหน่งเพื่ออำนวยความสะดวกต่อนักท่องเที่ยวที่เข้าพักทุกคน เนื่องจากเป็นการลดการเกิดอุบัติเหตุจากการมองไม่เห็นในที่มืดขณะปิดไฟ โดยแนวทางการวางตำแหน่งสวิตช์ไฟภายในห้อง ควรสูงไม่เกิน 0.9 เมตรเพื่อให้สามารถใช้งานได้ง่าย สวิตช์ใหญ่และมีแสงในขณะปิดไฟ และสามารถเปิดปิดได้ในระยะเอื้อมจากเตียงนอน

(5) อ่างล้างมือ มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการปรับปรุง 3.53 โดยคำถามของแบบสอบถามไม่ได้มีลักษณะของอ่างล้างมือโดยตรง แต่สอบถามในลักษณะของก๊อกเปิดปิดน้ำ ซึ่งคำตอบที่มากที่สุดคือก๊อกรูปแบบก้านโยก ซึ่งเป็นรูปแบบที่สามารถควบคุมการเปิดและปิดน้ำได้โดยผู้ใช้งานทั้งหมด

5.3 การประเมินต้นทุนการออกแบบและปรับปรุงองค์ประกอบทางกายภาพ

จากแนวทางการออกแบบปรับปรุงสามารถแบ่งการปรับปรุงออกเป็นการออกแบบจัดระเบียบใหม่ คือการจัดการกับลักษณะทางกายภาพเดิมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และการรื้อถอนหรือต่อเติมใหม่ คือการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพด้วยการรื้อถอน หรือต่อเติมใหม่ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 5.11

ตารางที่ 5.11

รายการที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ตรงตามมาตรฐานของกฎกระทรวง

รายการที่ต้องปรับปรุงแก้ไข	วิธีการปรับปรุงแก้ไข		รายละเอียด
	ออกแบบจัดระเบียบใหม่	รื้อถอน / ต่อเติมใหม่	
พื้นที่ภายนอกและพื้นที่ส่วนกลาง - ป้ายและสัญลักษณ์ - ทางลาด - ลิฟต์ - บันได - ที่จอดรถ	✓	✓ ✓ ✓ ✓	เป็นการต่อเติมป้ายและสัญลักษณ์ ปรับความชันของทางลาดและเพิ่มเติมราวจับ เพิ่มเติมราวจับ รื้อถอนและปรับขนาดของลูกนอน จัดพื้นที่และเพิ่มที่ว่างด้านข้างที่จอดรถ
พื้นที่ภายในห้องพัก - ประตู - ห้องน้ำ		✓ ✓	ปรับขนาดของความกว้างประตู ปรับขนาดพื้นที่ภายในห้องน้ำ

หมายเหตุ. จาก การเก็บแบบสอบถามของผู้วิจัย, 2559

จากแนวทางการออกแบบปรับปรุงตามความต้องการโดยความต้องการจากการวิเคราะห์แบบสอบถามร่วมกับวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการแสดงรายละเอียดของการปรับปรุงโดยแบ่งการจัดระเบียบใหม่และการรื้อถอนหรือต่อเติมใหม่ ดังตารางที่ 5.12

ตารางที่ 5.12

รายการที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

รายการที่ต้องปรับปรุงแก้ไข	วิธีการปรับปรุงแก้ไข		รายละเอียด
	ออกแบบจัดระเบียบใหม่	รื้อถอน / ต่อเติมใหม่	
พื้นที่ภายนอกและพื้นที่ส่วนกลาง			
1. ลิฟต์		✓	ปรับปรุงตามมาตรฐาน ติดตั้งราวจับภายในลิฟต์
2. ที่จอดรถ	✓		การจัดพื้นที่จอดรถ 90° กับถนน
3. ห้องอาหาร	✓		จัดการสัญจร และโต๊ะอาหารแบบสี่เหลี่ยมขนาดใหญ่
4. พื้นที่หน้าทางเข้าโครงการ		✓	เป็นทางลาดและบันได
6. ห้องน้ำส่วนกลาง		✓	จัดพื้นที่แยกสำหรับห้องน้ำผู้สูงอายุ
7. ทางเดินหน้าห้องพัก		✓	ในรูปแบบ double-corridor
8. ประตูทางเข้าโรงแรม		✓	เป็นประตูอัตโนมัติ
พื้นที่ภายในห้องพัก			
1. ประตูเข้าห้องพัก	✓		เป็นประตูบานเปิด
2. เตียง	✓		รูปแบบเตียงขนาดใหญ่สำหรับสองท่าน
3. วัสดุปูพื้นภายในห้อง		✓	พื้นไม่ลื่น
4. ตำแหน่งสวิตช์ไฟภายในห้อง	✓		ติดตั้งบริเวณประตูทางเข้าห้องพัก และบริเวณเตียง
5. อ่างล้างมือ		✓	รูปแบบก๊อกรูปแบบก้านโยก

หมายเหตุ. จาก การเก็บแบบสอบถามของผู้วิจัย, 2559

จากตารางที่ 5.11 และ 5.12 พบแนวทางการปรับปรุงลักษณะทางกายภาพของโรงแรม แบ่งออกเป็น การออกแบบจัดระเบียบใหม่ ซึ่งอาจไม่ต้องใช้ต้นทุนในการจัดการและการรื้อถอนและต่อเติมซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนและต่อเติมตามมา

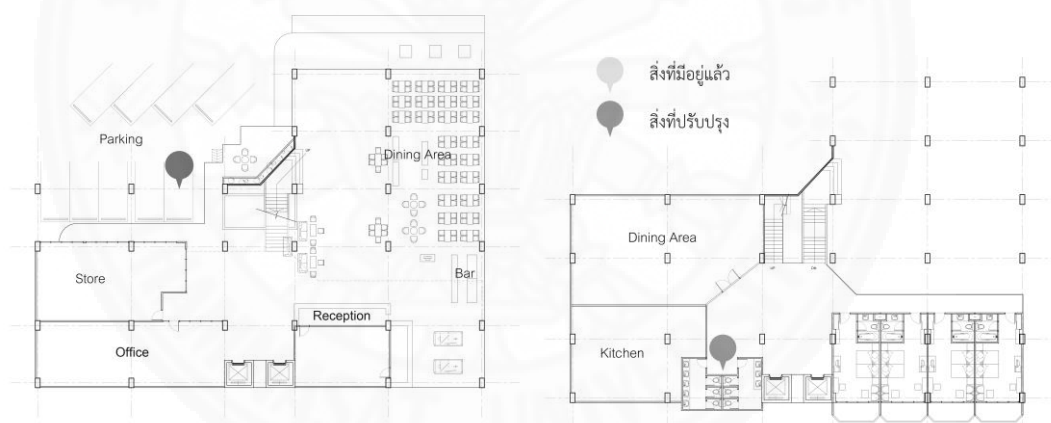
5.3.1 ประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน

การรวบรวมประเมินราคาผู้วิจัยได้ศึกษาจากรายการประมาณราคาการปรับปรุงพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ทำอากาศยานดอนเมือง อาคาร 2 วันที่ 16 พฤศจิกายน 2558 เนื่องจากเป็นอาคารที่มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุในปี 2558 และราคาวัสดุก่อสร้าง กรุงเทพมหานคร เดือน มกราคมปี 2559

ในการประเมินต้นทุนการปรับปรุงโรงแรมในวิทยาลัยพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยจะพิจารณาแยกตามโครงการ ดังนั้นหน่วยสำหรับการวิเคราะห์จึงสอดคล้องกับจำนวนหน่วยขององค์ประกอบทางกายภาพที่โรงแรมนั้น ๆ มีอยู่

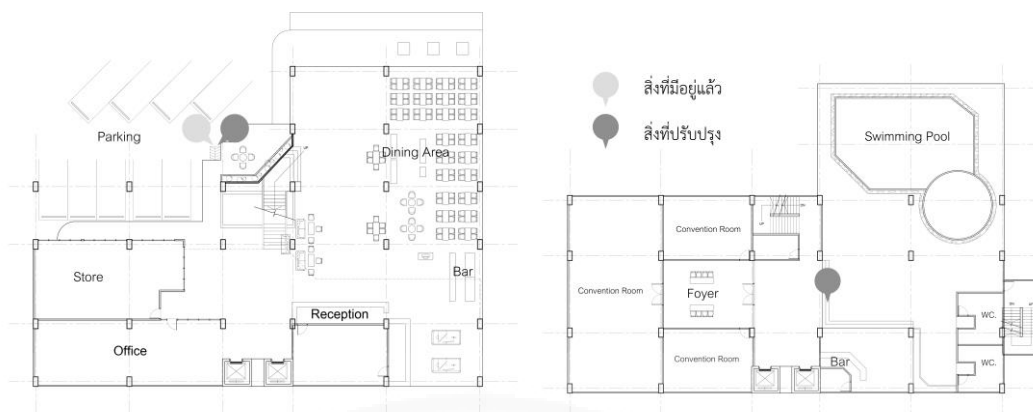
5.3.1.1 ประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน โครงการ B

(1) การปรับปรุงป้ายและสัญลักษณ์ภายในโครงการ B มีสองตำแหน่ง คือ บริเวณที่จอดรถ และบริเวณห้องน้ำชั้น 2 โดยมีการปรับปรุงในรูปแบบรื้อถอน หรือต่อเติม รวมทั้งสิ้นสองรายการ จากภาพที่ 5.6

ภาพที่ 5.6 แสดงตำแหน่งของการปรับปรุงป้ายและสัญลักษณ์ โครงการ B

(2) การปรับปรุงทางลาดภายในโครงการ B มีสองตำแหน่ง จากตำแหน่งในชั้นที่ 1 มีทางลาดที่มีขนาดความกว้าง 0.9 เมตร ความยาว 1.1 เมตรความต่างระดับ 0.3 เมตร ทำให้ความชันมากกว่า 1:12 จะต้องมีความยาว 3.6 เมตร และไม่มีราวจับ ในส่วนของชั้นที่ 2 มีพื้นต่างระดับในบริเวณของพื้นที่ส่วนกลาง 0.45 เมตร แต่ไม่พบทางลาด จะต้องมีความยาว 5.4 เมตร โดยรายการปรับปรุงรวมทั้งสิ้น 2 รายการ รวมกับงานรื้อถอน ตามภาพที่ 5.7

ภาพที่ 5.7 แสดงตำแหน่งของการปรับปรุงทางลาด โครงการ B

(3) การปรับปรุงลิฟต์ภายในโครงการ B มีอยู่ 1 ตำแหน่ง จำนวน 2 ตัว มีขนาดกว้าง 1.4 เมตร ลึก 1.1 เมตร

(4) การปรับปรุงบันไดภายในโครงการ B จำนวนชั้นในโครงการมีทั้งหมด 9 ชั้น ไม่มีชั้นดาดฟ้าและชั้นใต้ดิน โดยชั้นที่ 1 และชั้นที่สองต่างระดับที่ 2.7 เมตร ส่วนในชั้นที่ 2-9 มีความต่างระดับที่ 3.3 เมตร

(5) การปรับปรุงที่จอดรถภายในโครงการ B ไม่ต้องมีการปรับปรุง เนื่องจากโครงการ B มีที่จอดรถทั้งหมด 9 คัน ซึ่งมีน้อยกว่า 10 คัน ทำให้ไม่จำเป็นต้องมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้พิการ แต่ควรมีการรองรับเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเมืองพัทยาให้เป็นเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

(6) การปรับปรุงประตูห้องพักภายในห้องพักโครงการ B โดยมีจำนวนห้องพักทั้งหมด 80 ห้อง จึงทำให้เกิดการปรับปรุงประตูทั้งหมด 80 บาน เป็นประตูบานเลื่อน

(7) การปรับปรุงห้องน้ำห้องพักภายในห้องพักโครงการ B จากการมีจำนวนห้องพักทั้งหมด 80 ห้อง ทำให้เกิดการปรับปรุงประตูห้องน้ำภายในห้องพักทั้งหมด 80 ห้อง และการปรับปรุงพื้นที่ภายในห้องน้ำให้มีพื้นที่ในการกลับตัวรถเข็นได้มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องโครงสร้างของอาคารทำให้เกิดการปรับปรุงได้ยาก

ตารางที่ 5.13

การประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน โครงการ B

รายการการปรับปรุง	จำนวน	หน่วย	ราคาก่อสร้าง ต่อหน่วย(บาท)	ราคาค่าแรง ต่อหน่วย(บาท)	ราคารวม (บาท)
ประเมินต้นทุนการปรับปรุงพื้นที่ภายนอกและพื้นที่ส่วนกลาง					
1. ป้ายและสัญลักษณ์					
- งานโครงสร้างป้ายที่จอดรถผู้สูงอายุ	1	ชุด	500	500	1,000
- ป้ายสัญลักษณ์ผู้สูงอายุที่ประตูห้องน้ำ	1	ชุด	650	200	850
ราคารวม			1,150	700	1,850
2. ทางลาด					
- งานพื้นทางลาด (0.9 x 3.6 เมตร ชั้นที่ 1)	3.24	ตร.ม.	350	150	2,700
- งานราวจับ สูง 0.9 เมตร (ชั้นที่ 1)	7.2	เมตร	1,950	600	18,360
- งานรื้อทางลาดเก่า (ชั้นที่ 1)	0.99	ตร.ม.	-	300	297
- งานพื้นทางลาด (0.9 x 5.4 เมตร ชั้นที่ 2)	4.86	ตร.ม.	350	150	4,050
- งานราวจับ สูง 0.9 เมตร (ชั้นที่ 2)	10.8	เมตร	1,950	600	27,540
ราคารวม			37,935	12,312	50,247
3. ลิฟต์					
- ราวจับภายในลิฟต์	2	ชุด	3,000	n/a	6,000
ราคารวม			6,000	n/a	6,000
4. บันได (กว้าง 0.9 ลูกนอน 0.3 เมตร)					
- ชั้นบันได (ต่างระดับ 2.7 เมตร=18 ขั้น) ชั้น 1	4.86	ตร.ม.	150	150	1,458
- ชั้นบันได (ต่างระดับ 3.3 เมตร= 22 ขั้น) ชั้นที่ 2-9	41.58	ตร.ม.	150	150	12,474
- งานราวจับ สูง 0.9 เมตร (ชั้นที่ 1)	4.86	เมตร	1,950	600	12,393
- งานราวจับ สูง 0.9 เมตร (ชั้นที่ 2-9)	41.58	เมตร	1,950	600	106,029
ราคารวม			97,524	34,830	132,354

ตารางที่ 5.13 (ต่อ)

การประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน โครงการ B

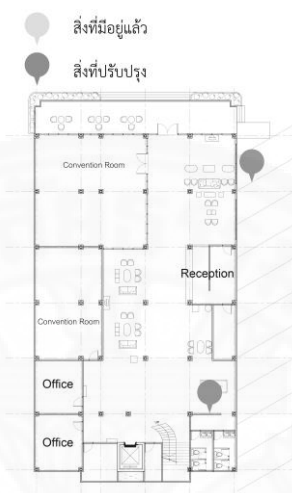
รายการการปรับปรุง	จำนวน	หน่วย	ราคาก่อสร้าง ต่อหน่วย(บาท)	ราคาค่าแรง ต่อหน่วย(บาท)	ราคารวม (บาท)
5. ที่จอดรถ					
- งานทำสีพื้นและเครื่องหมายที่จอดรถผู้สูงอายุ	1	ตร.ม.	298	100	398
ราคารวม			298	100	398
ประเมินต้นทุนการปรับปรุงพื้นที่ภายในห้องพัก					
6. ประตู					
- ประตูบานเลื่อนแขวนเดี่ยวซ่อนผนัง ขนาด 0.9 เมตร	80	บาน	6,500	500	160,000
ราคารวม			520,000	40,000	560,000
7. ห้องน้ำ					
- บานประตูไม้เนื้อแข็ง 0.9 เมตร x 2 เมตร	80	บาน	1,500	500	160,000
- วงกบประตูไม้เนื้อแข็ง 0.9 เมตร x 2 เมตร	80	ชุด	800	500	104,000
- ราวพุงตัว พบได้	80	ชุด	7,000	105	568,400
ราคารวม			744,000	88,400	832,400
ราคารวมทั้งหมด				1,583,249	

หมายเหตุ. ผู้วิจัยทำการสืบค้นราคาจาก รายการประมาณราคาการปรับปรุงพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ทำอากาศยานตอนเมือง อาคาร 2 วันที่ 16 พฤศจิกายน 2558

การประมาณราคาปรับปรุงลักษณะทางกายภาพตามมาตรฐานโครงการ B มี
ราคา 1,583,249 บาท ราคาการปรับปรุงสูงที่สุดคือห้องน้ำ ราคา 832,400 บาท รองลงมาคือ ประตู
ราคา 560,000 บาท และบันได ราคา 132,354 บาท ตามลำดับ

5.3.1.2 ประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน โครงการ G

(1) การปรับปรุงป้ายและสัญลักษณ์ภายในโครงการ G มีสองตำแหน่ง คือ บริเวณที่จอดรถ และบริเวณห้องน้ำชั้น 1 โดยมีการปรับปรุงในรูปแบบรีดลอน หรือต่อเติม รวมทั้งสิ้นสองรายการ จากภาพที่ 5.8

ภาพที่ 5.8 แสดงตำแหน่งของการปรับปรุงป้ายและสัญลักษณ์ โครงการ G

(2) การปรับปรุงทางลาดภายในโครงการ G อยู่ในบริเวณทางเข้าโรงแรมฝั่งที่จอดรถ โดยทางลาดมีขนาดความกว้าง 1.4 เมตร ความยาว 3 เมตร และมีระดับความต่างของระดับพื้น 0.45 เมตร มีความชันมากกว่า 1:12 โดยจะต้องมีขนาดความยาว 5.4 เมตร

ภาพที่ 5.9 แสดงตำแหน่งของการปรับปรุงทางลาด โครงการ G

(3) การปรับปรุงลิฟต์ภายในโครงการ G มีอยู่ 1 ตำแหน่ง มีขนาดกว้าง 1.5 เมตร ลึก 1.6 เมตร

(4) การปรับปรุงบันไดภายในโครงการ G จำนวนชั้นในโครงการมีทั้งหมด 5 ชั้น ไม่มีชั้นดาดฟ้าและชั้นใต้ดิน โดยชั้นที่ 1 มีระดับของพื้นต่างกับชั้นที่ 2 สูง 3.3 เมตร ส่วนระดับพื้นของชั้นที่ 2 เป็นต้นไปมีระดับพื้นต่างกัน 2.7 เมตร

(5) การปรับปรุงที่จอดรถภายในโครงการ G ต้องมีการปรับปรุงเนื่องจากโครงการ B มีที่จอดรถทั้งหมด 10 คัน ซึ่งมีเท่ากับ 10 คัน ทำให้จำเป็นต้องมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้พิการ

(6) การปรับปรุงประตูห้องพักภายในห้องพักโครงการ G โดยมีจำนวนห้องพักทั้งหมด 67 ห้อง จึงทำให้เกิดการปรับปรุงประตูทั้งหมด 67 บาน เป็นประตูบานเลื่อน โดยขนาดเดิมมีขนาด 0.8 เมตร

(7) การปรับปรุงห้องน้ำห้องพักภายในห้องพักโครงการ G จากการมีจำนวนห้องพักทั้งหมด 67 ห้อง ทำให้เกิดการปรับปรุงประตูห้องน้ำภายในห้องพักทั้งหมด 67 ห้อง และการปรับปรุงพื้นที่ภายในห้องน้ำให้มีพื้นที่ในการกลับตัวรถเข็นได้มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องโครงสร้างของอาคารทำให้เกิดการปรับปรุงได้ยาก

ตารางที่ 5.14

การประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน โครงการ G

รายการการปรับปรุง	จำนวน	หน่วย	ราคาก่อสร้าง ต่อหน่วย(บาท)	ราคาค่าแรง ต่อหน่วย(บาท)	ราคารวม (บาท)
ประเมินต้นทุนการปรับปรุงพื้นที่ภายนอกและพื้นที่ส่วนกลาง					
1. ป้ายและสัญลักษณ์					
- งานโครงสร้างป้ายที่จอดรถผู้สูงอายุ	1	ชุด	500	500	1,000
- ป้ายสัญลักษณ์ผู้สูงอายุที่ประตูห้องน้ำ	1	ชุด	650	200	850
ราคารวม			1,150	700	1,850
2. ทางลาด					
- งานพื้นทางลาด (0.9 x 5.4 เมตร ชั้นที่ 1)	4.86	ตร.ม.	350	150	2,430
- งานราวจับ สูง 0.9 เมตร (ชั้นที่ 1)	10.8	เมตร	1,950	600	27,540
- งานรื้อทางลาดเก่า (ชั้นที่ 1)	4.2	ตร.ม.	-	300	1,260
ราคารวม			22,761	8,469	31,230
3. ลิฟต์					
- ราวจับภายในลิฟต์	1	ชุด	3,000	n/a	3,000
ราคารวม			3,000	n/a	3,000
4. บันได (กว้าง 0.9 ลูกนอน 0.3 เมตร)					
- ชั้นบันได (ต่างระดับ 3.3 เมตร=22 ชั้น) ชั้น 1	5.94	ตร.ม.	150	150	1,782
- ชั้นบันได (ต่างระดับ 2.7 เมตร= 18 ชั้น) ชั้นที่ 2-5	14.58	ตร.ม.	150	150	4,374
- งานราวจับ สูง 0.9 เมตร (ชั้นที่ 1)	5.94	เมตร	1,950	600	15,147
- งานราวจับ สูง 0.9 เมตร (ชั้นที่ 2-5)	14.58	เมตร	1,950	600	37,179
ราคารวม			43,092	15,390	58,482

ตารางที่ 5.14 (ต่อ)

การประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน โครงการ G

รายการการปรับปรุง	จำนวน	หน่วย	ราคาก่อสร้าง ต่อหน่วย(บาท)	ราคาค่าแรง ต่อหน่วย(บาท)	ราคารวม (บาท)
5. ที่จอดรถ					
- งานทำสีพื้นและเครื่องหมายที่จอดรถผู้สูงอายุ	1	ตร.ม.	298	100	398
ราคารวม			298	100	398
ประเมินต้นทุนการปรับปรุงพื้นที่ภายในห้องพัก					
6. ประตู					
- ประตูบานเลื่อนแขวนเดี่ยวซ่อนผนัง ขนาด 0.9 เมตร	67	บาน	6,500	500	469,000
ราคารวม			435,500	33,500	469,000
7. ห้องน้ำ					
- บานประตูไม้เนื้อแข็ง 0.9 เมตร x 2 เมตร	67	บาน	1,500	500	134,000
- วงกบประตูไม้เนื้อแข็ง 0.9 เมตร x 2 เมตร	67	ชุด	800	500	87,100
- ราวพุงตัว พบได้	67	ชุด	7,000	105	476,035
ราคารวม			623,100	74,035	697,135
ราคารวมทั้งหมด				1,261,095	

หมายเหตุ. ผู้วิจัยทำการสืบค้นราคาจาก รายการประมาณราคาการปรับปรุงพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ทำอากาศยานดอนเมือง อาคาร 2 วันที่ 16 พฤศจิกายน 2558

การประมาณราคาปรับปรุงลักษณะทางกายภาพตามมาตรฐานโครงการ B มี
ราคา 1,261,095 บาท ราคาการปรับปรุงสูงที่สุดคือห้องน้ำ ราคา 697,135 บาท รองลงมาคือ ประตู
ราคา 469,000 บาท และบันได ราคา 58,482 บาท ตามลำดับ

5.3.1.3 ประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน โครงการ Q

(1) การปรับปรุงป้ายและสัญลักษณ์ภายในโครงการ Q มีสองตำแหน่ง คือ บริเวณที่จอดรถชั้นใต้ดิน และบริเวณห้องน้ำชั้น 1 โดยมีการปรับปรุงในรูปแบบรีด็อน หรือต่อเติม รวมทั้งสิ้นสองรายการ จากภาพที่ 5.10

ภาพที่ 5.10 แสดงตำแหน่งของการปรับปรุงป้ายและสัญลักษณ์ โครงการ Q

(2) การปรับปรุงทางลาดภายในโครงการ Q อยู่ในบริเวณทางเข้าโรงแรม โดยทางลาดมีขนาดความกว้าง 1.2 เมตร ความยาว 4.15 เมตร และมีระดับความต่างของระดับพื้น 1.5 เมตร มีความชันมากกว่า 1:12 โดยจะต้องมีขนาดความยาว 18 เมตร และถ้ามีขนาดความยาวของทางลาดมากกว่า 6 เมตร จะต้องมีความกว้างทางลาด 1.5 เมตร

ภาพที่ 5.11 แสดงตำแหน่งของการปรับปรุงทางลาด โครงการ Q

(3) การปรับปรุงลิฟต์ภายในโครงการ Q มีอยู่ 1 ตำแหน่ง มีขนาดกว้าง 1.8 เมตร ลึก 1.5 เมตร

(4) การปรับปรุงบันไดภายในโครงการ Q จำนวนชั้นในโครงการมีทั้งหมด 8 ชั้น มีชั้นดาดฟ้าและชั้นใต้ดิน โดยชั้นใต้ดิน – ชั้นดาดฟ้า มีระดับของพื้นแต่ละชั้นต่างกัน สูง 3.3 เมตร แต่โครงการ Q จากการตรวจสอบพบว่าบันไดผ่านตามมาตรฐานจึงไม่ต้องปรับปรุงแก้ไข

(5) การปรับปรุงที่จอดรถภายในโครงการ Q ต้องมีการปรับปรุงเนื่องจากโครงการ B มีที่จอดรถทั้งหมด 12 คัน ซึ่งมากกว่า 10 คัน ทำให้จำเป็นต้องมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้พิการ

(6) การปรับปรุงประตูห้องพักภายในห้องพักโครงการ Q โดยมีจำนวนห้องพักทั้งหมด 63 ห้อง แต่ห้องพักของโครงการ Q มีการใช้ประตูห้องพักขนาด 0.9 เมตร จึงไม่จำเป็นต้องมีการปรับปรุงประตูห้องพักของโครงการ

(7) การปรับปรุงห้องน้ำห้องพักภายในห้องพักโครงการ Q จากการมีจำนวนห้องพักทั้งหมด 67 ห้อง ทำให้เกิดการปรับปรุงประตูห้องน้ำภายในห้องพักทั้งหมด 67 ห้อง

ตารางที่ 5.15

การประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน โครงการ Q

รายการการปรับปรุง	จำนวน	หน่วย	ราคาก่อสร้าง ต่อหน่วย(บาท)	ราคาค่าแรง ต่อหน่วย(บาท)	ราคารวม (บาท)
ประเมินต้นทุนการปรับปรุงพื้นที่ภายนอกและพื้นที่ส่วนกลาง					
1. ป้ายและสัญลักษณ์					
- งานโครงสร้างป้ายที่จอดรถผู้สูงอายุ	1	ชุด	500	500	1,000
- ป้ายสัญลักษณ์ผู้สูงอายุที่ประตูห้องน้ำ	1	ชุด	650	200	850
ราคารวม			1,150	700	1,850
2. ทางลาด					
- งานพื้นทางลาด (1.5 x 18 เมตร ชั้นที่ 1)	27	ตร.ม.	350	150	13,500
- งานราวจับ สูง 0.9 เมตร (ชั้นที่ 1)	36	เมตร	1,950	600	91,800
- งานรื้อทางลาดเก่า (ชั้นที่ 1)	4.98	ตร.ม.	-	300	1,494
ราคารวม			79,650	27,144	106,794
3. ลิฟต์					
- ราวจับภายในลิฟต์	1	ชุด	3,000	n/a	3,000
ราคารวม			3,000	n/a	3,000
4. บันได					
- ไม่มีรายการแก้ไข	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
ราคารวม			n/a	n/a	n/a

ตารางที่ 5.14 (ต่อ)

การประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน โครงการ Q

รายการการปรับปรุง	จำนวน	หน่วย	ราคาก่อสร้าง ต่อหน่วย(บาท)	ราคาค่าแรง ต่อหน่วย(บาท)	ราคารวม (บาท)
5. ที่จอดรถ					
- งานทำสีพื้นและเครื่องหมายที่จอดรถผู้สูงอายุ	1	ตร.ม.	298	100	398
ราคารวม			298	100	398
ประเมินต้นทุนการปรับปรุงพื้นที่ภายในห้องพัก					
6. ประตู					
- ไม่มีรายการแก้ไข	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
ราคารวม			n/a	n/a	n/a
7. ห้องน้ำ					
- บานประตูไม้เนื้อแข็ง 0.9 เมตร x 2 เมตร	63	บาน	1,500	500	126,000
- วงกลมประตูไม้เนื้อแข็ง 0.9 เมตร x 2 เมตร	63	ชุด	800	500	81,900
- ราวพุงตัว พบได้	63	ชุด	7,000	105	447,615
ราคารวม			585,900	69,615	655,515
ราคารวมทั้งหมด				767,557	

หมายเหตุ. ผู้วิจัยทำการสืบค้นราคาจาก รายการประมาณราคาการปรับปรุงพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ทำอากาศยานดอนเมือง อาคาร 2 วันที่ 16 พฤศจิกายน 2558

5.3.1.4 ประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน โครงการ U

(1) การปรับปรุงป้ายและสัญลักษณ์ภายในโครงการ U จากการสำรวจทางโครงการ U มีการทำป้ายและสัญลักษณ์สำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการแล้ว จึงไม่ต้องมีการปรับปรุง

ภาพที่ 5.12 แสดงตำแหน่งของการปรับปรุงป้ายและสัญลักษณ์ โครงการ U

(2) การปรับปรุงทางลาดภายในโครงการ U จากการสำรวจทางโครงการ U มีการทำทางลาดสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ ที่มีขนาดและความชัน 1:12 แล้ว จึงไม่ต้องมีการปรับปรุง

ภาพที่ 5.13 แสดงตำแหน่งของการปรับปรุงทางลาด โครงการ U

(3) การปรับปรุงลิฟต์ภายในโครงการ U มีอยู่ 2 ตำแหน่ง มีขนาดกว้าง 1.5 เมตร ลึก 1.6 เมตร

(4) การปรับปรุงบันไดภายในโครงการ U จำนวนชั้นในโครงการมีทั้งหมด 8 ชั้น มีชั้นดาดฟ้าและชั้นใต้ดิน โดยชั้นใต้ดิน - ชั้นดาดฟ้า มีระดับของพื้นแต่ละชั้นต่างกัน

สูง 2.85 เมตร แต่โครงการ U จากการตรวจสอบพบว่าบันไดผ่านตามมาตรฐานจึงไม่ต้องปรับปรุงแก้ไข

(5) การปรับปรุงที่จอดรถภายในโครงการ U ต้องมีการปรับปรุงเนื่องจากโครงการ B มีที่จอดรถทั้งหมด 13 คัน ซึ่งมีมาก 10 คัน ทำให้จำเป็นต้องมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุหรือผู้พิการ และทางโครงการ U มีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ

(6) การปรับปรุงประตูห้องพักภายในห้องพักโครงการ U โดยมีจำนวนห้องพักทั้งหมด 66 ห้อง จึงทำให้เกิดการปรับปรุงประตูทั้งหมด 66 บาน แต่ห้องพักของโครงการ U มีการใช้ประตูห้องพักขนาด 0.9 เมตร จึงไม่จำเป็นต้องมีการปรับปรุงประตูห้องพักของโครงการ

(7) การปรับปรุงห้องน้ำห้องพักภายในห้องพักโครงการ U จากการมีจำนวนห้องพักทั้งหมด 66 ห้อง ทำให้เกิดการปรับปรุงประตูห้องน้ำภายในห้องพักทั้งหมด 66 ห้อง และการปรับปรุงพื้นที่ภายในห้องน้ำให้มีพื้นที่ในการกักตัวรถเข็นได้มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องโครงสร้างของอาคารทำให้เกิดการปรับปรุงได้ยาก

ตารางที่ 5.15

การประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน โครงการ U

รายการการปรับปรุง	จำนวน	หน่วย	ราคาก่อสร้าง ต่อหน่วย(บาท)	ราคาค่าแรง ต่อหน่วย(บาท)	ราคารวม (บาท)
ประเมินต้นทุนการปรับปรุงพื้นที่ภายนอกและพื้นที่ส่วนกลาง					
1. ป้ายและสัญลักษณ์					
- ไม่มีรายการแก้ไข	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
ราคารวม			n/a	n/a	n/a
2. ทางลาด					
- ไม่มีรายการแก้ไข	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
ราคารวม			n/a	n/a	n/a
3. ลิฟต์					
- รววจับภายในลิฟต์	1	ชุด	3,000	n/a	3,000
ราคารวม			3,000	n/a	3,000
4. บันได					
- ไม่มีรายการแก้ไข	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
ราคารวม			n/a	n/a	n/a
5. ที่จอดรถ					
- ไม่มีรายการแก้ไข			n/a	n/a	n/a
ราคารวม			n/a	n/a	n/a

ตารางที่ 5.15 (ต่อ)

การประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐาน โครงการ U

รายการการปรับปรุง	จำนวน	หน่วย	ราคาก่อสร้าง ต่อหน่วย(บาท)	ราคาค่าแรง ต่อหน่วย(บาท)	ราคารวม (บาท)
ประเมินต้นทุนการปรับปรุงพื้นที่ภายในห้องพัก					
6. ประตู					
- ไม่มีรายการแก้ไข	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
ราคารวม			n/a	n/a	n/a
7. ห้องน้ำ					
- บานประตูไม้เนื้อแข็ง 0.9 เมตร x 2 เมตร	66	บาน	1,500	500	132,000
- วงกลบประตูไม้เนื้อแข็ง 0.9 เมตร x 2 เมตร	66	ชุด	800	500	85,800
- ราวพุงตัว พับได้	66	ชุด	7,000	105	468,930
ราคารวม			613,800	72,930	686,730
ราคารวมทั้งหมด				689,730	

หมายเหตุ. ผู้วิจัยทำการสืบค้นราคาจาก รายการประมาณราคาการปรับปรุงพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ทำอากาศยานดอนเมือง อาคาร 2 วันที่ 16 พฤศจิกายน 2558

โดยความสำคัญในการปรับปรุง ที่ส่งผลต่อการใช้งานของนักท่องเที่ยวสูงอายุได้แก่ ห้องน้ำ เนื่องจากเป็นสิ่งที่ใช้ประจำในชีวิตประจำวันและทำให้นักท่องเที่ยวสูงอายุอาจเกิดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุได้ โดยผู้วิจัยมีความเห็นเพิ่มเติมว่าห้องน้ำควรมีการติดตั้งสัญญาณเสียงและแสงขอความช่วยเหลือเพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุภายในห้องน้ำ ซึ่งราคาต่อหน่วยอยู่ที่ 23,400 บาท โดยประมาณ ส่วนของประตู ในการรายการปรับปรุงนี้ได้มีการคำนวณจากประตูบานเลื่อนเนื่องจากนักท่องเที่ยวสูงอายุจะใช้พื้นที่ในการเปิดประตุน้อยกว่าแบบบานสวิงและลดการกระแทกของประตูบานสวิงได้ด้วย ในส่วนของบันได ความสำคัญของการปรับปรุงขึ้นอยู่กับเจ้าของโครงการ เนื่องจากการเคลื่อนที่ในระดับของห้องพัก มีการเคลื่อนที่ที่สามารถทดแทนได้ เช่น ลิฟต์ ซึ่งการ

ปรับปรุงบันไดอาจส่งผลถึงโครงสร้างของอาคารทำให้ใช้เวลาในการปิดปรับปรุง ส่งผลให้สูญเสียรายได้

จากการประเมินต้นทุนตามมาตรฐานแล้ว จะเห็นได้ว่าต้นทุนการปรับปรุงตามมาตรฐานเกี่ยวข้องกับระยะเวลาในการเปิดบริการ โครงการที่มีการเปิดโครงการเป็นระยะเวลานานจะมีต้นทุนในการปรับปรุงมากกว่า เนื่องจากโครงการที่เปิดก่อนมีการเสื่อมสภาพมากกว่า และเนื่องจากงานวิจัยนี้ใช้ กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548 เป็นเกณฑ์ในการประเมิน โครงการที่เปิดก่อนปี พ.ศ. 2548 จึงมีจุดที่ไม่สอดคล้องกับกฎกระทรวงมากกว่า

5.3.2 ประเมินต้นทุนตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

5.3.2.1 ประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามความต้องการ โครงการ B

(1) ลิฟต์ มีขนาดความกว้าง 0.9 เมตร และมีความลึก 1.5 เมตร จำนวน 2 ตัว เนื่องจากคำถามของแบบสอบถาม ไม่ได้สอบถามถึงลักษณะเฉพาะของลิฟต์ จึงเป็นการปรับปรุงตามมาตรฐาน

(2) ที่จอดรถ จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุต้องการที่จอดรถในรูปแบบ 90° โดยที่จอดรถของโรงแรมโครงการ B มีส่วนที่เป็น 90° (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

(3) ห้องอาหาร จากแบบสอบถามเป็นการถามความต้องการของโต๊ะอาหาร พบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุต้องการโต๊ะอาหารสี่เหลี่ยมขนาดใหญ่ที่มี 4 ที่นั่ง ซึ่งภายในโครงการ B มีลักษณะของโต๊ะอาหารเช่นนี้อยู่แล้ว และแนวทางการปรับปรุงทางเดินต่าง ๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสูงอายุ สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกจากทางการเดินและรถเข็น (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

(4) พื้นที่หน้าทางเข้าโครงการ จากการสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุต้องการรูปแบบของพื้นที่หน้าทางเข้าโครงการเป็นรูปแบบ ทางลาดและบันได โดยรูปแบบของพื้นที่หน้าโครงการของโครงการ B เป็นรูปแบบบันไดที่มีทางลาดจากบริเวณที่จอดรถ โดยในรายการคำนวณจะแสดงการปรับปรุงส่วนของพื้นที่ทางเข้าจากส่วนจอดรถ

(5) ห้องน้ำส่วนกลาง จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการในการแยกห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุออกมาโดยไม่ระบุเพศ ภายในโครงการ B ไม่มีห้องน้ำสำหรับแยกไว้ให้สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

(6) ทางเดินหน้าห้องพัก จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการทางเดินหน้าห้องพักในรูปแบบ double-corridor ซึ่งโครงการ B มีรูปแบบทางเดินหน้าห้องพัก double-corridor (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

(7) ประตูทางเข้าโรงแรม จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการประตูเข้าโรงแรมรูปแบบ ประตูอัตโนมัติ เนื่องจากโครงการ B ใช้รูปแบบเปิดโล่ง ไม่ใช่รูปแบบอาคารปิดทำให้ไม่สามารถใช้ประตูอัตโนมัติได้ (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

(8) ประตูเข้าห้องพัก จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการประตูเข้าห้องพักในรูปแบบบานสวิง ซึ่งโครงการ B มีการใช้ประตูเข้าโครงการในรูปแบบบานสวิงขนาด 0.8 เมตร แต่ขนาดของประตูไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่ 0.9 เมตร

(9) เตียง จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุต้องการเตียงรูปแบบเตียง double bed ซึ่งในโครงการ B มีการแบ่งส่วนของรูปแบบของเตียงในหลายรูปแบบแล้ว จึงไม่แสดงในรายการคำนวณ

(10) วัสดุปูพื้นภายในห้อง จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการวัสดุปูพื้นรูปแบบพื้นไม้ลามิเนต โดยโครงการ B มีการใช้รูปแบบของพื้นไม้ลามิเนตในห้องพักประเภท ซูพีเรีย แต่ในห้องพักประเภทมาตรฐานใช้รูปแบบของ พื้นแกรนิตโต้ โดยห้องพักมีขนาด 32 ตารางเมตร ทั้งประเภทห้อง มาตรฐาน และ ซูพีเรีย

(11) ตำแหน่งสวิตช์ภายในห้อง จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการตำแหน่งสวิตช์ในบริเวณ ประตูห้อง และเตียง ซึ่งโครงการ B มีตำแหน่งสวิตช์ในบริเวณประตูเข้าห้องเพียงอย่างเดียว

(12) อ่างล้างมือ จากแบบสอบถามถามความต้องการ ของก๊อกน้ำโดยพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการก๊อกรูปแบบก้านโยก ซึ่งภายในโครงการ B ใช้ก๊อกรูปแบบหมุน

ตารางที่ 5.16

ประเมินต้นทุนตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โครงการ B

รายการการปรับปรุง	จำนวน	หน่วย	ราคาก่อสร้าง ต่อหน่วย(บาท)	ราคาค่าแรง ต่อหน่วย(บาท)	ราคารวม (บาท)
ประเมินต้นทุนการปรับปรุงพื้นที่ภายนอกและพื้นที่ส่วนกลาง					
4. พื้นที่หน้าทางเข้าโครงการ					
- ชั้นบันไดผิวหินขัด (ต่างระดับ 0.3 เมตร)	0.54	ตร.ม.	150	150	162
- งานพื้นทางลาด (ต่างระดับ 0.3 เมตร)	3.24	ตร.ม.	350	150	1,620
- งานราวจับ สูง 90 cm.	3.6	เมตร	1,950	600	9,180
ราคารวม			8,235	2,727	10,962
5. ห้องน้ำส่วนกลาง					
- งานรื้อถอนผนัง ขยายห้องน้ำ	5	ตร.ม.	250	200	2,250
- อ่างล้างหน้าแขวนผนัง	1	ชุด	3,840	450	4,290
- ก๊อกเดี่ยวอ่างล้างหน้าแบบก้านโยก (รวมค่าติดตั้ง)	1	ชุด	1,010	n/a	1,010
- ราวพุงตัว พับได้	1	ชุด	7,000	105	7,105
- สัญญาณเสียงและแสง ขอความช่วยเหลือ	1	ชุด	20,150	3,250	23,400
ราคารวม			32,250	4,005	36,255
ประเมินต้นทุนการปรับปรุงพื้นที่ภายในห้องพัก					
8. ประตูเข้าห้องพัก					
- บานประตูไม้เนื้อแข็ง 0.9 เมตร x 2 เมตร	80	บาน	1,500	500	160,000
- วงกลบประตูไม้เนื้อแข็ง 0.9 เมตร x 2 เมตร	80	ชุด	800	500	104,000
ราคารวม			184,000	80,000	264,000
10. วัสดุปูพื้นภายในห้อง (ขนาด 32 ตร.ม.)					
- พื้นไม้ลามิเนต 80 ห้อง	2,560	ตร.ม.	260	80	870,400
ราคารวม			665,600	204,800	870,400

ตารางที่ 5.16 (ต่อ)

ประเมินต้นทุนตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โครงการ B

11. ตำแหน่งสวิตช์ภายในห้อง					
- สวิตช์ไฟฟ้าพร้อมหน้ากากอุปกรณ์ (เตียง)	80	ชุด	400	115	41,200
ราคารวม			32,000	9,200	41,200
12. อ่างล้างมือ					
- อ่างล้างหน้าแขวนผนัง	80	ชุด	3,840	450	343,200
- ก๊อกเดี่ยวอ่างล้างหน้าแบบก้านโยก (รวมค่าติดตั้ง)	80	ชุด	1,010	n/a	80,800
ราคารวม			388,000	36,000	424,000
ราคารวมทั้งหมด				1,646,817	

หมายเหตุ. ผู้วิจัยทำการสืบค้นราคาจาก รายการประมาณราคาการปรับปรุงพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ทำอากาศยานดอนเมือง อาคาร 2 วันที่ 16 พฤศจิกายน 2558

การประมาณราคาปรับปรุงลักษณะทางกายภาพตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โครงการ B คิดเป็นเงินรวม 1,646,817 บาท โดยราคาการปรับปรุงสูงสุดคือ วัสดุปูพื้นภายในห้อง ราคา 870,400 บาท อ่างล้างมือ ราคา 424,000 บาท ประตูทางเข้าห้องพัก ราคา 264,000 บาท ตามลำดับ

5.3.2.2 ประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามความต้องการ โครงการ G

(1) ลิฟต์ มีขนาดความกว้าง 1.5 เมตร และมีความลึก 1.6 เมตร จำนวน 1 ตัว เนื่องจากคำถามของแบบสอบถาม ไม่ได้สอบถามถึงลักษณะเฉพาะของลิฟต์ จึงเป็นการปรับปรุงตามมาตรฐาน ซึ่งรายละเอียดอยู่ในรายการประเมิน

(2) ที่จอดรถ จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุต้องการที่จอดรถในรูปแบบ 90° โดยที่จอดรถของโรงแรมโครงการ G มีส่วนที่เป็น 90° (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

(3) ห้องอาหาร จากแบบสอบถามเป็นการถามความต้องการของโต๊ะอาหาร พบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุต้องการโต๊ะอาหารสี่เหลี่ยมขนาดใหญ่ที่มี 4 ที่นั่ง ซึ่งภายในโครงการ

G ไม่มีส่วนบริการด้านอาหาร โดยจะมีส่วนบริการอาหารในส่วนโรงแรมในเครือแทน (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

(4) พื้นที่หน้าทางเข้าโครงการ จากการสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุต้องการรูปแบบของพื้นที่หน้าทางเข้าโครงการเป็นรูปแบบ ทางลาดและบันได โดยรูปแบบของพื้นที่หน้าโครงการของโครงการ G เป็นรูปแบบบันไดที่มีทางลาดจากบริเวณที่จอดรถ โดยในรายการคำนวณจะแสดงการปรับปรุงส่วนของพื้นที่ทางเข้าจากส่วนจอดรถ

(5) ห้องน้ำส่วนกลาง จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการในการแยกห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุออกมาโดยไม่ระบุเพศ ภายในโครงการ G ไม่มีห้องน้ำสำหรับแยกไว้ให้สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

(6) ทางเดินหน้าห้องพัก จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการทางเดินหน้าห้องพักในรูปแบบ double-corridor ซึ่งโครงการ G มีรูปแบบทางเดินหน้าห้องพัก double-corridor (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

(7) ประตูทางเข้าโรงแรม จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการประตูเข้าโรงแรมรูปแบบ ประตูอัตโนมัติ เนื่องจากโครงการ G ใช้รูปแบบประตูบานสวิงคู่

(8) ประตูเข้าห้องพัก จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการประตูเข้าห้องพักในรูปแบบบานสวิง ซึ่งโครงการ G มีการใช้ประตูเข้าโครงการในรูปแบบบานสวิงขนาด 0.8 เมตร แต่ขนาดของประตูไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่ 0.9 เมตร

(9) เตียง จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุต้องการเตียงรูปแบบเตียง double bed ซึ่งในโครงการ G มีการแบ่งส่วนของรูปแบบของเตียงในหลายรูปแบบแล้วจึงไม่แสดงในรายการคำนวณ

(10) วัสดุปูพื้นภายในห้อง จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการวัสดุปูพื้นรูปแบบพื้นไม้ลามิเนต โดยโครงการ G มีการใช้รูปแบบของพื้นอื่นๆ ซึ่งมีขนาดห้อง 28 ตารางเมตร

(11) ตำแหน่งสวิตช์ภายในห้อง จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการตำแหน่งสวิตช์ในบริเวณ ประตูห้อง และเตียง ซึ่งโครงการ G มีตำแหน่งสวิตช์ในบริเวณเตียงเพียงอย่างเดียว

(12) อ่างล้างมือ จากแบบสอบถามถามความต้องการ ของก๊อกน้ำโดยพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการก๊อกรูปแบบก้านโยก ซึ่งภายในโครงการ G ใช้ก๊อกรูปแบบก้านโยก (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

ตารางที่ 5.17

ประเมินต้นทุนตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โครงการ G

รายการการปรับปรุง	จำนวน	หน่วย	ราคาก่อสร้างต่อหน่วย(บาท)	ราคาค่าแรงต่อหน่วย(บาท)	ราคารวม(บาท)
ประเมินต้นทุนการปรับปรุงพื้นที่ภายนอกและพื้นที่ส่วนกลาง					
4. พื้นที่หน้าทางเข้าโครงการ					
- ชั้นบันไดผิวหินขัด (ต่างระดับ 0.45 เมตร)	0.81	ตร.ม.	150	150	162
- งานพื้นทางลาด (ต่างระดับ 0.45 เมตร)	4.86	ตร.ม.	350	150	1,620
- งานราวจับ สูง 90 cm.	5.4	เมตร	1,950	600	9,180
ราคารวม			12,353	4,091	16,443
5. ห้องน้ำส่วนกลาง					
- งานรื้อถอนผนัง ขยายห้องน้ำ	5	ตร.ม.	250	200	2,250
- อ่างล้างหน้าแขวนผนัง	1	ชุด	3,840	450	4,290
- ก๊อกเดี่ยวอ่างล้างหน้าแบบก้านโยก (รวมค่าติดตั้ง)	1	ชุด	1,010	n/a	1,010
- ราวพุงตัว พบได้	1	ชุด	7,000	105	7,105
- สัญญาณเสียงและแสง ขอความช่วยเหลือ	1	ชุด	20,150	3,250	23,400
ราคารวม			32,250	4,005	36,255
7. ประตูทางเข้าโรงแรม					
- ประตูอัตโนมัติ	1	ชุด	29,000	1,000	30,000
ราคารวม			29,000	1,000	30,000

ตารางที่ 5.17 (ต่อ)

ประเมินต้นทุนตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โครงการ G

ประเมินต้นทุนการปรับปรุงพื้นที่ภายในห้องพัก					
8. ประตูเข้าห้องพัก					
- บานประตูไม้เนื้อแข็ง 0.9 เมตร x 2 เมตร	67	บาน	1,500	500	134,000
- วงกบประตูไม้เนื้อแข็ง 0.9 เมตร x 2 เมตร	67	ชุด	800	500	87,100
ราคารวม			154,100	67,000	221,100
10. วัสดุปูพื้นภายในห้อง (ขนาด 28 ตร.ม.)					
- พื้นไม้ลามิเนต 67 ห้อง	1,876	ตร.ม.	260	80	637,840
ราคารวม			487,760	150,080	637,840
11. ตำแหน่งสวิตช์ภายในห้อง					
- สวิตช์ไฟฟ้าพร้อมหน้ากากอุปกรณ์ (หน้าห้อง, เตียง)	67	ชุด	400	115	41,200
ราคารวม			26,800	7,705	34,505
ราคารวมทั้งหมด				976,143	

หมายเหตุ. ผู้วิจัยทำการสืบค้นราคาจาก รายการประมาณราคาการปรับปรุงพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ท่าอากาศยานดอนเมือง อาคาร 2 วันที่ 16 พฤศจิกายน 2558

การประมาณราคาปรับปรุงลักษณะทางกายภาพตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โครงการ G คิดเป็นเงินรวม 1,331,243 บาท โดยราคาการปรับปรุงสูงที่สุดคือ วัสดุปูพื้นภายในห้อง ราคา 637,840 บาท ประตูทางเข้าห้องพัก ราคา 264,000 บาท ห้องน้ำส่วนกลาง ราคา 36,255 บาท ตามลำดับ

5.3.2.3 ประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามความต้องการ โครงการ Q

(1) ลิฟต์ มีขนาดความกว้าง 1.8 เมตร และมีความลึก 1.5 เมตร จำนวน 2 ตัว เนื่องจากคำถามของแบบสอบถาม ไม่ได้สอบถามถึงลักษณะเฉพาะของลิฟต์ จึงเป็นการปรับปรุงตามมาตรฐาน ซึ่งรายละเอียดอยู่ในรายการประเมิน

(2) ที่จอดรถ จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุต้องการที่จอดรถในรูปแบบ 90° โดยที่จอดรถของโรงแรมโครงการ Q เป็น 90° (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

(3) ห้องอาหาร จากแบบสอบถามเป็นการถามความต้องการของโต๊ะอาหาร พบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุต้องการโต๊ะอาหารสี่เหลี่ยมขนาดใหญ่ที่มี 4 ที่นั่ง ซึ่งภายในโครงการ Q มีลักษณะของโต๊ะอาหารเช่นนี้อยู่แล้ว และแนวทางการปรับปรุงทางเดินต่าง ๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสูงอายุ สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกจากทางการเดินและรถเข็น (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

(4) พื้นที่หน้าทางเข้าโครงการ จากการสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุต้องการรูปแบบของพื้นที่หน้าทางเข้าโครงการเป็นรูปแบบ ทางลาดและบันได โดยรูปแบบของพื้นที่หน้าโครงการของโครงการ Q เป็นรูปแบบบันไดที่มีทางลาดและบันได แต่มีขนาดที่ไม่เหมาะสมตามมาตรฐาน

(5) ห้องน้ำส่วนกลาง จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการในการแยกห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุออกมาโดยไม่ระบุเพศ ภายในโครงการ Q ไม่มีห้องน้ำสำหรับแยกไว้สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

(6) ทางเดินหน้าห้องพัก จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการทางเดินหน้าห้องพักในรูปแบบ double-corridor ซึ่งโครงการ B มีรูปแบบทางเดินหน้าห้องพัก single-corridor ถ้าเกิดการปรับปรุงจะต้องปรับปรุงทั้งทางด้านโครงสร้างและงานระบบ จึงไม่แสดงในรายการคำนวณ

(7) ประตูทางเข้าโรงแรม จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการประตูเข้าโรงแรมรูปแบบ ประตูอัตโนมัติ เนื่องจากโครงการ Q ใช้รูปแบบเปิดโล่ง ไม่ใช่รูปแบบอาคารปิดทำให้ไม่สามารถใช้ประตูอัตโนมัติได้ (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

(8) ประตูเข้าห้องพัก จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการประตูเข้าห้องพักในรูปแบบบานสวิง ซึ่งโครงการ Q มีการใช้ประตูเข้าโครงการในรูปแบบบานสวิงขนาด 0.9 เมตร (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

(9) เติง จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุต้องการเตียงรูปแบบเตียง double bed ซึ่งในโครงการ Q มีการแบ่งส่วนของรูปแบบของเตียงในหลายรูปแบบแล้วจึงไม่แสดงในรายการคำนวณ

(10) วัสดุปูพื้นภายในห้อง จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการวัสดุปูพื้นรูปแบบพื้นไม้ลามิเนต โดยโครงการ Q มีการใช้รูปแบบของพื้นพื้นแกรนิตโต้ โดยห้องพักมีขนาด 32 ตารางเมตร จำนวน 68 ห้อง

(11) ตำแหน่งสวิทซ์ภายในห้อง จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการตำแหน่งสวิทซ์ในบริเวณ ประตูห้อง และเตียง ซึ่งโครงการ Q มีตำแหน่งสวิทซ์ในบริเวณประตูเข้าห้องเพียงอย่างเดียว

(12) อ่างล้างมือ จากแบบสอบถามถามความต้องการ ของก๊อกน้ำโดยพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการก๊อกรูปแบบก้านโยก ซึ่งภายในโครงการ Q ใช้ก๊อกรูปแบบหมุน

ตารางที่ 5.18

ประเมินต้นทุนตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โครงการ Q

รายการการปรับปรุง	จำนวน	หน่วย	ราคาก่อสร้างต่อหน่วย(บาท)	ราคาค่าแรงต่อหน่วย(บาท)	ราคารวม(บาท)
ประเมินต้นทุนการปรับปรุงพื้นที่ภายนอกและพื้นที่ส่วนกลาง					
4. พื้นที่หน้าทางเข้าโครงการ					
- ชั้นบันไดผิวหินขัด (ต่างระดับ 1.5 เมตร)	27	ตร.ม.	150	150	162
- งานพื้นทางลาด (ต่างระดับ 1.50 เมตร)	16.2	ตร.ม.	350	150	1,620
- งานราวจับ สูง 90 cm.	18	เมตร	1,950	600	9,180
ราคารวม			44,820	17,280	62,100

ตารางที่ 5.18 (ต่อ)

ประเมินต้นทุนตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โครงการ Q

5. ห้องน้ำส่วนกลาง					
- งานรื้อถอนผนัง ขยายห้องน้ำ	5	ตร.ม.	250	200	2,250
- อ่างล้างหน้าแขวนผนัง	1	ชุด	3,840	450	4,290
- ก๊อกเดี่ยวอ่างล้างหน้าแบบก้านโยก (รวมค่าติดตั้ง)	1	ชุด	1,010	n/a	1,010
- ราวพุงตัว พบได้	1	ชุด	7,000	105	7,105
- สัญญาณเสียงและแสง ขอความช่วยเหลือ	1	ชุด	20,150	3,250	23,400
ราคารวม			32,250	4,005	36,255
ประเมินต้นทุนการปรับปรุงพื้นที่ภายในห้องพัก					
10. วัสดุปูพื้นภายในห้อง (ขนาด 32 ตร.ม.)					
- พื้นไม้ลามิเนต 63 ห้อง	2,016	ตร.ม.	260	80	685, 440
ราคารวม			524,160	161,280	685, 440
11. ตำแหน่งสวิตช์ภายในห้อง					
- สวิตช์ไฟฟ้าพร้อมหน้ากากอุปกรณ์ (หน้าห้อง, เตียง)	63	ชุด	400	115	41,200
ราคารวม			25,200	7,245	32,455
ราคารวมทั้งหมด				816,240	

หมายเหตุ. ผู้วิจัยทำการสืบค้นราคาจาก รายการประมาณราคาการปรับปรุงพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ท่าอากาศยานดอนเมือง อาคาร 2 วันที่ 16 พฤศจิกายน 2558

การประมาณราคาปรับปรุงลักษณะทางกายภาพตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โครงการ Q คิดเป็นเงินรวม 816,240 บาท โดยราคาการปรับปรุงสูงสุดคือ วัสดุปูพื้นภายในห้อง ราคา 685, 440 บาท พื้นที่หน้าทางเข้าโครงการ ราคา 62,100 บาท ห้องน้ำส่วนกลาง ราคา 36,255 บาท ตามลำดับ

5.3.2.4 ประเมินต้นทุนการปรับปรุงตามความต้องการ โครงการ U

(1) ลิฟต์ มีขนาดความกว้าง 0.9 เมตร และมีความลึก 1.5 เมตร จำนวน 2 ตัว เนื่องจากคำถามของแบบสอบถาม ไม่ได้สอบถามถึงลักษณะเฉพาะของลิฟต์ จึงเป็นการปรับปรุงตามมาตรฐาน ซึ่งรายละเอียดอยู่ในรายการประเมิน

(2) ที่จอดรถ จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุต้องการที่จอดรถในรูปแบบ 90° โดยที่จอดรถของโรงแรมโครงการ U มีส่วนที่เป็น 90° (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

(3) ห้องอาหาร จากแบบสอบถามเป็นการถามความต้องการของโต๊ะอาหาร พบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุต้องการโต๊ะอาหารสี่เหลี่ยมขนาดใหญ่ที่มี 4 ที่นั่ง ซึ่งภายในโครงการ U มีลักษณะของโต๊ะอาหารเช่นนี้อยู่แล้ว และแนวทางการปรับปรุงทางเดินต่าง ๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสูงอายุ สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกจากทางการเดินและรถเข็น (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

(4) พื้นที่หน้าทางเข้าโครงการ จากการสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุต้องการรูปแบบของพื้นที่หน้าทางเข้าโครงการเป็นรูปแบบ ทางลาดและบันได โดยรูปแบบของพื้นที่หน้าโครงการของโครงการ U เป็นรูปแบบบันไดและทางลาด ซึ่งมีขนาดและความชันตามมาตรฐาน (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

(5) ห้องน้ำส่วนกลาง จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการในการแยกห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุออกมาโดยไม่ระบุเพศ ภายในโครงการ U มีห้องน้ำสำหรับแยกไว้ให้สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุและไม่ระบุเพศ (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

(6) ทางเดินหน้าห้องพัก จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการทางเดินหน้าห้องพักในรูปแบบ double-corridor ซึ่งโครงการ U มีรูปแบบทางเดินหน้าห้องพัก double-corridor (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

(7) ประตูทางเข้าโรงแรม จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการประตูเข้าโรงแรมรูปแบบ ประตูอัตโนมัติ เนื่องจากโครงการ U ใช้รูปแบบประตูอัตโนมัติ จึงไม่แสดงในรายการคำนวณ

(8) ประตูเข้าห้องพัก จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการประตูเข้าห้องพักในรูปแบบบานสวิง ซึ่งโครงการ U มีการใช้ประตูเข้าโครงการในรูปแบบบานสวิงขนาด 0.9 เมตร (ไม่แสดงในรายการคำนวณ)

(9) เดียง จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุต้องการเตียงรูปแบบเตียง double bed ซึ่งในโครงการ U มีการแบ่งส่วนของรูปแบบของเตียงในหลายรูปแบบแล้วจึงไม่แสดงในรายการคำนวณ

(10) วัสดุปูพื้นภายในห้อง จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการวัสดุปูพื้นรูปแบบพื้นไม้ลามิเนต โดยโครงการ U มีการใช้รูปแบบของพื้นไม้ลามิเนตในห้องพักจึงไม่แสดงในรายการคำนวณ

(11) ตำแหน่งสวิตช์ภายในห้อง จากแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการตำแหน่งสวิตช์ในบริเวณ ประตูห้อง และเตียง ซึ่งโครงการ U มีตำแหน่งสวิตช์ในบริเวณประตูเข้าห้องเพียงอย่างเดียว

(12) อ่างล้างมือ จากแบบสอบถามถามความต้องการ ของก๊อกน้ำโดยพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการก๊อกรูปแบบก้านโยก ซึ่งภายในโครงการ U ใช้ก๊อกรูปแบบก้านโยกจึงไม่แสดงในรายการคำนวณ

ตารางที่ 5.19

ประเมินต้นทุนตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โครงการ U

รายการการปรับปรุง	จำนวน	หน่วย	ราคาก่อสร้างต่อหน่วย(บาท)	ราคาค่าแรงต่อหน่วย(บาท)	ราคารวม(บาท)
ประเมินต้นทุนการปรับปรุงพื้นที่ภายนอกและพื้นที่ส่วนกลาง					
11. ตำแหน่งสวิตช์ภายในห้อง - สวิตช์ไฟฟ้าพร้อมหน้ากากลูปกรณ์ (เตียง)	66	ชุด	260	80	162
ราคารวม			17,160	5,280	22,440

หมายเหตุ. ผู้วิจัยทำการสืบค้นราคาจาก รายการประมาณราคาการปรับปรุงพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ทำอากาศยานดอนเมือง อาคาร 2 วันที่ 16 พฤศจิกายน 2558

จากการประเมินต้นทุนตามความต้องการ จะเห็นได้ว่าต้นทุนการปรับปรุงตามความต้องการเกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพของโรงแรมที่เป็นอยู่กับการต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่สอดคล้องกับมาตรฐาน ซึ่งโครงการที่ต้องมีการปรับปรุงมากที่สุดคือโครงการที่มีระยะเวลาในการเปิดบริการก่อน โดยการปรับปรุงตามความต้องการสอดคล้องกับระยะเวลาในการเปิดบริการ ระยะเวลาสั้นจะมีต้นทุนในการปรับปรุงมากกว่า

สรุปได้ว่าความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุสอดคล้องกับมาตรฐานของลักษณะทางกายภาพ โครงการที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานมากจะมีการปรับปรุงสำหรับความต้องการน้อย และโครงการที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานน้อยจะมีการปรับปรุงสำหรับความต้องการมาก เช่นเดียวกัน

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์หัวข้อ แนวทางการออกแบบปรับปรุงพื้นที่ของโรงแรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการและพฤติกรรมการใช้งานของนักท่องเที่ยวสูงอายุ มาจากคำถามวิจัยที่ว่าควรออกแบบหรือปรับปรุงที่พักอาศัยประเภทโรงแรมอย่างไรเพื่อให้ตอบรับกับพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ เนื่องจากพบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุมีจำนวนมากขึ้น และมีความต้องการเข้าพักโรงแรม แต่โรงแรมกลับไม่ได้มีการรับรองสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุไว้อย่างเหมาะสม โดยงานวิจัยได้มีการสรุปผลตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

6.1 ประเมินลักษณะทางกายภาพของที่พักอาศัยประเภทโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

วิธีการศึกษาเป็นการจัดการตารางบันทึกรายการองค์ประกอบทางกายภาพและลักษณะหรือสภาพการใช้งานที่สอดคล้องกับ กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ. 2548 ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐาน โดยการสำรวจโรงแรม 4 โครงการ ใน 4 ช่วงปี ดังนี้

1. โรงแรมที่ก่อสร้างเสร็จในก่อนปี พ.ศ.2529 จำนวน 1 โครงการ
2. โรงแรมที่ก่อสร้างเสร็จในก่อนปี พ.ศ.2548 จำนวน 1 โครงการ
3. โรงแรมที่ก่อสร้างเสร็จในหลังปี พ.ศ.2548 จำนวน 1 โครงการ
4. โรงแรมที่ก่อสร้างเสร็จใน พ.ศ.2558 จำนวน 1 โครงการ

การศึกษาพบว่าโรงแรมที่เปิดโครงการก่อนปี 2529 และโรงแรมที่เปิดโครงการก่อนปี 2548 ควรมีการปรับปรุง ดังรายการต่อไปนี้

- ป้ายและสัญลักษณ์ ไม่มีในการบอกตำแหน่งของสิ่งอำนวยความสะดวก
- ทางลาด มีความชันมากกว่า 1:12
- บันได ลูกนอนมีขนาดน้อยกว่า 28-30 เซนติเมตร
- ลิฟต์ ไม่พบราวจับภายในลิฟต์
- ที่จอดรถ ไม่มีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ
- ประตู มีขนาดน้อยกว่า 90 เซนติเมตร

- ห้องน้ำ ไม่มีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุและห้องน้ำในห้องพักไม่มีพื้นที่ให้รถเข็น สามารถกลับรถได้คือรัศมี 1.5 เมตร

ในส่วนของโรงแรมในการศึกษาที่เปิดโครงการในช่วงหลังปี 2548 พบว่ายังมีข้อผิดพลาดที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานของกฎหมายอยู่บ้างได้แก่ ทางลาด ลิฟต์ ที่จอดรถ ประตูห้องน้ำ และห้องน้ำ โดยรายละเอียดของข้อผิดพลาดมีลักษณะเช่นเดียวกับโรงแรมในการศึกษาที่เปิดโครงการก่อนปี 2529 และโรงแรมที่เปิดโครงการก่อนปี 2548

ในส่วนของโรงแรมที่เปิดโครงการในปี 2558 ซึ่งเป็นตัวแทนของโรงแรมที่เปิดโครงการในปัจจุบัน พบว่ามีเพียงราวจับภายในลิฟต์และขนาดของประตูห้องน้ำภายในห้องพักเท่านั้น ที่ไม่ตรงมาตรฐาน และจากการเข้าไปสำรวจพบว่าโรงแรมที่ศึกษามีการติดตั้งกระเบื้องปูพื้นสำหรับนำทางผู้พิการทางสายตา (ceramic tectiles) ซึ่งเห็นได้ว่าโรงแรมมีการปรับตัวและรองรับต่อผู้สูงอายุและผู้พิการมากขึ้น

จากการศึกษาเห็นได้ว่าโรงแรมที่เปิดโครงการหลังจากปี 2548 ซึ่งเป็นปีที่กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548 มีการบังคับใช้ ส่งผลให้โรงแรมมีการปรับตัว โดยมีข้อควรปรับปรุงของลักษณะทางกายภาพลดลง

6.2 ศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุภายในที่พักอาศัยประเภทโรงแรม

จากการสำรวจจากแบบสอบถามจำนวน 200 ชุด แบ่งเป็น ชาวไทยจำนวน 100 ชุด และชาวต่างชาติจำนวน 100 ชุด ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม นักท่องเที่ยวสูงอายุเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยนักท่องเที่ยวสูงอายุชาวไทยเป็นเพศหญิงมากกว่าแต่นักท่องเที่ยวสูงอายุชาวต่างชาติเป็นเพศชายมากกว่า ช่วงอายุของนักท่องเที่ยวพบว่าช่วงอายุ 51-59 ปี มีจำนวนมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับสถิติการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ จากสถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศไทยจำแนกตามลักษณะรวมหน่วย จำนวนของผู้ที่มาท่องเที่ยวพบว่ามา 3-5 คนมากที่สุดและมา 1-2 ในจำนวนใกล้เคียงกัน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เดินทางมาด้วยพบว่าเป็นคู่สมรสมากที่สุด ระยะเวลาในกาพักค้างคืนพบว่า 1-3 คืนมากที่สุด ช่วงเวลาในการออกไปเที่ยวพบว่า 8.00-10.00 น. มากที่สุด และ 6.00-8.00 น. ในจำนวนใกล้เคียงกัน ช่วงเวลาในการกลับที่พักพบว่า 17.00-21.00 น. มากที่สุด ยานพาหนะที่ใช้ประจำในการเดินทางพบว่า ใช้รถยนต์ส่วนตัวมากที่สุด รองลงมาเป็นรถสาธารณะและการเดิน ตามลำดับ

6.2.1 การตัดสินใจเลือกที่พักโรงแรม

ส่วนผลการวิเคราะห์การตัดสินใจ พบว่าผู้ที่ตัดสินใจเลือกที่พักโรงแรมคือ ครอบครัวมากที่สุด รองลงมาเป็นตัวนักท่องเที่ยวสูงอายุเองในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ระยะเวลาในการจองห้องพักล่วงหน้าพบว่าการจองล่วงหน้า 1 สัปดาห์มากที่สุด ประเภทของห้องพักที่เลือกพบว่าเป็นรูปแบบ standard มากที่สุด และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากไม่ได้ต้องการระบุความต้องการพิเศษต่อห้องพัก สำหรับผู้ที่ระบุความต้องการพิเศษภายในห้องพักพบว่าต้องประเภทของเตียงที่ต้องการ ห้องครัว อาหารเช้า เป็นต้น

ส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีค่าเฉลี่ยเป็นระดับความสำคัญมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ บรรยากาศและความสวยงามของโรงแรม ทำเลที่ตั้งใกล้สถานที่ท่องเที่ยว ทำเลที่ตั้งสงบและเป็นส่วนตัว มีประเภทของห้องพักที่ต้องการ ทำเลที่ตั้งใกล้กับแหล่งร้านค้าและบริการ คำวิจารณ์จากผู้ที่มีประสบการณ์เข้าพักโรงแรม ขนาดของห้องพัก สิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ ราคาของห้องพัก

พฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในโรงแรมมากที่สุด 5 ลำดับ ได้แก่ การดื่มชา กาแฟ รับประทานอาหาร วัยน้ำ เดินเล่น นวด สปา ตามลำดับ

6.2.2 ส่วนการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการปรับปรุงลักษณะทางกายภาพ

สำหรับพื้นที่ภายนอกและพื้นที่ส่วนกลางของโรงแรม รายการองค์ประกอบทางกายภาพที่มีค่าเฉลี่ยเป็นระดับความสำคัญมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ ลิฟต์ ที่จอดรถ ห้องอาหาร พื้นที่หน้าทางเข้าโครงการ ห้องน้ำส่วนกลาง ทางเดินหน้าห้องพัก ประตูทางเข้าโรงแรม ตามลำดับ

ส่วนความคิดเห็นต่อการปรับปรุงรายการองค์ประกอบทางกายภาพ ภายในห้องพัก ที่มีค่าเฉลี่ยเป็นระดับความสำคัญมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ ประตูทางเข้าห้องพัก เติง วัสดุปูพื้นภายในห้อง อ่างล้างมือ

ลักษณะทางกายภาพตามความต้องการจากการตอบแบบสอบถามพบว่าต้องการที่จอดรถรูปแบบ 90° พื้นที่หน้าทางเข้าโรงแรมเป็นรูปแบบบันไดและทางลาด ประตูทางเข้าโรงแรมเป็นรูปแบบอัตโนมัติ โถงต้อนรับรูปแบบเคอร์เตอร์ยาว โต๊ะอาหารรูปแบบโต๊ะสี่เหลี่ยมขนาดใหญ่ พื้นที่สีเขียวรูปแบบสวนขนาดเล็กกระจายรอบตัวโครงการ สระว่ายน้ำรูปแบบขนาดใหญ่มีการแบ่งส่วนสำหรับผู้สูงอายุ ทางขึ้น-ลงสระว่ายน้ำเป็นรูปแบบทางลาด ห้องน้ำส่วนกลางรูปแบบแยกสำหรับผู้สูงอายุ ทางเดินหน้าห้องพักรูปแบบ double-corridor ประตูเข้าห้องพักรูปแบบบานสวิง พื้นห้อง

รูปแบบพื้นไม้ลามิเนต เต็มรูปแบบเตียงเดี่ยวขนาด 2 ท่าน ตำแหน่งสวิทช์บริเวณประตูเข้าห้องพัก และบริเวณเตียงนอน ระเบียบรูปแบบระเบียบหน้าต่างต่างราวกันตก ประตูห้องน้ำบานสวิง อ่างล้างมือ รูปแบบก๊อกแบบก้านโยก ส่วนอาบน้ำเป็นฝักบัวอาบน้ำ

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านประเทศและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในโรงแรม ผลของข้อมูลทั่วไปด้านประเทศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในโรงแรม ซึ่งพบว่าพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์กับข้อมูลทั่วไปด้านประเทศ ได้แก่ นั่งเล่น อ่านหนังสือ วាយน้ำ ชมสวน พูดคุยกับนักท่องเที่ยว เดินเล่น บาร์ สูดบุหรี่ยิ่ง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยชาวไทยจะมีพฤติกรรมนั่งเล่น ชมสวน เดินเล่นมากกว่า และชาวต่างชาติจะมีพฤติกรรม อ่านหนังสือ วายน้ำ พูดคุยกับนักท่องเที่ยว บาร์ และสูบบุหรี่มากกว่า

6.3 แนวทางการออกแบบปรับปรุงที่พักอาศัยประเภทโรงแรมเพื่อให้นักท่องเที่ยวสูงอายุ

แนวทางการออกแบบปรับปรุงสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ แบ่งออกเป็น

1. การปรับปรุงตามมาตรฐานของกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548

2. การปรับปรุงตามความต้องการ และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

การปรับปรุงในกรณีนี้ เป็นการออกแบบและปรับปรุงโรงแรมเพื่อการตอบสนองความต้องการและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุ โดยยึดหลักการออกแบบเพื่อทุกคน เพื่อให้สามารถใช้งานสิ่งต่าง ๆ ภายในอาคาร หรือองค์ประกอบทางกายภาพได้อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม อำนวยความสะดวกต่อผู้พิการและผู้สูงอายุ เนื่องจากการอยู่ร่วมกันในสังคมล้วนมีความหลากหลายของทั้งเชื้อชาติ ลักษณะกายภาพ และพฤติกรรม

กล่าวโดยสรุปคือ โรงแรมควรมีการออกแบบและปรับปรุงพื้นที่ทั้งในส่วนกลางและภายในห้องพัก ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548 ได้ระบุไว้ ส่วนการออกแบบและปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการ และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุนั้นถือเป็นทางเลือก ซึ่งผู้ประกอบการสามารถพิจารณาได้ตามความพร้อมและความเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นด้านการเงิน เวลา หรืออายุการใช้งาน โดยข้อดีที่จะได้รับคือ โรงแรมจะมีภาพลักษณ์ที่ดี เพราะเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยวได้ทุกกลุ่ม และยังสนับสนุนการเป็นเมืองท่องเที่ยวอีกด้วย

6.4 วิเคราะห์ต้นทุนในการออกแบบและปรับปรุงที่พักอาศัยประเภทโรงแรมเพื่อนักท่องเที่ยวสูงอายุ

การวิเคราะห์ต้นทุนในการออกแบบปรับปรุงแบ่งได้สองส่วน คือ ออกแบบจัดระเบียบใหม่ และ การรื้อถอนหรือต่อเติม ซึ่งมีราคาในการปรับปรุงที่แตกต่างกัน

ในส่วนของ การประมาณราคาปรับปรุงลักษณะทางกายภาพตามมาตรฐานของกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548 โดยต้นทุนการปรับปรุงโครงการ B คือ 1,583,249 บาท โครงการ G มีราคา 1,261,095 บาท โครงการ Q มีราคา 767,557 บาท โครงการ U มีราคา 689,730 บาท

ในส่วนของ การประมาณราคาปรับปรุงลักษณะทางกายภาพตามความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ ต้นทุนการปรับปรุงโครงการ B คือ 1,646,817 บาท โครงการ G 976,143 บาท โครงการ Q มีราคา 816,240 บาท โครงการ U 22,440 บาท

ผลของการวิเคราะห์ต้นทุนตามที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่าโรงแรมที่สร้างเสร็จและเปิดให้บริการมาเป็นเวลานาน มีรายการองค์ประกอบทางกายภาพที่ต้องปรับปรุงให้ได้มาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุหลายรายการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงแรมที่เปิดให้บริการก่อนปี 2548 เป็นเวลานานมาก ๆ เพราะนอกจากเป็นช่วงที่กฎกระทรวงฯ ยังไม่ได้เริ่มบังคับใช้แล้ว ยังมีประเด็นเรื่องความเก่าที่อาจจะต้องปรับปรุงตามสภาพการใช้งาน ทั้งนี้ การปรับปรุงโรงแรมเพื่อนักท่องเที่ยวสูงอายุ สามารถเลือกปรับปรุงได้ตามความเหมาะสมของโรงแรม โดยสามารถวิเคราะห์จากการวิเคราะห์ต้นทุนและความสำคัญของลักษณะทางกายภาพต่าง ๆ ตามที่ผู้วิจัยได้มีการศึกษา

6.5 ข้อเสนอแนะ

6.5.1 ข้อจำกัดและอุปสรรค

เนื่องจากผู้วิจัยไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าสำรวจและประเมินลักษณะทางกายภาพของโรงแรม ดังนั้นการศึกษาในส่วนนี้จึงต้องทำในลักษณะของนักท่องเที่ยวที่เข้าพัก ซึ่งการวัดขนาดต่าง ๆ ภายในโรงแรมอาจมีการคลาดเคลื่อนได้ เพราะไม่สามารถวัดขนาดของลักษณะทางกายภาพของโรงแรมได้ทุกองค์ประกอบ

การถูกปฏิเสธให้เข้าสำรวจยังทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถสัมภาษณ์เจ้าของโครงการโรงแรมเพื่อสอบถามถึงปัญหา หรือข้อจำกัดในการปรับปรุงโรงแรมเพื่อนักท่องเที่ยวสูงอายุ ซึ่งหากผู้วิจัยสามารถรับทราบได้มูลเรื่องนี้ได้ จะช่วยเจ้าของโครงการแก้ปัญหาคือตรงจุดมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ การทำแบบสอบถามสำหรับชาวต่างชาติ ไม่สามารถทำในจำนวนครบ 200 คนที่ผู้วิจัยคาดหวังในตอนแรก เนื่องจากได้รับความร่วมมือจากนักท่องเที่ยวสูงอายุน้อย ส่งผลให้ผู้วิจัยปรับเปลี่ยนประชากรในการศึกษาเป็นชาวไทยครึ่งหนึ่ง แต่ก็มีข้อดีคือสามารถเปรียบเทียบพฤติกรรมของทั้งสองกลุ่มประชากรได้

6.5.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งนี้ทราบถึง ความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุว่าเป็นอย่างไร แต่ไม่ได้พิสูจน์ต่อการใช้งานจริงของนักท่องเที่ยวสูงอายุ ทำให้ไม่สามารถบอกถึงความพึงพอใจของลักษณะทางกายภาพที่มาจากแบบสอบถามได้ และไม่ทราบถึงข้อจำกัดต่อการใช้งานของลักษณะทางกายภาพตามความต้องการที่เกิดจากการใช้งานจริง ดังนั้น การวิจัยในอนาคตจึงอาจต่อยอดโดยการสอบถามนักท่องเที่ยวสูงอายุถึงรูปแบบการปรับปรุงว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด

นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้ ได้มีการสอบถามผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไปทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลแบบสอบถาม ต่อลักษณะของผู้สูงอายุที่มีอายุมาก เนื่องจากสภาพของร่างกายจะมีความแตกต่างกัน ทำให้มีความน่าสนใจในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป เพื่อเข้าใจถึงลักษณะของพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันโฮสเทล (hostel) ได้เข้ามามีส่วนแบ่งทางการตลาดสำหรับที่พักประเภทโรงแรม 2-3 ดาวมากขึ้น ทำให้นักท่องเที่ยวสูงอายุอาจเปลี่ยนแนวทางการพักอาศัยเป็นโฮสเทล ซึ่งสามารถตอบสนองกับความต้องการที่จะแบ่งปันประสบการณ์ระหว่างการเดินทางได้ จึงเป็นส่วนที่น่าสนใจในการศึกษาต่อไป

รายการอ้างอิง

หนังสือและบทความในหนังสือ

- กรมการท่องเที่ยว. (2557ก). *มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ประเภทโรงแรม ระดับ 5 ดาว*.
มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ประเภทโรงแรม เล่ม 1 ระดับ 5 ดาว, 4-30.
- กรมการท่องเที่ยว. (2557ข). *มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ประเภทโรงแรม ระดับ 1-4 ดาว*.
มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ประเภทโรงแรม เล่ม 2 ระดับ 1-4 ดาว, 6-30.
- กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ. (2013). *รายงานการวิจัย ทิศทางการให้บริการของธุรกิจบริการ สำหรับผู้สูงอายุที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่จะก้าวเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ*.
- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, (2558). *สุขภาพผู้สูงอายุไทย ก้าวสู่อาเซียน 2015, สรุปการประชุมวิชาการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติครั้งที่ 8 ประจำปี 2558*.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, (2556). *สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.2556*. กรุงเทพฯ: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. (2547). *การสังเคราะห์องค์ความรู้ด้านผู้ดูแลผู้สูงอายุ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุทธิชัย จิตะพันธ์กุล. (2541). *หลักสำคัญทางเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ*. กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชาเวชศาสตร์ผู้สูงอายุและพดุมวิทวิทยา, ภาควิชาอายุรศาสตร์, คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บทความวารสาร

- สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ เมืองไมอามี, (2557). *พฤติกรรมและแนวคิดของ Baby boomers ของประชากรกลุ่มใหญ่ที่สุดในสหรัฐฯ*. สืบค้นจาก http://ditp.go.th/contents_attach/89588/89588.pdf
- สำนักวิจัยและสถิติ บริษัทไทยรับประกันภัยต่อ, (2557). *ผู้สูงอายุเป็นอยู่อย่างไร? สืบค้นจาก* http://www.thairelife.co.th/upload/os/publication/filee_20140926153933.pdf
- สุทธภา อมรวิวัฒน์, (2015). *ฝากกลยุทธ์ธุรกิจพิชิตวัยเกษียณ*. Economic Intelligent Center. สืบค้นจาก <https://www.scbeic.com/th/detail/product/1375>

อัจฉรวรรณ งามญาณ และ ณัฐวิรัช เผ่าภู (2555). ผู้สูงอายุ : การเตรียมตัวด้านการเงินและลักษณะบ้านพักหลังเกษียณที่ต้องการ. วารสารบริหารธุรกิจ, 35(136), 81-83.

Merrill Lynch, (2014). The Silver Dollar–Longevity Revolution Primer. Bank of American. สืบค้นจาก <http://ec.europa.eu/research/innovation-union/pdf/active-healthy-ageing/merrill.pdf>

วิทยานิพนธ์

กนกพร รอดเขียน (2554), การศึกษาแรงจูงใจในการเลือกจุดหมายปลายทางและความคาดหวังของกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว กรณีศึกษาในเขตพื้นที่ ชนบท จังหวัดนครสวรรค์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยนเรศวร, คณะบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร, สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว

ณฤดี จันทรินทร์จารุงศ์ (2557). แนวทางการปรับปรุงพื้นที่ภายในโครงการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สาขาวิชาสถาปัตยกรรม.

ทิฆัมพร ดอกบัว (2557). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อคอนโดมิเนียมสำหรับผู้สูงอายุ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

พลิชฐ์ นิติวรคุณาพันธ์ (2551). พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุกับการทำกิจกรรมและการใช้พื้นที่ในโครงการที่อยู่อาศัยของภาครัฐ กรณีศึกษา โครงการเคหะชุมชนทุ่งสองห้องและโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สาขาวิชาการผังเมือง.

ราณี อีสัยกุล และ ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์ (2552). การส่งเสริมการท่องเที่ยวผู้สูงอายุจากทวีปยุโรปสู่ประเทศไทย. ชุดโครงการ วาระแห่งชาติเพื่อการพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน.

วานิสสา ตโนภาส (2554). พื้นที่ใช้สอยและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อรีสอร์ทสำหรับผู้สูงอายุ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สาขานวัตกรรมการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์.

วิไลพร ตรีพรชัยศักดิ์ (2555). *แนวทางการปรับปรุงอาคารในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ กรณีศึกษาโรงแรมในเขตกรุงเทพฯ.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สาขาสถาปัตยกรรม.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรมการท่องเที่ยว, (2556). *ข้อมูลสถานพักแรมตามแหล่งท่องเที่ยว ภาคตะวันออก เดือน มกราคม – ธันวาคม ปี 2555.* ค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2558 เข้าถึงได้จาก

<http://www.tourism.go.th/home/details/11/221/24329>

สำนักงานสถิติแห่งชาติ, (2558). *พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทย ปี 2558.* ค้นเมื่อ 18 ธันวาคม ปี 2558 เข้าถึงได้จาก <http://service.nso.go.th/nso/web/survey/surpop2-3-5.html>

หน่วยปฏิบัติการวิจัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนพิการ, (2558). *แบบรายการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ* เข้าถึงได้จาก

http://www.snmri.go.th/images/download/KPI2558/UserManual_msociety.pdf

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Faculty of Architectural and Planning, Thammasat University

อาคารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

โทรศัพท์ 0-2986-9434, 0-2986-9605-6 โทรสาร 0-2986-8067 <http://www.tds.tu.ac.th> E-mail: info@ap.tu.ac.th

แบบสอบถามความต้องการและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุต่อลักษณะทางกายภาพของโรงแรม

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทของ นายเชตวริน สิ้นธุวารกุล รหัสประจำตัว 5716030555 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรื่อง แนวทางการออกแบบปรับปรุงพื้นที่ของโรงแรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการและพฤติกรรมการใช้งานของผู้สูงอายุ

วิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการทางกายภาพของอาคารและพฤติกรรมการใช้งานของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่ใช้บริการที่พักอาศัยประเภทโรงแรม โดยจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ไปใช้เป็นแนวทางการออกแบบปรับปรุงโรงแรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุ ซึ่งแบบสอบถามนี้มีจำนวน 8 หน้า 16 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การตัดสินใจเลือกเข้าพักโรงแรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการออกแบบปรับปรุงลักษณะทางกายภาพของโรงแรม

ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เพื่อการวิเคราะห์ในงานวิจัยเท่านั้น
และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสำรวจนี้

เชตวริน สิ้นธุวารกุล

คำชี้แจง : ทำเครื่องหมาย ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่านและ/หรือเขียนข้อเสนอแนะ

เพิ่มเติมลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 51 – 59 60 – 69 70 -79 80 ขึ้นไป
3. จำนวนผู้ที่มาท่องเที่ยวด้วย
 มาคนเดียว 1-2 คน 3-5 คน มากกว่า 5 คนขึ้นไป
4. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวท่านกับผู้เดินทางมาด้วย
 เพื่อน คู่สมรส กลุ่มทัวร์ อื่น ๆ..... (โปรดระบุ)
5. ท่านใช้เวลาในพักค้างคืนเป็นระยะเวลาานเท่าใด
 1-3 คืน 4-7 คืน 8-14 คืน มากกว่า 14 คืน
6. ช่วงเวลาในการออกไปท่องเที่ยว
 ก่อน 6:00 น. 6:00 – 8:00 น. 8:00 – 10:00 น. 10:00 – 12:00 น.
 ไม่แน่นอน
7. ช่วงเวลาในการกลับที่พัก
 13:00 -17:00 น. 17:00 – 21:00 น. 21:00 – 24:00 น. หลัง 24:00 น.
 ไม่แน่นอน
8. ยานพาหนะที่ใช้เป็นประจำในการท่องเที่ยว
 เดิน รถยนต์ส่วนตัว จักรยานยนต์ส่วนตัว จักรยาน รถ
 สาธารณะ รถโรงแรม รถยนต์เช่า จักรยานยนต์เช่า

ส่วนที่ 2 การตัดสินใจเลือกโรงแรมที่พัก

9. ใครคือผู้ตัดสินใจเลือกโรงแรมที่พักสำหรับการท่องเที่ยวในครั้งนี้

ตัวของท่านเอง เพื่อน ครอบครัว บริษัททัวร์ อื่น ๆ ..... (โปรดระบุ)

10. ระยะเวลาที่จองที่พักล่วงหน้าก่อนการเดินทาง

1 สัปดาห์ 2 – 3 สัปดาห์ 1 เดือน 2 – 6 เดือน มากกว่า

6 เดือน

11. ประเภทห้องพักที่เลือก

Standard Superior Deluxe Suite อื่น ๆ ..... (โปรดระบุ)

12. ตามปกติแล้ว ท่านจะระบุความต้องการพิเศษในการจองโรงแรมที่พักหรือไม่

ไม่ระบุ ระบุ (โปรดอธิบาย).....

13. โปรดแสดงความคิดเห็นต่อปัจจัยต่าง ๆ ในตารางด้านล่างนี้ว่ามีผลในการตัดสินใจเลือกโรงแรมที่พักของท่านในระดับใด

ปัจจัย	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มี ความเห็น /ไม่แน่ใจ
ชื่อเสียงและระดับของโรงแรม						
บรรยากาศและความสวยงามของโรงแรม						
ประเภทของห้องพักที่ท่านต้องการ						
ราคาของห้องพัก						
ขนาดของห้องพัก						
สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ						
ทำเลที่ตั้งใกล้สถานที่ท่องเที่ยว						
ทำเลที่ตั้งใกล้แหล่งร้านค้าและบริการ						
ทำเลที่ตั้งที่สงบและเป็นส่วนตัว						
ทำเลที่ตั้งใกล้กับการขนส่งสาธารณะ						
คำวิจารณ์จากผู้มีประสบการณ์พักแรม มาก่อน						

ปัจจัยอื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

14. โปรดเลือกกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในโรงแรม ได้แก่ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ รับประทานอาหาร	☐ นั่งเล่น	☐ อ่านหนังสือ
☐ ว่ายน้ำ	☐ ชวนำ	☐ นวด/สปา
☐ ออกกำลังกาย	☐ ชมสวน	☐ ดื่มชา/กาแฟ
☐ เล่นอินเทอร์เน็ต	☐ พูดคุยกับนักท่องเที่ยว	☐ เดินเล่น
☐ บาร์	☐ สูบบุหรี่	☐ เสริมสวย
☐ อื่น ๆ	1) ..... (โปรดระบุ)	
	2)	
	3)	

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการออกแบบปรับปรุงลักษณะทางกายภาพของโรงแรม

15. โปรดแสดงความคิดเห็นต่อพื้นที่และองค์ประกอบทางกายภาพต่อไปนี้ว่ามีความจำเป็นต้อง

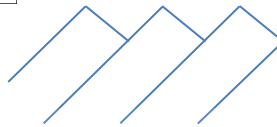
ปรับปรุงมากน้อยเพียงใด

พื้นที่และองค์ประกอบ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มี ความเห็น /ไม่แน่ใจ
พื้นที่ภายนอกและพื้นที่ส่วนกลาง						
- ที่จอดรถ						
- พื้นที่หน้าทางเข้าโรงแรม						
- ประตูเข้าโรงแรมที่พัก						
- lobby						
- ห้องอาหาร						
- ลิฟต์						
- สวนและพื้นที่สีเขียวรอบ โครงการ						
- สระว่ายน้ำ						
- ห้องน้ำส่วนกลาง						
- ทางเดินหน้าห้องพัก						
พื้นที่ภายในห้องพัก						
- ประตูเข้าห้องพัก						
- วัสดุปูพื้นภายในห้อง						
- เติียง						
- ตำแหน่งสวิตช์ไฟในห้อง						
- การจัดวางองค์ประกอบ (ตู้เสื้อผ้า, โต๊ะ, เก้าอี้)						
- ระเบียง						
- ประตูห้องน้ำ						
- อ่างล้างมือ						
- ส่วนอาบน้ำ						

16. โปรดเลือกลักษณะทางกายภาพต่าง ๆ ภายในโรงแรม ตามความต้องการ พื้นที่ภายนอกและพื้นที่ส่วนกลาง

1) ท่านต้องการ ที่จอดรถ รูปแบบใดมากที่สุด

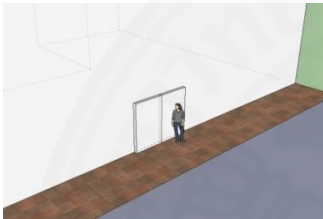

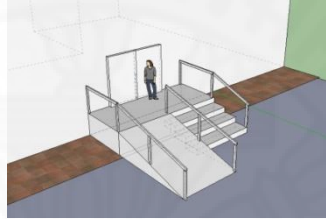
90°

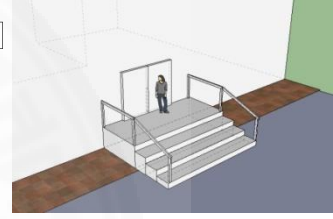
45°

180°

2) ท่านต้องการ พื้นที่หน้าทางเข้าโรงแรม รูปแบบใดมากที่สุด

ทางราบ

บันได & ทางลาด

บันได

3) ท่านต้องการ ประตูเข้าโรงแรม รูปแบบใดที่สุด

4) ท่านต้องการ ล็อบบี้ (lobby) รูปแบบใดมากที่สุด

5) ท่านต้องการ โต๊ะอาหาร รูปแบบใดมากที่สุด

โต๊ะสี่เหลี่ยมขนาดใหญ่

โต๊ะสี่เหลี่ยมขนาดเล็ก

โต๊ะวงกลม

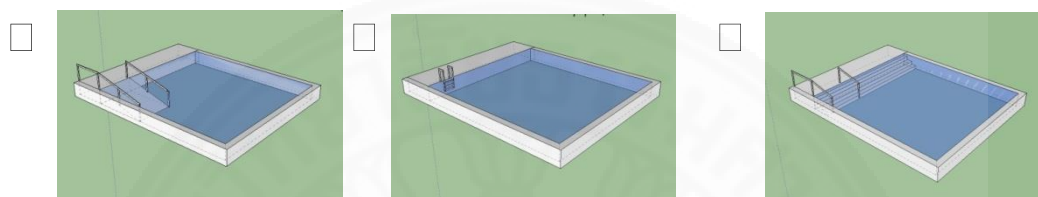
6) ท่านต้องการ สวนและพื้นที่สีเขียวรอบโครงการ รูปแบบใดมากที่สุด

- สวนขนาดใหญ่ จุดเดียว สวนขนาดเล็กกระจายรอบตัวโรงแรม

7) ท่านต้องการ สระว่ายน้ำ รูปแบบใดมากที่สุด

- ขนาดใหญ่รวม ขนาดใหญ่แบ่งส่วนสำหรับผู้สูงอายุ ขนาดเล็กเฉพาะผู้สูงอายุ

7.1) ท่านต้องการ ทางขึ้น – ลงสระว่ายน้ำ รูปแบบใดมากที่สุด

ทางลาด

บันไดสแตนเลส

บันได

8) ท่านต้องการ ห้องน้ำส่วนกลาง รูปแบบใดมากที่สุด

- ใช้ร่วมกับลูกค้าโรงแรมคนอื่น ๆ แยกสำหรับผู้สูงอายุ แยกสำหรับผู้สูงอายุและแยกเพศ

9) ท่านต้องการ ทางเดินหน้าห้องพัก รูปแบบใดมากที่สุด

Single-corridor

Double-corridor

พื้นที่ภายในห้องพัก

10) ท่านต้องการ ประตูเข้าห้องพัก รูปแบบใดมากที่สุด

- บานสวิง บานเลื่อน

11) ท่านต้องการ พื้นห้อง ปูด้วยวัสดุแบบใดมากที่สุด

- พื้นไม้ลามิเนต กระเบื้องเซรามิก กระเบื้องแกรนิตโต้ กระเบื้องโมเสค

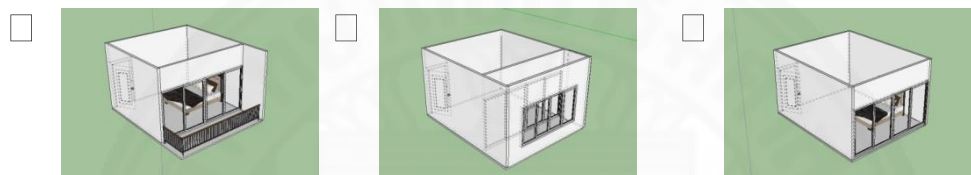
12) ท่านต้องการ เตียง รูปแบบใดมากที่สุด

- Single bed (เตียงเดี่ยวขนาด 3.5 – 5 ฟุต, คนเดียว)
- Double bed (เตียงเดี่ยวขนาด 5-6 ฟุต, สองคน)   Twin bed (สองเตียง)

13) ท่านต้องการ ตำแหน่งสวิตช์ไฟในห้อง อยู่ตำแหน่งใด

- บริเวณประตูเข้าห้องพัก   บริเวณเตียงนอน   บริเวณที่นั่งเล่น

14) ท่านต้องการ ระเบียง รูปแบบใดมากที่สุด

ระเบียงหน้าต่างราวกันตก

ระเบียงหน้าต่างสองชั้น

ไม่ต้องการระเบียง

15) ท่านต้องการ ประตูห้องน้ำ รูปแบบใดมากที่สุด

- บานสวิง   บานเลื่อน

16) ท่านต้องการ อ่างล้างมือ รูปแบบใดมากที่สุด

- ก๊อกแบบปิดอัตโนมัติ (กด)   ก๊อกแบบหมุน   ก๊อกแบบก้านโย   ก๊อกแบบเซ็นเซอร์

17) ท่านต้องการ ส่วนอาบน้ำ รูปแบบใดมากที่สุด

- ฝักบัวอาบน้ำ   อ่างอาบน้ำ   Rain shower

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาทำแบบสอบถาม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Faculty of Architectural and Planning, Thammasat University

อาคารคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

โทรศัพท์ 0-2986-9434, 0-2986-9605-6 โทรสาร 0-2986-8067 <http://www.tds.tu.ac.th> E-mail: info@ap.tu.ac.th

Questionnaire about the Elderly Tourist's Behavior and Requirements

This questionnaire has been designed to examine the elderly tourist's behavior and requirements which is a part the Master's degree theses titled 'Hotel Design and Renovation Guidelines to Respond the Elderly Tourist's Behavior and Requirements.' The thesis is conducted by Mr. Chatewarin Sintuwarakul ID: 5716030555, a student in architectural management program, Faculty of Architectural and Planning, Thammasat University.

The main objective of this questionnaire is to study the elderly's behavior and his/her demands on hotel facilities and design. The results of the study will be processed and analyzed for hotel re-design and renovation only. This 8-page questionnaire is divided into 3 parts:

- Part 1:** Individual information
- Part 2:** Decision making on hotel booking
- Part 3:** Attitudes to the improvement of hotel physical re-design and renovation

Please kindly be noted that the data will be used for the thesis only.

Thank you very much time.

Sincerely yours,
Chatewarin Sintuwarakul

Please mark ✓ in according to your opinion and/or fill in the blanks provided.

Part 1: Individual information

1. Gender   Male   Female

2. Age   51 – 59   60 – 69   70 -79   80 upper

3. How many people in your trip?
  - Alone   1-2 person   3-5 person   more than 5 person

4. What is the relationship between you and the others?
  - Friends   Couple   Tour companies   other..... (Please specify)

5. How long you spend time for travelling?
  - 1-3 days   4-7 days   8-14 days   more than 14 days

6. What is the time you normally go out for travelling?
  - Before 6:00 am   6:00 – 8:00 am   8:00 – 10:00 am   10:00 – 12:00 am
  - No specific time

7. What is the time you normally come back to the hotel?
  - 13:00 -17:00 pm   17:00 – 21:00 pm   21:00 – 24:00 pm   after 24:00 pm
  - No specific time

8. What are the vehicles you use for travelling? (answer more than 1 choice)
  - Walk   Private car   Private motorcycle   Bike
  - Public transport   Hotel's car   Rental car   Rental motorbike

Part 2: Decision making on hotel booking

9. Who have made a decision about hotel reservation?

Yourself Friends Family Tour companies other ..... (Please specify)

10. How long is the booking period?

1 week 2 – 3 weeks 1 month 2 – 6 months more than 6 months

11. What is your preferred room type?

Standard Superior Deluxe Suite other ..... (please specify)

12. Normally, do you identify any specific requirements for hotel booking?

No Yes (please explain).....

13. Please rate (✓) the importance of these factors (most - least) that affect your decision in booking the hotel.

Factors	Strongly Agree	Agree	Neutral	Disagree	Strongly disagree	No opinion
The hotel's reputation						
The atmosphere and beauty of hotel						
The type of room you prefer						
Room prices						
Size of the room						
Facilities for the elderly						
Location near tourist attractions						
Location close to shops and services						
Located in a secluded location						
Location close to public transportation						
Review from other guests						

Other factors (please specify)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

14. Choose (✓) activities that take place within the hotel

(can select more than one item).

☐ Dining	☐ Sit leisurely	☐ Reading
☐ Swimming	☐ Sauna	☐ Massage / Spa
☐ Exercise	☐ Walking in the park	☐ Drinking coffee / tea
☐ Surfing Internet	☐ Have a converse	☐ Strolling
☐ Sitting at the Bar	☐ Smoking	☐ Beauty makeover
☐ Other	1) ..... (Please specify)	
	2)	
	3)	

Part 3: Attitudes to the improvement of hotel physical re-design and renovation for elderly

15. Please rate (✓) these objects/areas in the hotel you think that they need to be improved

Level to be improved	Strongly Agree	Agree	Neutral	Disagree	Strongly disagree	No opinion
The exterior area or public area						
- Parking						
- Front entrance						
- Entrance door						
- Lobby						
- Dining room						
- Elevator						
- Garden & Green space						
- Swimming pool						
- Public toilets						
- Corridors						
The interior space						
- Room door						
- Floor room						
- Bed						
- Position of electrical switches						
- The composition of wardrobes, tables, chairs, etc.						
- Balcony						
- Bathroom door						
- Faucet						
- Shower area						

16. Please select physical characteristics of these following objects/areas that you preferred.

The outside area & public area

1) Parking

90°

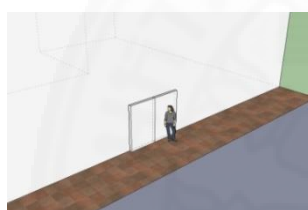

45°

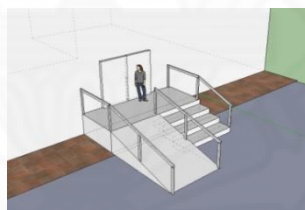

180°

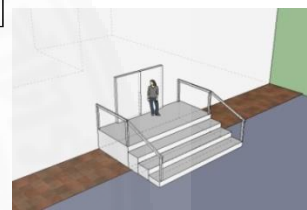
2) Front entrance

Horizontal

Stairs & Ramps

Stairs

3) Entrance door

Swing

Slide

Automatic

Opened

4) Lobby

Welcome counter

Welcome Desk

5) Dining room or dining table

Large rectangular table

Small rectangular table

Circular table

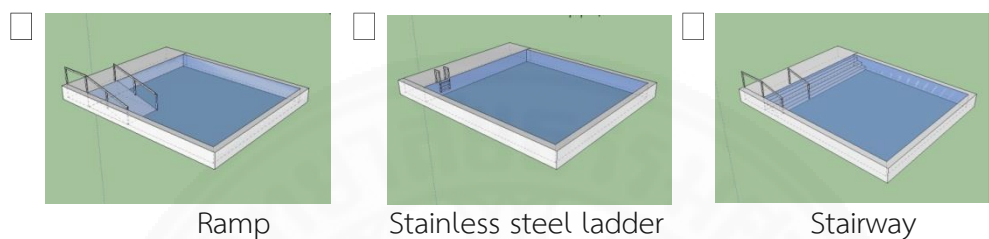
6) Garden & Green space

- One large Garden area   Small distributed gardens

7) Swimming pool

- Large (gather use)   Small (elderly's only)

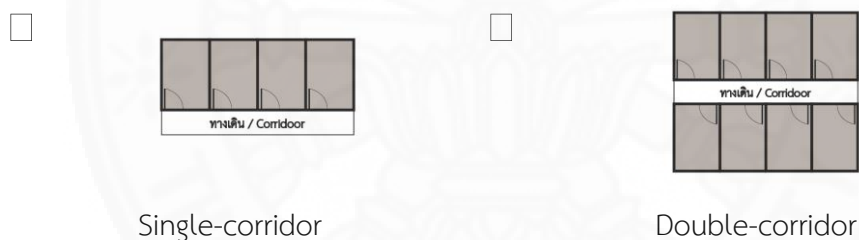
7.1) Ascent & Downhill of swimming pool

8) Public toilet

- Share with others   Specific for elderly's only

9) Corridor

The interior space

10) Room door

- Swing   Slide

11) Floor room

- Laminate floor   Ceramic tile   Granite tile   Mosaic tile

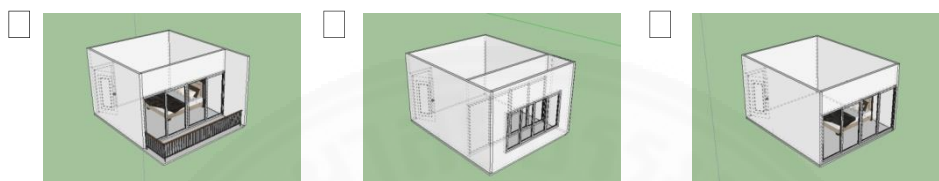
12) Bed

- Single bed   Double bed   Twin bed

13) Position of electrical switches in the room

- Entrance area   Bed area   Living area

14) Balcony

Balcony rails

double-glazed windows

No balcony

15) Bathroom door

- Swing   Slide

16) Faucet

- Self-closing (press)   Rotary faucet   Pull up-down   Sensor faucet

17) Shower area

- Shower head   Bathtub   Rain shower

Suggestion

.....
.....
.....

Thank you very much for your query.

ภาคผนวก ข

ตารางผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปและข้อมูลทั่วไปส่วนการพักและท่องเที่ยว

จากภาคผนวก ข.1 ปรากฏว่ามีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กันและไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับข้อมูลทั่วไป ทั้งนี้การทดสอบความสัมพันธ์นี้เป็นการพิสูจน์สมมติฐานการวิจัยว่าข้อมูลทั่วไปที่แตกต่างกัน สามารถนำไปสู่ระยะเวลาที่ใช้ภายในโรงแรมที่แตกต่างกัน ซึ่งแบ่งสมมติฐานย่อยได้เช่น “ปัจจัยข้อมูลทั่วไปด้านประเทศของนักท่องเที่ยวสูงอายุที่แตกต่างกัน สามารถนำไปสู่ระยะเวลาในการพักค้างคืนที่แตกต่างกัน” เนื่องจากข้อมูลทั่วไปด้านประเทศมีจำนวนของผู้ทำแบบสอบถามที่มีสัดส่วนเท่ากัน จึงสามารถเปรียบเทียบความสัมพันธ์ได้

ภาคผนวก ข.1

ผลทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านประเทศและข้อมูลทั่วไปส่วนการพักและท่องเที่ยว

ข้อมูลทั่วไปส่วนการพักและท่องเที่ยว	ประเทศ
- เวลาในการพักค้างคืน	✓
- ระยะเวลาในการออกไปเที่ยว	✓
- ระยะเวลาในการกลับที่พัก	✓

ภาคผนวก ข.2

ผลทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านประเทศและระยะเวลาในการพักค้างคืน

ข้อมูลทั่วไปด้านประเทศ	1-3 วัน	4-6 วัน	8-14 วัน	มากกว่า 14 วัน	รวม	Sig
ไทย	74 (37.0)	23 (11.5)	2 (1.0)	1 (0.5)	100 (50.0)	0.000
ชาวต่างชาติ	17 (8.5)	31 (15.5)	28 (14.0)	24 (12.0)	100 (50.0)	
รวม	91 (45.5)	54 (27.0)	30 (15.0)	25 (12.5)	200 (100.0)	

จากภาคผนวก ข.2 พบว่าข้อมูลทั่วไปด้านประเทศ มีความสัมพันธ์กับ ระยะเวลาในการพักค้างคืนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน หรือกล่าวได้ว่าข้อมูลทั่วไปด้านประเทศมีผลต่อระยะเวลาค้างคืนโดย ชาวไทยมีระยะเวลาในการพักค้างคืน 1-3 วันมากที่สุด รองลงมาคือระยะเวลาในการพักค้างคืน 4-6 วัน ส่วนชาวต่างชาติมีระยะเวลาในการพักค้างคืน 4-6 วันมากที่สุด รองลงมาคือ 8-14 วัน และมากกว่า 14 วัน ตามลำดับ

ภาคผนวก ข.3

ผลทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านประเทศและช่วงเวลาในการออกไปท่องเที่ยว

ข้อมูลทั่วไปด้านเพศ	ก่อน 6.00	6.00-8.00	8.00- 10.00	10.00- 12.00	ไม่แน่นอน	รวม	Sig
ชาวไทย	4 (2.0)	41 (20.5)	33 (16.5)	6 (3.0)	16 (8.0)	100 (50.0)	0.000
ชาวต่างชาติ	0 (0.0)	17 (8.5)	34 (17.0)	13 (6.5)	36 (18.0)	100 (50.0)	
รวม	4 (2.0)	58 (29.0)	67 (33.5)	19 (9.5)	52 (26.0)	200 (100.0)	

จากภาคผนวก ข.2 พบว่าข้อมูลทั่วไปด้านประเทศ มีความสัมพันธ์กับ ช่วงเวลาในการออกไปท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน หรือกล่าวได้ว่าข้อมูลทั่วไปด้านประเทศมีผลต่อช่วงเวลาในการออกไปท่องเที่ยวโดย ชาวไทยมีช่วงเวลาในการออกไปท่องเที่ยว 6.00-8.00 น. มากที่สุด รองลงมาคือ 8.00-10.00 น. และไม่แน่นอน ตามลำดับ ชาวต่างชาติมีช่วงเวลาในการออกไปท่องเที่ยวไม่แน่นอนมากที่สุด รองลงมาคือ 8.00-10.00 น. และ 6.00-8.00 น. ตามลำดับ

ภาคผนวก ข.4

ผลทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปด้านประเทศและช่วงเวลาในการกลับที่พัก

ข้อมูลทั่วไปด้านเพศ	13.00- 17.00	17.00- 21.00	21.00-24.00	หลังจาก 24.00	ไม่แน่นอน	รวม	Sig
ชาวไทย	15 (7.5)	46 (23.0)	23 (11.5)	0 (0.0)	16 (8.0)	100 (50.0)	0.000
ชาวต่างชาติ	11 (5.5)	23 (11.5)	27 (13.5)	6 (3.0)	33 (16.5)	100 (50.0)	
รวม	26 (13.0)	69 (34.5)	50 (25.0)	6 (3.0)	49 (24.5)	200 (100.0)	

จากภาคผนวก ข.3 พบว่าข้อมูลทั่วไปด้านช่วงประเทศ มีความสัมพันธ์กับ ช่วงเวลาในการกลับที่พักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน หรือกล่าวได้ว่าข้อมูลทั่วไปด้านประเทศมีผลต่อช่วงเวลาในการออกไปท่องเที่ยวโดย ชาวไทยมีช่วงเวลาในการกลับที่พัก 17.00-21.00 น. มากที่สุด รองลงมาคือ 21.00-24.00 น. และไม่แน่นอน ตามลำดับ ชาวต่างชาติมีช่วงเวลาในการกลับที่พัก ไม่แน่นอนมากที่สุด รองลงมาคือ 21.00-24.00 น. และ 17.00-21.00 น. ตามลำดับ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายเชตวริน สีนธวารกุล
วันเดือนปีเกิด	5 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2535
วุฒิการศึกษา	ปีการศึกษา 2556: วิทยาศาสตร์บัณฑิต (สถาปัตยกรรม) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ทุนการศึกษา	ปีงบประมาณ 2559: ทุนสนับสนุนงานวิจัย ประเภททุน วิจัยทั่วไป สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา กองทุน วิจัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผลงานทางวิชาการ

เชตวริน สีนธวารกุล, และ สุวดี ทองสุกปลั่ง ธรรมชาติสุขสิน, (กรกฎาคม 2559). *แนวทางการออกแบบปรับปรุงพื้นที่ของโรงแรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการและพฤติกรรมการใช้งานของนักท่องเที่ยวสูงอายุ*. การประชุมวิชาการ Built Environment Research Associates Conference ครั้งที่ 7 ประจำปี 2559 (BERAC 7, 2016), คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปทุมธานี